

APÓSTOLO AG TỸ NÉN HAN KĀME

¹ Teófilo, inh livro ve ki sóg ã mỹ Jesus tỹ nén han kar tó ja nĩ, ti tỹ nén han vén mũ ên ti, ti tỹ nén han rên ên ti ke gé. Ti tỹ êg kanhrân mũ ên rán sóg huri ke gé. ² Kỹ sóg ti tỹ kanhkã ra tãpry mũ rán huri ke gé. ã tỹ kanhkã ra tãpry to hã tóg apóstolo ag mré vēmén ja nĩ ver, ã tỹ ùn kuprêg mũ ag mré. Topê kuprĩg tỹ ti mỹ nén tó mũ ên tó tóg mũ ag mỹ, ag tỹ ki hã han jé. ³ ã ter kar kỹ Jesus tóg ag mỹ vênh ven tỹ hên ri ke han ja nĩ, kurã tỹ 40 (ke) ki. Rĩr măn kỹ tóg ag mỹ vênh ven ja nĩ, ti tỹ ùn kuprêg ja ên ag mỹ. Ag tỹ ti ve kỹ, ag tỹ ti mré vēmén kỹ ag tóg ti rĩr jê ki kanhró nỹtĩ, apóstolo ag. Ag mỹ tóg Topê tỹ tỹ êg pã'i nĩ kãmén mũ, Jesus ti.

⁴ Kejên tóg ag mré nĩ nĩ. Kỹ tóg ag mỹ: “ver cidade tỹ Jerusalém tá kãpa tũg nĩ,” he mũ. “Tá nỹtĩ kỹ Topê tỹ ãjag mỹ nén tó ja jãvãnh nĩ,” he tóg, “isỹ ãjag mỹ nén tó ja ên ti,” he tóg. ⁵ “João vỹ goj tỹ êg kygpe ja nĩgtĩ,” he tóg. “Hã ra kãnhmar ãjag tóg Topê kuprĩg tỹ jagrê venh ke mũ. Sỹ ãjag kypenh ken hã vê,” he tóg, Jesus ti. Kỹ tóg tĩ mũ sir.

Jesus tỹ kanhkã ra tĩg

⁶ Kejên ag tóg vênh măn măn mũ sir, Jesus tỹ ùn vin mũ ag. Kỹ tóg ag mré nĩ nĩ, Jesus ti. Kỹ ag tóg ti mỹ: “Senhor,” he mũ. “ã mỹ ù ri êg pã'i mág fêg măn mũ!, êg povo tỹ Israel tỹ pã'i mág?” he ag tóg ti mỹ.

⁷ Hã ra tóg ag mÿ: “vó,” he mÿ. “Topẽ hã ki kanhro nĩ,” he tóg. “Ājag tũ pijé’,” he tóg. “Kurã ãn ki kanhrãn ke tũ ājag tóg nĩ, Topẽ tÿ ājag pã’i mág fẽg mãn ke kurã ti. Topẽ hã ne kurã tag tónh ke mÿ,” he tóg. ⁸ “Hã ra Topẽ kuprĩg vÿ tÿ ājag jagrẽ nĩnh ke mÿ. Kÿ ti hã vÿ ājag tar han ke mÿ, ājag tÿ inh kãmén jé. Cidade tÿ Jerusalém tá ājag tóg inh kãmén ke mÿ, ga tÿ Judéia tá ke gé, ga tÿ Samaria tá ke gé, ga fyn ja tá hã ke gé mÿr,” he tóg, Jesus ti.

⁹ Ā tÿ tag tó kar kÿ tóg vãhã kynh mÿ tãpÿ mÿ sir ag rĩnve, kÿ kanhkã góg vÿ ti kri rÿm ke mÿ sir, ti ve mãn tũ ag tóg nĩ sir. ¹⁰ Hã ra ag tóg kanhkã tugnÿm mÿ, ag tÿ ti tĩg ven kÿ, ti tÿ ùn vin mÿ ag.

Kÿ vãhã ùn régre ag tóg tá nÿtĩ, kur kupri rĩnh kÿ. Topẽ tÿ jẽnẽ jafã ag vẽ, ùn régre ãn ag. ¹¹ Kÿ ag tóg ag mÿ: “ha vé, Galiléia tá ke’,” he mÿ. “Ājag hã ne tóg kanhkã tá ãvãnh nÿtĩ nĩ’,” he ag tóg. “Jesus vÿ vÿn kenh mÿ, ti tĩg ja ãn ri ke han jé tóg ke mÿ. Ti tÿ kanhkã ra tãpÿ vẽ, hã ra tóg tá kãtére mãn ke mÿ gé,” he ag tóg, Topẽ tÿ jẽnẽ jafã ag, Jesus tÿ ùn vin mÿ ag mÿ.

Ag tÿ Matias fẽg

¹² Kÿ Jesus tÿ ùn vin mÿ ag tóg vÿnvÿn ke mÿ sir, Jerusalém ra, krĩ tÿ Oliveiras tá kãmũ kÿ. Jerusalém kakó kã ti nĩ, 1 quilômetro tá ti nĩ hÿn, krĩ tÿ Oliveiras ti.

¹³ Ag tÿ Jerusalém tá junjun kÿ ag tóg ãn to jãpÿ jafã to jãpÿ mÿ, tá nÿtĩ jé, ãn kri. Û tÿ tá nÿtĩ ag hã vẽ: Pedro, João, Tiago, André, Filipe, Tomé, Bartolomeu, Mateus, Tiago ù hã vÿ: Alfeu kósin, he mÿ, Simão ke gé, vÿ tar han tĩ tag ti, Judas ke

gé, Tiago kósin tag ti. ¹⁴ Ag kar ěn tóg Topě mré vī mū, jagně mré, ũn týtá fag mré hã, Maria fi mré hã, Jesus mÿnh ěn fi, Jesus jãvy ag mré hã ke gé, ha mē.

¹⁵ Kejĕn Jesus mré ke tÿ hĕn ri ke ag vÿ tá nÿtĭ nĭ, ĩn to jãpry jafã ěn tá, ũ tÿ 100 kri 20 (ke) hÿn.

¹⁶ Kÿ Pedro vÿ tóg jĕg nĕ mū, kÿ tóg: “ha vé, inh kanhkã',” he mū. “Vãsý tóg rán kÿ nĭ, Judas to,” he tóg. “Topě kuprĭg tóg Davi krĭn ja nĭgtĭ, ti tÿ Judas to rán jé,” he tóg. “Hã ra tóg ki hã tó ja nĭ, vĕnh rán ki,” he tóg. “Ag jãmĭ tóg kãtĭg ja nĭ, Judas ti, ũ tÿ Jesus kãgmĭnh ke mū ag jãmĭ. ¹⁷ Hã ra tóg tÿ ěg mré ke ja nĭ, kÿ ti tÿ nĕn han mū tóg ěg tÿ nĕn han mū ri ke ja nĭ gé,” he tóg, Pedro ti. ¹⁸ “Hã ra tóg Jesus kato jãnkamy mãn ja nĭ, kÿ tóg jãnkamy ěn tÿ ěpÿ kajãm ja nĭgtĭ. Hã ra tóg ã nunh kã vĕnh jãján ja nĭ, kÿ tóg tam ke kÿ kutĕ ja nĭ, kÿ ti nug tóg jar ja nĭ, kÿ ti nug tóg kãkutĕ ja nĭ, kÿ tóg ter ja nĭ, Judas ti,” he tóg, Pedro ti.

¹⁹ “Kÿ Jerusalém tá ke kar ag tóg mĕg mū sir, hã kÿ ag tóg ti japÿ to: Aceldama, he mū, hã vÿ: ěpÿ kyvĕnh, he mū, ěg vĭ ki,” he tóg, Pedro ti.

²⁰ “Ěg tÿ Topě mÿ jãn jãn jafã ki tag tóg rán kÿ nĭ, hã mē: ěn jamã vÿ vag ke mū, ũ pi(jé) ki ěmãn mãn mū', he tóg, vĕnh rán ki, Judas to,” he tóg, Pedro ti. “Kÿ ũ vÿ ge nĭ gé, hã mē: ũ ũ tÿ ti jĕg ja kã jĕnh ke kÿ ti rãnrãj han ke vĕ, he tóg mū gé, vĕnh rán ki,” he tóg, Pedro ti. ²¹ “Hã kÿ ěg tÿ ěg mré mū tĭ ũ jãvãnh ke vĕ. Jesus mré tóg tĭg ja nĭgtĭ, ěg tÿ ũn jãvãnh ke mū ti, kÿ tóg Jesus tÿ ga mĭ tĭ ěn ve ja nĭgtĭ gé. ²² João tÿ Jesus kype ve ja tóg nĭ gé. Jesus tÿ kanhkã ra tãpry ve ja tóg nĭ gé. Jesus tÿ nĕn han mū kar ve ja tóg

nĩ, ẽg tỹ ùn jāvānh ke mũ ti. Kỹ tóg sir Jesus rĩr mǎn tónh ke mũ ẽg mré,” he tóg, Pedro ti.

²³ Kỹ ag tóg ùn régre ag vin mũ, hã vỹ: José, he mũ, ti jyjy ù hã vỹ: Barsabás, he mũ. Fóg tỹ ti jiji hã vỹ: Justo, he mũ. Ti mré ag tóg Matias fẽg mũ gé. ²⁴ Kỹ ag tóg Topẽ mré vĩ mũ, kỹ ag tóg tag tó mũ, ha mẽ. “Èg jóg’,” he ag tóg ti mỹ. “Èg tỹ nén to jykrén mũ ki kanhró ã tóg nĩ,” he ag tóg mũ. “Ã hỹn ù tỹ hẽ kuprẽg, ùn régre tag ag kã, ²⁵ ti tỹ ẽg mré ã rãnrãj tag han jé, ti tỹ tỹ ẽg mré apóstolo jẽ jé? Judas vỹ ã rãnrãj tovānh, kỹ tóg ã tỹ ra tĩg ke ẽn ra vyr. Kỹ ù tỹ hẽ nỹ ti jẽg ja kã jẽnh mũ ha?” he ag tóg mũ, Topẽ mỹ. ²⁶ Kỹ ag tóg to jogar he mũ sir, hã ra Matias tóg Judas jẽgja kã jẽ nĩ. Hã kỹ tóg tỹ ù tỹ 11 (ke) ag mré ke nĩ sir, tỹ tóg apóstolo jẽ sir.

2

Topẽ kuprĩg tỹ tỹ ẽg jagrẽ

¹ Vãhã tóg festa tỹ Pentecostes kurã tá krỹg mũ. Kỹ vẽn kar vỹ vẽn mǎn kỹ nỹtĩ nĩ, Jesus ki ge kỹ nỹtĩ kar ẽn ag.

² Kỹ vãhã kanhkã tá kóho ri ke tóg mẽ há tĩ, króg he mũ ẽn ti. Kỹ ãn tóg kóho ri ke ẽn tỹ fór mũ. Hã ra ag tóg ãn ẽn ki nỹtĩ, Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag.

³ Kỹ ag tóg nén nẽ vég mũ, hã ra tóg tỹ pĩ gru hã pẽ nĩ, nén nẽ ẽn ti. Vẽn kãpópãm kỹ tóg nĩ nĩ, pĩ gru hã pẽ ẽn ti. Kỹ tóg ag kri nĩ' nĩ' he kãn mũ, pĩ gru hã pẽ ẽn ti. ⁴ Kỹ Topẽ kuprĩg tóg ag ki ge kãn mũ, kỹ ag tóg vẽn vĩ ù tugtó mũ, Topẽ kuprĩg tỹ ag krĩn kỹ, ti tỹ tỹ ag jagrẽ nĩn kỹ.

⁵ Hã ra Jerusalém tá ke ù ag tóg Topê to há nýtĩ gé. Israel ag vë gé, hã ra ag tóg povo tỹ hën ri ke mĩ mogmog ja nĩ. Hã kỹ ag vĩ tóg tó tỹ hën ri ke nĩ.

⁶ Ag tỹ kóho ri ke ãn mẽ kỹ ag tóg vënh mãn mũ. Kỹ ag tóg ãjag vĩ e ãn ki Pedro ag tỹ nén tó mũ mẽg mũ. ⁷ Kỹ tóg ag mỹ e tĩ. Ag fe tỹ hën ri ke nĩn kỹ ag tóg: “ha vé, Galiléia tá ke ag vë mÿr,” he mũ. “Galiléia tá ke ag vỹ vyr mÿ vĩ nýtĩ. ⁸ Hã ra ãg tóg ãg vĩ pẽ ki ag vĩ jëmẽg mũ,” he ag tóg. ⁹ “Ëg kã ù ag tóg Pártia tá kãmũ mũ, kỹ ù ag tóg Média tá kãmũ mũ gé, ù ag tóg ga tỹ Elão tá kãmũ mũ, ù ag tóg ga tỹ Mesopotâmia tá kãmũ mũ, ù ag tóg Judéia tá kãmũ mũ, ù ag tóg Capadócia tá kãmũ mũ, kar kỹ Ponto tá, Ásia tá, ¹⁰ Frígia tá, Panfília tá, Egito tá, ga tỹ Líbia tá, cidade tỹ Cirene ãn mã tá. Û ag tóg cidade tỹ Roma tá kãmũ mũ gé. ¹¹ Û ag tóg tỹ Israel nýtĩ, kar kỹ ù ag tóg tỹ fóg tỹ Israel jykre han mũ nýtĩ gé. Û ag tóg goj vãso tỹ Creta tá kãmũ mũ, ù ag tóg ga tỹ Arábia tá kãmũ mũ gé. Ëg kar tóg ãg vĩ pẽ ki ag tỹ Topê kãmén mũ mẽg mũ, ag tỹ Topê tỹ nén han ja kãmén mũ ti, Topê tỹ milagre hyn han ja ãn ti,” he ag tóg. ¹² ãjag mÿ e tĩn kỹ ag tóg jagnẽ mÿ: “ne nẽ hÿn'?” he mũ. Ag fe tóg jũrũn ke mũ, ag tỹ ge ve ja tũ nýtĩn kỹ.

¹³ Û ag tóg hã ra nÿg mũ. “Kronkron kỹ ag kãgter mũ mÿr,” he ag tóg.

Pedro tỹ ag mÿ Topê vĩ tó

¹⁴ Kỹ Pedro tóg ù tỹ 11 (ke) ag mré jëgnẽ mũ, kỹ tóg jamã hár(a) ag mÿ: “inh kanhkã',” he mũ. “Jerusalém tá ke',” he tóg. “Jëmẽ há han ra, sÿ ãjag mÿ nén tó mũ ti,” he tóg. ¹⁵ “ãjag hã tóg ãg to:

kronkron kŷ ag kĀgter mŷ, he mŷ. Hā tŷ vē hā ra. 9 horas vē ver, meio dia to hān sa mŷr,” he tóg. “Ag kronkron kŷ ag tóg rākānh kŷ kronkron kŷ kĀgter mŷgtī, ūn kronkron mŷ ěn ag,” he tóg. “Hā kŷ ěg tóg kron ja tŷ nī,” he tóg, Pedro ti.

¹⁶ “Hā ra tóg vāsŷ rán kŷ nī, ěg tŷ ūri nén vég mŷ ti. Topē vī tó tī tŷ Joel tóg vāsŷ tag tó ja nī, ha mē: ¹⁷ “kurā tŷ ěgno to hā sóg inh kuprīg jĕnĕnh mŷ, vēnh kar mŷ, ti tŷ tŷ ājag jagrē nī jé,” he ja tóg nī, Topē ti. “Kŷ ājag krē ag tŷ fag mré Topē vī mē kŷ tónh ke vē. Kyrŷ ag tŷ nén nē venh ke vē. Kófa ag tŷ vēnh pétinh ke vē. ¹⁸ Sŷ inh camarada ag mŷ inh kuprīg jĕnĕnh ke vē gé, fag mŷ ke gé. Kŷ fag tóg inh vī tónh ke mŷ gé,” he tóg, Topē ti. ¹⁹ “Ājag tŷ nén han vānh han jé sóg ke mŷ gé, ājag mŷ, kanhkā tá, ga tá ke gé, ěprā, kyvénh mŷr, pī mŷr, nīja mŷr. ²⁰ Kŷ rā tŷ kutyg ke vē, kysā kyvénh ke vē gé. Kar kŷ Topē kurā vē sir, kurā mág ěn ti. ²¹ Kŷ ū tŷ Topē mŷ nén kar to vī mŷ ěn kren ke vē sir,” he tóg, Topē ti. Joel tŷ tón hā vē, vāsŷ,” he tóg, Pedro ti.

²² “Inh kanhkā!, inh vī jēmē ra,” he tóg. “Nazaré tá Jesus vē mŷr,” he tóg. “Ti hā tóg nén han vānh hyn han ja nīgtī, Topē jykre hyn han ja tóg nīgtī, Topē tŷ ti jĕnĕn kŷ. Hā ra Topē tóg Jesus mŷ tó ja nī, ti tŷ milagre ěn hyn han jé. Kŷ tóg ājag rīnve hyn han, ājag tŷ ve jé, Jesus to jykrén jé. Hā kŷ ājag tóg vé,” he tóg, Pedro ti. ²³ “Hā ra Topē tóg ājag mŷ ti fĕg sór ja nī, Jesus ti. Kŷ tóg to jykrén kŷ ājag mŷ ti fĕg ja nī. Jāvo ājag tóg ka to ti sa ja nī, ti tĕn ja ājag tóg nī. Kŷ ū tŷ ka to ti sĀg mŷ ěn ag jykre vŷ pāno tāvī nī. ²⁴ Hā ra Topē tóg ti rīn mĀn ja nī, hā kŷ tóg vēser jagĕgtar ěn tŷ tŷ! he ja nī ti mŷ. Hā kŷ tóg vēser jamā tá nīg

mág ja tũ nĩ, Jesus ti,” he tóg, Pedro ti.

²⁵ “Hã kũ Davi tóg Jesus jo tag tó ja nĩ, kũ tóg Jesus tỹ ã jóg mré vĩ ri ke nĩ. Ti to tóg: “ĕg jóg’,” he ja nĩ. “Ā vég isóg nĩ nĩ,” he ja tóg nĩ. “Inh pĕgja tá ã tóg nĩ nĩ, hã kũ sóg krónh ke tũ nĩ,” he ja tóg nĩ, Davi ti. ²⁶ “Hã kũ inh fe tóg mrin ke mũ. Vĩ sér han isóg nĩ nĩ. Iser kũ inh fár tóg nỹnh ke mũ, hã ra sóg to krĩ kufy tũ nĩ. ²⁷ Inh kuprĩg vỹ vĕnh kuprĩg jamã tá nĩnh ke tũ nĩ. Inh fár vỹ vag ke tũ nĩ gé, sỹ tỹ ã tỹ kuprĕg ja nĩn kũ,” he ja tóg nĩ, Davi ti, Topĕ mỹ. ²⁸ “Inh kanhrã ã tóg nĩ nĩ, isỹ kanhkã to ĕpry ĕn ve há han jé, kanhkã to ĕmĩn ĕn ti. Isỹ ã mré nĩn kũ tóg inh mỹ sér tãvĩ tĩ,” he ja tóg nĩ. Davi tỹ Jesus tón hã vĕ,” he tóg, Pedro ti.

²⁹ “Inh kanhkã’,” he tóg. “Ĕg jóg’jóg tỹ Davi kãmén há han jé sóg ke mũ ãjag mỹ,” he tóg. “Vãšỹ ti ter mỹr, kũ ag tóg vĕnh kej tá ti péju, hã ra ĕg tóg vég tĩ, ti kej ti, Davi kej ti,” he tóg. ³⁰ “Ā tỹ ga mũ tĩg kũ tóg hã ra Topĕ vĩ tó tĩ ja nĩgtĩ, Davi ti. Topĕ tóg ti mỹ: “ã krĕ’krĕ ag kã ũ vỹ tỹ pã’i tỹ rei nĩnh mũ,” he ja nĩgtĩ, Topĕ ti. ³¹ Topĕ vĩ tag kri fi kũ tóg Cristo rĩr mãn ke tó ja nĩgtĩ gé, Davi ti. Hã kũ tóg ã vĩ ĕn tó ja nĩgtĩ. Cristo pi(jé) vĕser jamã tá nĩg mág han’, kũ ti fár vỹ vag ja tũ nĩ gé,” he tóg, Pedro ti.

³² “Cristo vĕ, hã vỹ: Jesus, he mũ. Topĕ vỹ ti rĩn mãn, kũ ĕg kar tóg ti ve ja nĩgtĩ,” he tóg. ³³ “Topĕ tóg ti mỹ: “kunĩg, inh pĕgja tá nĩ,” he ja nĩ, Jesus ti mỹ. Kũ ĕg jóg tóg ti mỹ ã tỹ ĕg mỹ nén tó ja fĕg, hã vỹ: Topĕ kuprĩg, he mũ. Hã kũ tóg ĕg mỹ tỹ jagrĕ han mũ, Topĕ kuprĩg tỹ, Jesus ti. Hã kũ ãjag tóg ũri tag vég mũ, tag mĕg mũ,” he tóg, Pedro ti.

³⁴ “Davi hã tóg rĩr mãn ja tũ nĩ ver, kanhkã ra tóg tãpry ja tũ nĩ ver, ge ra tóg tag tó ja nĩ, ha mẽ: “ẽg jóg mág vỹ inh Senhor mỹ tag tó ja nĩ, hã vỹ: “nĩ ra ver, inh pẽgja tá,” he ja tóg nĩ, ³⁵ “sỹ ã kato vãsãnsãn mũ ag tỹ ã jakrẽm vin jé, ag sigse jé,” he ja tóg nĩ. Davi tỹ tón hã vẽ,” he tóg, Pedro ti.

³⁶ “Jesus tag hã vỹ, ãjag tỹ ka to ùn sãg mũ tag hã vỹ: tỹ ẽg Senhor nĩ, he mũ,” he tóg. “Topẽ vỹ ti to: “tỹ tóg Cristo nĩ,” he mũ. “Tỹ tóg vẽn kar Senhor nĩ,” he tóg. Ẽg tỹ vẽn vỹ tag kri finh ke vẽ. Ẽg povo tỹ Israel tỹ ti ki kanhrãn ke vẽ, ẽg vỹ tag kri nĩm ke vẽ,” he tóg, Pedro ti, ù tỹ vẽn mãn kỹ nỹtĩ kar ag mỹ.

³⁷ Ag tỹ ti vỹ jẽmẽ kỹ ti jykre tóg ag kãra rã mũ sir. Kỹ ag tóg ti mỹ: “kỹ ẽg hỹn hẽ ri kenh mũ, vỹ?” he mũ, Jesus tỹ ùn vin mũ kar ag mỹ ke gé.

³⁸ Kỹ Pedro tóg ag mỹ: “ãjag jykre tovãnh ra,” he mũ. “Kỹ ẽg tóg ãjag kygpenh ke mũ, Jesus Cristo jiji tó kỹ,” he tóg. “Kỹ Topẽ tóg ãjag mỹ ãjag tỹ ti vỹ mranh ja ẽn tỹ vẽn pãte fón ke mũ. Kỹ ãjag tóg Topẽ kuprĩg tỹ jagrẽ nỹtĩnh mũ gé, Topẽ tỹ ãjag mỹ ti jẽnẽn kỹ. ³⁹ Ti tỹ ãjag hã mỹ ti nĩm ke vẽ inhhã, ãjag krẽ mré hã ke gé. Ti tỹ ùn mỹ vẽn vỹ jẽnẽg mũ kar ag mỹ tóg nĩm tĩ, Topẽ ti, ẽg jóg mág ti, ag tỹ ver kuvar há tá mũ hã ra,” he tóg, Pedro ti.

⁴⁰ Vỹ tỹ hẽn ri ke han tóg, Jesus kãmén kỹ. Ag jyvẽn tóg mũ gé, kỹ tóg ag mỹ: “Jesus mỹ: “inh kren han nĩ,” hemnĩ,” he mũ. “Ẽg kar vỹ vẽn jykre pãno han kãn, ã jykre han vãn nỹtĩnh kỹ. Kỹ inh kren han nĩ, hemnĩ, Jesus mỹ,” he tóg, Pedro ti.

⁴¹ Û tỹ ti vỹ han mũ ag kygpég ag tóg mũ sir. Kurã ẽn kã ùn kygpe kỹ nỹtĩ ag vỹ tỹ ù tỹ 3 mil nỹtĩ hỹn,

hēn ri ke mūn. ⁴² Ēn ag vỹ kurā kar ki Jesus tỹ ũn vin mū ag vỹ jēmē jé vēnh mǎn tĩ, jagnē ve jé ke gé. Kỹ ag tóg Jesus jamĩ ko mū sir. Kỹ ag tóg ti mré vỹ mū gé, kurā kar ki.

Jesus ki ge mū ag jykre ti

⁴³ Kỹ Jesus tỹ ũn vin mū ag tóg ěg tỹ nén han vǎnh tỹ hēn ri ke han tĩ nỹtĩgtĩ. Hǎ kỹ vēnh kar tóg Topē kamēg tĩ. ⁴⁴ Jǎvo ũ tỹ Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag tóg jagnē mré vēnh jykre pir han mūgtĩ. Kỹ ag kuge vỹ jagnē tũ ri ke nỹtĩ. ⁴⁵ Ũ ag tóg ājag kuge ũ vǎvǎm mū gé, jǎnkamy kato, kỹ ag tóg ũn jǎnkamy tũ ag mỹ vēnh kǎpópǎm mū. ⁴⁶ Kurā kar ki ag kar tóg Topē jo ĩn ra mū tĩ, ag tỹ ti mré vỹ jé. Ājag ĩn kǎki ag tóg Jesus jamĩ ko mūgtĩ gé. Jatun mỹ ag tóg sir jēgjēg mū. Kỹ tóg ag mỹ sér tĩ sir. ⁴⁷ Kỹ ag tóg Topē mỹ: “há ti nĩ,” he ti gé. Jó vēnh kar tóg ag to há nỹtĩ gé. Kỹ Topē tóg kurā kar ki ũ ag mỹ krĩ há nĩm tĩ gé, kỹ ag tóg ti ki ge mū, ag krenkren jé. Hǎ kỹ ag tóg komēr hǎ e nỹtĩ.

3

Ũn grĩ tỹ há' he

¹ Kejēn Pedro tóg João mré Topē jo ĩn ra mū mū, meio dia pǎte 3 horas ki. Israel ag tỹ Topē mré vỹ jafǎ vē, hǎ vỹ: 3 horas, he mū.

² Topē jo ĩn tá ũ tóg nĩ nĩ, ũn grĩ. Ā mūr mū kǎ tóg ge nĩ. Topē jo ĩn jǎnkǎ tá tóg nĩ nĩ, jǎnkǎ sǐnvĩ he mū ěn tá. Tá tóg: “inh mỹ nén ũ nĩm,” he nĩgtĩ, ũ tỹ Topē jo ĩn kǎra ge mū ag mỹ.

Ēn va ag tóg kāmū mū, jǎnkǎ tá ti nĩm jé. Kỹ João mré Pedro tóg Topē jo ĩn tá junjun mū. ³ Ũn grĩ

tỹ Pedro ag ve kỹ tóg ag mỹ nén ù to vĩ mũ. ⁴ Kỹ Pedro ag tóg ti tugnỹm mũ. Kỹ Pedro tóg ti mỹ: “Ēg ki ěvãnh ra,” he mũ. ⁵ Kỹ tóg ag ki ěvãnh mũ. “Ag hỹn inh mỹ jãnkamy nĩm ke mũ,” he tóg.

⁶ Hã ra Pedro tóg ti mỹ: “jãnkamy tóg inh mỹ tũ tĩ,” he mũ. “Sỹ nén ma tĩ hã tỹ sóg ã mỹ nĩm mũ, hã vĩ: Jesus Cristo jyjy hã tó kỹ, Nazaré tá ke ěn jiji tó kỹ sóg ã mỹ: ha jĕg, he mũ, ha mũ tĩg, he sóg ã mỹ,” he tóg, Pedro ti, ùn grĩ mỹ. ⁷ Kỹ tóg ti pĕgia tá ti kãgmĩ kỹ ti fĕg mũ.

Kỹ vãhã ti pĕn tóg tar' he mũ sir, ti pĕn nãgnán ti. ⁸ Hũm hen kỹ tóg jĕ nĩ sir. Jĕg há' he tóg mũ sir. Mĩ tóg tĩ mũ sir. Ag mré tóg Topĕ jo ĩn kãra rã mũ sir. Tá tóg mũ tĩ kỹ hũm hũm he mũ. Topĕ mỹ tóg vĩ há han mũ sir.

⁹ Kỹ vĕnh kar tóg ti vég mũ, ti tỹ mũ tĩg kỹ, ti tỹ Topĕ mỹ vĩ há han kỹ. ¹⁰ Ag tỹ ti ve kỹ ag tóg ti ki kanhró nỹtĩ. “Topĕ jo ĩn jãnkã tá nĩ ěn hã vĕ mỹr,” he ag tóg mũ. “Jãnkã sĩnvĩ he mũ ěn tá nĩ mũn hã vĕ mỹr,” he ag tóg mũ. “Vĕnh kar mỹ: inh mỹ nĩm, he tĩ ěn hã vĕ mỹr,” he ag tóg ti to. Kỹ tóg ag mỹ e tĩ sir. Ag fe tóg jũrũn ke mũ sir, ag tỹ ti ven kỹ.

Pedro tỹ Topĕ jykre kãmén mũ

¹¹ Hã ra tóg Pedro mré João mré tĩ mũ, ùn grĩ ja ěn ti. Hã kỹ vĕnh kar tóg ag to vĕnh mãn mũ, Topĕ jo ĩn krĕm, pã'i tỹ Salomão he mũ ěn sala tá. Vĕnh kar ag mỹ tóg e tĩ, ùn grĩ ěn tỹ há' hen kỹ.

¹² Ả tỹ ùn e ěn ag ve kỹ Pedro tóg ag mỹ: “inh kanhkã’,” he mũ. “Ăjag fe hã ne tóg jũrũn ke mũ’,” he tóg. “Ēg tỹ vĕsóg ki ti tỹ há' he tũ vĕ. Topĕ tỹ ti tỹ tĩg há' he vĕ mỹr. Ēg tỹ vĕnh jykre kuryj han mũ ra

ĕg tóg ge han ki kagtīg nýtĩ vĕ,” he tóg, Pedro ti, ũn e ĕn ag mÿ.

¹³ “Ĕg jóg!jóg ve ag vÿ Topĕ to há ja nýtĩgtĩ, Abraão ti, Isaque ti, Jacó ti ke gé. Topĕ ĕn vĕ mÿr, ũ tÿ ti tÿ há' he mũ ti,” he tóg. “Topĕ ĕn vÿ Ā kósin tÿ ũn mág han. Ti kósin hã vĕ, hã vÿ: Jesus, he mũ. Hã ra ājag tóg fóg ag mÿ ti fĕg ja nĩgtĩ. Fóg tÿ pã'i tÿ Pilatos vÿ: “ti kavān jé sóg ke mũ,” he mũ vĕ. Hã ra ājag tóg ti mÿ: “nejé,” he ja nĩgtĩ. ¹⁴ Ũ tÿ vĕnh jykre kuryj han mũ to ājag tóg: “nejé,” he ja nĩgtĩ, Topĕ tÿ ũn kuprĕg mũ ĕn to, Jesus ĕn to. Hã ra ājag tóg ũ tÿ ũn tén mũ to: “ti kyvān ra,” he ja nĩgtĩ. ¹⁵ Ũ tÿ ĕg rĩnrĩr han tĩ ĕn tén ja ājag tóg nĩgtĩ mÿr. Topĕ tóg hã ra ti rĩn mǎn ja nĩ, ti ter mũ hã ra, kÿ ĕg tóg ti ve ja nĩgtĩ,” he tóg, Pedro ti, ũn e ĕn ag mÿ.

¹⁶ “Kÿ ĕg tóg Jesus ki ge mũ. Hã kÿ Jesus tóg ũn grĩ ja tag tÿ tar' he mũ, ājag tÿ ũn vég mũ tag ti, ājag tÿ ũn ki kanhrǎn mũ tag ti. Jesus vÿ ti tÿ Ā ki rǎ han. Kÿ ti tÿ Jesus ki rǎ kÿ tóg há' he mũ sir, ājag rĩnve,” he tóg, Pedro ti.

¹⁷ “Inh kanhkǎ!,” he tóg. “Ājag tÿ ki kagtīg nýtĩn kÿ, hã kÿ ājag tóg Jesus tén ja nĩgtĩ. Hã kÿ ājag pã'i ag tóg ti tén ja nĩgtĩ,” he tóg.

¹⁸ “Hã kÿ Topĕ tóg vāsÿ rán kÿ nĩ ĕn han. Topĕ vĩ tó tĩ ag kar tóg vāsÿ Jesus jagtar ke ti tó ja nĩgtĩ, Topĕ tÿ ag mÿ: ha tó, hen kÿ. “Topĕ tÿ ũn jĕnĕg mũ ĕn tÿ jagtar ke vĕ, Cristo ti,” he ja ag tóg nĩgtĩ, Topĕ vĩ tó tĩ ag,” he tóg, Pedro ti.

¹⁹ “Kÿ ājag jykre tovānh nĩ. Topĕ jykre ki gemnĩ, Topĕ tÿ ājag tÿ ti vĩ mranh tÿ tũ' he jé. ²⁰ Hã kÿ ājag tóg tÿ Topĕ mré ke nýtĩ, kÿ tóg ājag krĩ tÿ kǎnhvy' henh ke mũ, Topĕ ti. Kar kÿ tóg ājag mÿ ti jĕnĕ mǎn

mũ gé, ti tỹ ãjag mỹ ùn jẽnẽnh ke ãn ti, Cristo ti, hã vỹ: Jesus, he mũ,” he tóg, Pedro ti. ²¹ “Ti tỹ kanhkã tá nĩ vẽ ver. Ti tỹ ã kurã pětẽm kỹ tóg vãhã tá vỹn kenh mũ, Topẽ tỹ nẽn kar han mãn ke kurã ãn kã,” he tóg.

“Hã kỹ Topẽ tóg vãsỹ ã vĩ tó tĩ ag mỹ tó ja nĩgtĩ, ag tỹ vẽn kar mỹ ti vĩ tó jé, ti tũ ag kar mỹ. ²² Hã kỹ Moisés vỹ tag tó ja nĩ, ha mẽ: “Topẽ vỹ ãjag mỹ ã vĩ tó tĩ ù jẽnẽnh ke mũ, ãjag mré ke ù, ti tỹ ãjag mỹ Topẽ vĩ tó jé, inh ri kén. ãn ti vĩ jẽmẽmnĩ,” he ja tóg nĩgtĩ, Moisés ti,” he tóg, Pedro ti. ²³ “Û tỹ ti vĩ jẽmẽ jãvãnh ãn ter ke vẽ,” he ja tóg nĩgtĩ, “ãn pi(jé) tỹ Topẽ tũ nĩ,” he ja tóg nĩgtĩ, Moisés ti,” he tóg, Pedro ti.

²⁴ “Topẽ vĩ tó tĩ ag kar vỹ tó ja nĩgtĩ, ãg tỹ ùri vэг mũ tag ti. Samuel vỹ tag tó vén ja nĩgtĩ, kar ti nón ke ag kar tóg tag tó ja nĩ gé vãhã,” he tóg, Pedro ti.

²⁵ “Topẽ vĩ tó tĩ ãn krẽ vỹ tỹ ãjag nỹtĩ,” he tóg. “Ãjag jóg|jóg ve ag hã mré tóg jykrẽn ja nĩgtĩ, Topẽ ti, Abraão hã mré. Hã kỹ tóg Abraão mỹ: “ã kósin ù hã tigrĩn sóg vẽn kar to há nĩnh mũ,” he ja nĩgtĩ, Topẽ ti,” he tóg, Pedro ti. ²⁶ “Ãjag hã mỹ tóg ã kósin jẽnẽ, ti rĩn mãn kỹ, Topẽ ti. ãjag hã mỹ tóg tó vén, ãjag tỹ tỹ Israel nỹtĩn kỹ. ãjag hã mỹ tóg tó, ãjag tỹ ãjag jykre pãno tovãnh jé. Ti tỹ ãjag krĩn sór vẽ, ãjag tỹ tovãnh jé, ãjag jykre pãno ãn ti,” he tóg, Pedro ti, ù tỹ Topẽ jo ãn krẽm vẽn mãn kỹ nỹtĩ ãn ag mỹ.

4

Pã'i ag tỹ Pedro mré João to jũ

¹ Ag tỹ ver vēmẽn kỹ nỹtĩ ra Topẽ tũ ki rĩr tĩ ag tóg tá junjun mũ. Topẽ jo ãn to capitão vỹ ag mré tá jun

mũ gé, Saduceu ag ke gé, ũ tỹ: “ĕg hỹn rĩnrĩr mǎn ke tũ nĩ ha, ĕg ter kar kỹ,” he mũ ĕn ag. ² Pedro ag to ag tóg jũgũ mũ, ag tỹ: “Jesus vỹ rĩr mǎn,” hen kỹ. “Kỹ ĕg tóg ti ri kén rĩr mǎn mũ gé, ĕg ter kỹ,” he ag tóg, Pedro ag. Hǎ kỹ pǎ'i ag tóg ag to jũgũ mũ. ³ Hǎ kỹ ag tóg Pedro ag sigség mũ, vĕse jafǎ kǎtá ag tóg ag vǎm mũ, ag tỹ kǎtá nũgnũr pir han jé. Rǎké ti nỹ ha, hǎ kỹ ag tóg: “ha ver kǎtá nũgnũr,” he mũ.

⁴ Hǎ ra ũ tỹ hĕn ri ke ag tóg Pedro ag vĩ mẽ ja nĩgtĩ, kỹ ag tóg sir ti vĩ kri fig mũ. Ũ tỹ 5 mil (ke) ag vĕ, Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag, ĕg tỹ ũn tỹtá fag mré tó tũ hǎ ra.

⁵ Tỹ vaj kỹ pǎ'i ag tóg vĕnh mǎn mũ, kófa ag mré hǎ, Topĕ vĩ to professor ag mré hǎ. Jerusalém tá ag tóg vĕnh mǎn mũ. ⁶ Topĕ tũ ki rĩr tĩ to pǎ'i mág jygy hǎ vỹ: Anás, he mũ. Ag pǎ'i mág ũ jijin hǎ vỹ: Caifás, he mũ. Pǎ'i mág kanhkǎ ũ jygy hǎ vỹ: João, he mũ, kỹ ũ jijin hǎ vỹ: Alexandre, he mũ. Pǎ'i mág mré ke kar ag vỹ tá vĕnh mǎn kỹ nỹtĩ. ⁷ Vĕnh kaju ki ag tóg Pedro ag vin mũ, kỹ ag tóg: “ũ nỹ ājag mỹ vĕnh jykre tag nĩm, ājag tỹ ũn grĩ ĕn tỹ há' he jé?” he mũ. “Ũ jykre tỹ ājag ti tỹ há' hé?” he ag tóg mũ, Pedro ag mỹ.

⁸ Kỹ vǎhǎ Topĕ kuprĩg tóg Pedro krĩn mũ. Kỹ tóg: “ha vé,” he mũ. ⁹ “Nén ũ há to ājag tóg ĕg kugmĩg mũ, ĕg tỹ ũn grĩ tỹ há' he mũ ĕn to,” he tóg. “Kỹ ājag tóg vǎhǎ ĕg jykre jĕmĕ sór mũ ha,” he tóg. ¹⁰ “Ājag mỹ sóg ĕg jykre tónh mũ, Israel kar tỹ ki kanhró nỹtĩ jé,” he tóg. “Jesus tigrĩn tóg há' hé, Nazaré tá ke ĕn tigrĩn tóg tar jĕ nĩ, ājag tỹ ũ tỹ ka to sǎg mũ ĕn hǎ tigrĩn. Topĕ tóg ti rĩn mǎn ja nĩ, ũ tỹ cruz to ter mũ ĕn ti. ĕn vỹ ti tỹ há' hé, ũn grĩ ja ĕn ti,” he tóg,

Pedro ti. ¹¹ “Jesus ên hã to tag tóg rán kÿ nĩ, Topê vĩ tỹ rán kÿ nĩ ên ki, ha mẽ: ãjag tỹ pó tỹ ãn han kÿ ãjag tóg pó ù fón, ti tỹ ãjag mÿ kórég nĩn kÿ. Hã ra Topê tóg pó ên hã tỹ ãn nũna han mũ,” he ja tóg nĩ, Topê vĩ ki, Jesus to,” he tóg, Pedro ti.

¹² “Û pi(jé) êg kren han ke mũ'. Topê tóg Jesus fêg inhã, ti hã tỹ êg kren han jé, ti hã tỹ êprã ke ag krenkren han kãn jé, kanhkã krêm ke kar ên ag. Êg kren han ke mũ ù venh ke tũ êg nĩ mÿr,” he tóg, Pedro ti, pã'i ag mÿ.

¹³ Pã'i ag tỹ Pedro vĩ mẽ kÿ tóg ag mÿ e tĩ. “Êg kamêg tũ ag tóg nĩgtĩ mÿr,” he ag tóg, Pedro to, João to ke gé. “Vênh rán sĩ ag nÿtĩ vê mÿr, escola ki ge mág ja tũ ag nÿtĩ vê,” he ag tóg. To jykrén kÿ ag tóg ag ki kanhró nÿtĩ. “Jesus mré ke ag vê,” he ag tóg mũ, Pedro ag to. Kÿ tóg ag mÿ e tĩ.

¹⁴ Hã ra ùn grĩ ja tóg tá jê ag mré. Kÿ ag tỹ ne tỹ ag kato vĩnh ke tóg tũ tĩ sir. ¹⁵ Kÿ ag tóg Pedro ag mÿ: “ha ver kãpa jêg,” he mũ. Kÿ pã'i ên ag tóg ver jagnê mré to jykrén mũ. ¹⁶ Kÿ ag tóg: “Êg hÿn ag tỹ hê ri kenh mũ ha'?” he mũ. “Jerusalém tá ke kar vỹ ag tỹ nén han mũ ki kanhró kar nÿtĩ. Kÿ ag jykre tóg vênh kar mÿ há nÿ. Kÿ êg tỹ ag to: ag ón vê, hen kÿ tóg tỹ ùn nÿ sir,” he ag tóg jagnê mÿ. ¹⁷ “Ag tỹ hã ra vênh kar mÿ Jesus tó kÿ tóg tỹ ù nÿ gé,” he ag tóg. “Kÿ êg tỹ ag mÿ: ha tó mãn tũg, henh ke vê,” he ag tóg. “Ãjag tỹ ti tó mãn kÿ êg tóg ãjag vóg kónãn ke mũ ha, he jé êg tóg ke mũ ag mÿ,” he ag tóg jagnê mÿ. ¹⁸ Kÿ ag tóg Pedro ag jé prêr mãn mũ. Kÿ ag tóg: “Ker ù mÿ tó mãn hê',” he mũ. “Ker Jesus tỹ vĩ mãn hê',” he ag tóg mũ ag mÿ.

19 Hã ra Pedro tóg João mré ag mÿ ke mũ. “Topẽ tóg ãg mÿ: “ha vẽn kar mÿ tó,” he ja nĩ. Ājag tóg hã ra: “ker tó hẽ’,” he mũ. Ēg hÿn ù tÿ hẽ vĩ han mũ’, Topẽ vĩ vó, ājag vĩ vó?” he tóg ag mÿ. “Ne nÿ hÿn Topẽ mÿ há nĩnh mũ?” he tóg. “Ēg mÿ tó,” he tóg. 20 “Ēg pi(jé) tó tũg mũ’, ãg tÿ nén vég mũ ti, Jesus tÿ ãg mÿ nén tó ja ěn ti,” he tóg ag mÿ, Pedro ti.

21 Hã ra pã’i ag tóg: “ker tó hẽ’, ker tó hẽ’,” he mãn mũ gé. Kÿ ag tóg ag kygvãg mũ sir. Ājag tÿ ag vóg kónãn há ra ag tóg ag vóg kónãn tũ nĩ, vẽn kar tÿ ag to há nÿtĩn kÿ, vẽn kar tÿ Topẽ to: “há ti nĩ, ti hã ne tóg ùn grĩ ěn tÿ há’ he mũ’,” hen kÿ.

22 Hã ra ùn grĩ ja ěn tóg tĩ nĩ sir. 40 anos kãfór han tóg, kÿ Topẽ tóg ti tÿ há’ hé.

Jesus mré ke ag tÿ Topẽ mré vĩ

23 Pedro ag tÿ kygvar kÿ mũ kÿ ag tóg ājag mré ke ag to mũ mũ. Kÿ ag tóg pã’i tÿ ājag mÿ nén tó ěn kãmén mũ, kófa ag tÿ: “ker Jesus tó hẽ’,” he mũ ěn ti. 24 Kÿ vẽn kar ag tóg tag jẽmẽ kÿ Topẽ mÿ vĩ há han mũ, jagnẽ mré. Kÿ ag tóg: “ẽg jóg mág’,” he mũ. “Tÿ ã tóg vẽn kar kri ke nĩ,” he ag tóg mũ. “Kanhkã han ã mÿr, ga ti, goj ti ke gé, mĩ mũ ag kar ke gé,” he ag tóg. 25 “Ēg jóg’jóg tÿ Davi krĩn ja ã tóg nĩgtĩ, ã camarada ěn ti. Ā kuprĩg tÿ ã tóg ti krĩn ja nĩ. Kÿ tóg Jesus tó ja nĩgtĩ, kÿ tóg: “fóg kar ag ne tóg jũgũ mũ, kanhgág ag ke gé,” he ja nĩ. “Inh kanhkã tÿ Israel ag ne tóg nén ù tũ to jykrén’,” he ja tóg nĩ. 26 “Nação kar ag pã’i ag vÿ vẽn génh kÿ nÿtĩ, ãg pã’i ag ke gé, Topẽ kato tẽgtẽ jé, Topẽ tÿ ùn kuprẽg mũ ěn ag kato,” he ja tóg nĩgtĩ, Davi ti,” he ag tóg, Topẽ mÿ. 27 “Hã ra tóg ki hã tó ja nĩ. Ēmã tag ki ag tóg vẽn génh kÿ nÿtĩ, ã

kósin kato, ã tỹ ùn kuprēg mũ ěn kato, ùn kuryj nĩ ěn kato, hã vỹ: Jesus, he mũ,” he ag tóg. “Pãi mág tỹ Herodes vỹ ti kato tẽ mũ gé, pã'i tỹ Pilatos ke gé, ag tỹ ù to: Pôncio, he mũ ěn, fóg ag kar, Israel ag kar ke gé,” he ag tóg. “Tag ag kar vỹ vẽn gẽn kỹ nỹtĩ, ã kósin kato,” he ag tóg. ²⁸ “Ã tỹ nén to jykrén mũ han ag tóg mũ sir, ã kato tẽgtẽ mũ tag ag. Vãsỹ ã tóg to: ge tĩ jé tóg ke mũ, he ja nĩgtĩ,” he ag tóg, Topẽ mỹ. ²⁹ “Pã'i ag tỹ ěg mỹ nén tó mẽ ã tóg, ag tỹ ěg mỹ: ker tó hẽ', he mũ tag ti. Kỹ ěg tỹ tar' hemnĩ, ěg tỹ ag kamēg tũ nĩn jé, ěg tỹ ã vĩ tó jé, ěg tỹ tỹ ã camarada nỹtĩn kỹ,” he ag tóg, Topẽ mỹ. ³⁰ “Kỹ ěg mré milagre hyn han nĩ gé. Ûn kagyga ag tỹ há' hemnĩ, ěg tỹ nén han vanh han nĩ, ěg tỹ ã mỹ to vĩn kỹ, ěg tỹ ã kósin tỹ Jesus jyjy tó kỹ, ěg tỹ ùn kuryj nĩ ěn tó kỹ,” he ag tóg, Topẽ mỹ.

³¹ Ag tỹ ti mré vĩ kar kỹ ga tóg jũrũn ke mũ sir, ag tỹ tá nỹtĩ hã ra. Kỹ Topẽ kuprĩg tóg ag krĩn mũ gé. Kỹ ag tóg mũmēg vanh kỹ Topẽ vĩ kāmén mũ sir.

Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag jykre pir

³² Û tỹ Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag tóg jykre pir han kỹ nỹtĩ. Û pi(jé) ã kuge to: “isũ vẽ,” he tĩ'. Ājag kuge kar to ag tóg: “ěg tũ vẽ,” he tĩ. ³³ Jesus tỹ ùn vĩn mũ ag tóg ěg Senhor tỹ Jesus rĩr mǎn tugtó mũ, to tar pẽ nỹtĩn kỹ. Kỹ Topẽ tóg ag ki rĩr há han mũ gé sir. ³⁴ Ag mré ke ù pi(jé) jagāgtar nỹtĩ! Ag kāmĩ ù tóg ěpỹ nỹtĩ, kar ù tóg ĩn nỹtĩ gé. Ājag tũ ěn funfón ag tóg mũ, kỹ ag tóg ti kaja ma kāmũ mũ. ³⁵ Jesus tỹ ùn vĩn mũ ag mỹ nĩm jé, jãnkamy ti. Kỹ ùn jagāgtar ag tóg jãnkamy ěn to ãjag tỹ nén ve sór mũ ěn mǎn mũ sir.

³⁶ Kŷ ũ tóg nĩ gé, ti jiji hã vỹ: José, he mũ. Jesus tỹ ũn vin mũ ag tóg ti to: Barnabé, he tĩ, hã vỹ: vėnh jyvėn krė, he mũ, hã vỹ: Barnabé, he mũ. Levi kósin'kósin ũ vē. Goj vāso tỹ Chipre tá ke vē.

³⁷ Ĕn hã vỹ ěpỹ nĩ, kŷ tóg ā japỹ fón mũ, kŷ tóg Jesus tỹ ũn vin mũ ag mỹ ti kaja ma kătĩ mũ. Kŷ ag tóg jagnė mỹ kãnhkrég mũ sir.

5

Ananias fag tỹ Topė mỹ ón

¹ Kŷ ũ tóg nĩ gé, ti jyjy hã vỹ: Ananias, he mũ. Jāvo ti prũ fi jiji hã vỹ: Safira, he mũ. Ĕn vỹ tóg ā japỹ fón mũ gé. ² Kŷ tóg ā prũ fi mỹ: “ti kaja vėnh kãpóv péju kŷ ěg tóg nĩm mũ,” he mũ. Ti vėnh kãpóv ũ tỹ tóg Jesus tỹ ũn vin mũ ag mỹ nĩm mũ. “Ĕg japỹ kaja kar hã vē,” he tóg mũ ag mỹ, ón kŷ.

³ Kŷ Pedro tóg ti mỹ: “Satanás hã ne tóg ā krĩn ja nĩ,” he mũ. “Hã kŷ ā tóg Topė kuprĩg mỹ ón. Hã kŷ ā tóg ti kaja vėnh kãpóv péju kŷ nĩm ja nĩ,” he tóg. “Hã ra ā tóg ti tỹ ā krĩn mũ ra: “nejé,” he ja tũ nĩ, Satanás mỹ,” he tóg. ⁴ “Ā japỹ vē (mỹr), ha mẽ,” he tóg. “Kŷ ti kaja vỹ tóg tỹ ā tũ nĩ gé sir,” he tóg. “Kŷ ā tỹ ma kătĩ tũ nĩ hã ra tóg tỹ nén ũ tũ nĩ vē,” he tóg. “Hã ra ā tóg ā ón ke to jykrén ja nĩgtĩ, ā tỹ ti kaja to ón jé,” he tóg. “Hã kŷ ā tóg ěg mỹ ón, hã ra ā tóg Topė hã mỹ ón mũ,” he tóg, Pedro ti.

⁵ Ananias tỹ ti vĩ mẽ kŷ tóg kutė mũ, ti ter vē sir. Ũ tỹ mėg mũ ag kar mỹ tóg e tĩ, kŷ ag fe tóg jũrũn ke mũ. ⁶ Kŷ kyrũ ag tóg jėgĵėg nėgnė kŷ ag tóg ti fi han mũ. Kŷ ag tóg ti va mũ mũ, kŷ ag tóg ti kėnh mũ sir.

⁷ 3 horas tūg kŷ ti prŷ fi tóg mĩ kătĩ mũ gé. Hã ra fi tóg ã mén ter mẽ ja tũ nĩ ver. ⁸ Kŷ Pedro tóg fi mŷ: “ãjag mŷ ti kaja tag to fón, ãjag japŷ ti?” he mũ fi mŷ.

Kŷ fi tóg: “hŷ, ti kaja tag to ěg tóg fón,” he mũ, ón kŷ.

⁹ Kŷ Pedro tóg fi mŷ: “ãjag ne tóg jagně mré to jykrén ja nĩ gé’,” he mũ. “Topě kupríg mŷ ãjag ón mŷr. Ũ tŷ ã mén kénh mũ ag vŷ mĩ kãmũ jĕg. Ā va ag tóg mũnh mũ gé,” he tóg fi mŷ, Pedro ti.

¹⁰ Kŷ fi tóg kutě kŷ hun ke mũ gé sir. Kyrũ ag tŷ junjun kŷ ag tóg fi ter vĕg mũ gé, kŷ ag tóg fi kénh mũ mũ gé, fi mén mré. ¹¹ Kŷ Jesus ki ge kŷ nŷtĩ kar ag fe tóg jŷrũn ke mũ, ũ tŷ mẽg mũ kar ag ke gé.

Hã kŷ Ananias fag tóg Topě mŷ ón tugrĩn kãgter mũ. Kŷ tóg vĕnh kar mŷ e tĩ sir.

Ag tŷ Jesus tŷ ũn vin mũ ag vóg kónãn

¹² Jesus tŷ ũn vin mũ ag tóg nĕn ve vãnh tŷ hĕn ri ke hyn han mũgtĩ, vĕnh kar mŷ. Jesus ki ge kŷ nŷtĩ kar ag vŷ kurã kar ki vĕnh mãn tĩ, pã'i tŷ Salomão he mũ ěn sala tá, Topě jo ĩn krĕm. ¹³ Jesus ki ge tũ ag tóg venh kãmũ tũ nĩgtĩ, ag tŷ ag kamĕg kŷ. Hã ra tóg vĕnh kar mŷ há tĩ sir, Jesus ki ge kŷ nŷtĩ ag jykre ti. ¹⁴ Kurã kar ki ũ tóg to jykrén ke mũ, Jesus ki rã jé, ũ tŷ hĕn ri ke ag, fag ke gé. Hã ki ag tóg e nŷtĩ sir, Jesus ki ge mũ ěn ag.

¹⁵ Kejĕn ag tóg ũn kagyga gé kãmũ mũ gé vãhã, ěpryn kri, ěmĩn kri. Tá ag tóg cama kri nŷtĩ, nŷg jafãn ki. Kŷ ag tóg Pedro jãvãnh mũ. “Ti kãnhvĕg tŷ ěg mĩ tĩg kŷ ũ tóg hĕn ri ke mũn tŷ há' hĕnh ke,” he ag tóg.

16 Ū tỹ hēn ri ke ag tóg Jerusalém tá vēnh mǎn mǔ, ěmǎ kar tá kǎmǔ ěn ag. Ūn kagyga ag gé(g) ag tóg kǎmǔ mǔ, ūn jagrē kórég ag ke gé. Kỹ ag tóg há' he kǎn mǔ sir.

17 Kỹ Topě tũ ki rĩr tĩ to pǎ'i mág tóg jũ tǎvĩ nĩ, ti mré ke kar ag ke gé, Saduceu he mǔ ěn ag kar. 18 Kỹ ag tóg Jesus tỹ ūn vin mǔ ag sigség mǔ, vèse ja mág tá.

19 Hǎ ra kuty tá Topě tỹ jēnē jafǎ tóg tére kỹ vèse ja jǎnkǎn nugnón mǔ, rugróm tóg mǔ. Ag gé(g) tóg tĩ mǔ, ag kygvǎn kỹ, kỹ tóg ag mỹ: 20 “ha mǔ jěg, Topě jo ĩn ra, ājag tỹ vēnh kar mỹ Topě vĩ tó jé, Topě tỹ ěg rĩnrĩn mǎn ke ěn ti,” he mǔ, Topě tỹ jēnē jafǎ ti, ag mỹ.

21 Ag tỹ ti vĩ mē kỹ ag tóg kusǎ pē ki Topě jo ĩn ra mǔ mǔ, tá Topě vĩ tó jé. Hǎ ra Topě tũ ki rĩr tĩ to pǎ'i mág tóg ā mré ke ag jěgněg mǔ, ag tỹ kófa ag jé prěr jé, vēnh jyvěn tĩ kar ěn ag, povo tỹ Israel to pǎ'i ag ke gé. Kỹ ag tóg vèse ja ra ũ jěgněg mǔ, ag tỹ vēsige ag tatĩ kǎmǔ jé. 22 Polícia ag tỹ tá junjun mǔ ra ag tóg vèse ja kǎtá tũgtũ nỹtĩ. Kỹ ag tóg vỹnvỹn ke mǔ. 23 Kỹ ag tóg: “vèse ja tóg nífénh kỹ jě nĩ, nífénh jǎfa tỹ,” he mǔ. “Kỹ ũ tỹ ki rĩr mǔ ag tóg tá nỹtĩ gé, ti jǎnkǎn tá. ěg tỹ nón mǔ ra tóg kuprǎ jě nĩ,” he ag tóg mǔ, pǎ'i ag mỹ.

24 Topě jo ĩn to capitǎo tỹ mē kỹ tóg ti mỹ e tĩ, Topě tũ ki rĩr tĩ to pǎ'i mág ag mỹ ke gé. Kỹ tóg ag krĩ tũ tĩ sir. 25 Kỹ ũ tóg tá jun kỹ: “Topě jo ĩn krēm ag nỹtĩ, ājag tỹ ūn sigség mǔ ag,” he mǔ. “Tá ag tóg vēnh kar mỹ Topě vĩ tó nỹtĩ,” he tóg.

26 Kỹ capitǎo tóg polícia ag mré tĩ mǔ, ag tatĩ kǎmǔ jé. Koměr hǎ ag tóg vĩ mǔ, ag mré. “ěg

vāsānsān kŷ ũ tŷ ag vī mēg mŷ ag tóg hēn ri ke mŷn ěg pin ke mŷ, pó tŷ,” he ag tóg, policía ag.

²⁷ Apóstolo ag tŷ ag mré junjun kŷ ag tóg pā'i ag jo ag vin mŷ. Kŷ Topē tŷ ki rīr tī to pā'i mág tóg ag mŷ. ²⁸ “Ājag mŷ ěg tóg: ker ěn jiji tó mǎn hē', he ja nīgtī,” he mŷ. “Ge ra ājag tóg Jerusalém tá ke kar ag mŷ tugtó ja nīgtī, ěn vī ti,” he ag tóg, Jesus vī to. “Ājag hŷn ti ter to ěg jagāgtar han sór mŷ,” he ag tóg, pā'i ag.

²⁹ Kŷ Jesus tŷ ũn vin mŷ ag kar tóg ag mŷ tag tó mŷ, ha mē. Pedro tóg ag mŷ tag tó mŷ, ha mē: “Topē tŷ ěg mŷ nén tó mŷ ěn han jé ěg tóg ke mŷ (mŷr),” he tóg. “Ēprā ke ag tŷ ěg mŷ: “ke tŷg nī,” he mŷ hā ra ěg tóg ti tŷ ěg mŷ nén tó mŷ ěn han mŷ,” he tóg. ³⁰ “Ēg jóg'jóg ag vŷ Topē to há nŷtīgtī. Ag tŷ ũ to há nŷtī ěn vŷ Jesus ti rīn mǎn ja nīgtī, ājag tŷ ũn tén mŷ ěn ti, ka to ũn sāg mŷ ěn ti,” he tóg. ³¹ “Kŷ Topē tóg ti tŷ pā'i mág han mŷ, ti tŷ ěg kren han tŷ han kŷ, ti tŷ ti mŷ: “kunīg, inh pēgia tá nī,” hen kŷ. Jesus tŷ tóg ěg kar krīn sór mŷ, ěg povo tŷ Israel kar tŷ vēnh jykre pāno tovānh jé, ti tŷ ag tŷ ā vī mranh tŷ vēnh pāte fón jé,” he tóg. ³² “Nén kar ěn ve ja ěg tóg nīgtī, hā kŷ ěg tóg ti vī tó mŷ sir. Kŷ Topē kuprīg tóg ěg kanhrān mŷ gé. Topē vŷ ũ tŷ ti vī han mŷ kar ag mŷ ā kuprīg jēnēg mŷ,” he tóg, Pedro ti.

³³ Pā'i ag tŷ ti vī mē kŷ ag fe tóg gŷm ke mŷ, kŷ ag tóg ag kāgtén ke to jykrén mŷ, Jesus tŷ ũn vin mŷ ěn ag. ³⁴ Kŷ vāhā ũ tóg jēg nē mŷ, Fariseu ũ, ti jyjy hā vŷ: Gamaliel, he mŷ. Topē vī to professor ũ vē, kŷ vēnh kar mŷ tóg há nŷ, ti jykre ti. Kŷ tóg: “ver ag kāpan nī,” he mŷ. ³⁵ Ag mŷ kar tóg ag mŷ: “inh kanhkā',” he mŷ. “To jykrén nī ver, ājag tŷ han tŷ

jé,” he tóg. ³⁶ “Pedro ag jo ke ù tóg jě ja nĩ gé, ti jiji hã vỹ: Teudas, he mũ. Ti hã ne tóg vēsỹ tỹ pã'i mág han ja nĩ, kỹ ù tỹ 100 tỹ 4 ag vỹ ti nón mũ ja nĩgtĩ sir. Ti tén ja ag tóg nĩ jãvo, pã'i ag, kỹ ù tỹ ti vĩ han mũ ag tóg tãmĩ mũ ja nĩ, kỹ tóg tũ' he mũ,” he tóg. ³⁷ “Kar kỹ ù vỹ jě ja nĩ gé, ti jyjy hã vỹ: Judas, he mũ. Galiléia tá ke ěn vë. Ag tỹ vënh kar jyjji ránrán mũ ra tóg tá jě ja nĩ, Judas ěn ti, kỹ ù tỹ hën ri ke ag tóg ti nón mũ ja nĩgtĩ gé. Ěn tén ja ag tóg nĩ gé, pã'i ag, kỹ ù tỹ ti vĩ han mũ ag tóg krig' ke ja nĩ, vënh pipin kỹ,” he tóg.

³⁸ “Isỹ nén to jykrén hã vë, ha mẽ: Pedro ag tovãnh nĩ ver,” he tóg. “Ag mỹ: ha mũ jěg, hemnĩ ver,” he tóg. “Ag tũ tỹ tỹ ěprã ke ag jykre nĩn kỹ tóg tũ' henh ke mũ (mỹr), vēsóg ki, ha mẽ,” he tóg. ³⁹ “Tĩ tỹ hã ra tỹ Topě jykre nĩn kỹ ãjag tóg tỹ tũ' henh ke tũ nĩ,” he tóg. “Ãjag tỹ ge ra ag to jũ nỹtĩn kỹ ãjag tóg vãhã Topě kato tẽ mũ,” he tóg, Gamaliel ti.

⁴⁰ Kỹ ag tóg ti mỹ: “hej,” he mũ. Kỹ ag tóg Jesus tỹ ùn vin mũ ag jé prër mãn mũ. Ag mrãnmrãn ag tóg mũ. Kỹ ag tóg: “ker Jesus tó mãn hẽ’,” he mãn mũ ag mỹ. Kỹ ag tóg: “ha mũ jěg ge,” he mũ.

⁴¹ Kỹ ag tóg mũ mũ, Jesus tỹ ùn vin mũ ag. Ag mỹ tóg sér tĩ, ha mẽ. Ag tỹ Jesus ri ke jagëgtar mũ ra tóg ag mỹ sér tĩ, ag tỹ Jesus ri kén jagãgtar ke ki krỹg kỹ. ⁴² Kurã kar ki ag tóg Topě jo ãn tá Jesus tó tĩ, ti to: “Topě vỹ ti jěñě,” hen kỹ. Vënh kar ãn tá ag tóg ti kãmén mũ gé, ù tỹ ag kógfyn kỹ. To ag tóg krónh ke tũ nĩgtĩ sir.

6

Ag tỹ ù tỹ 7 (ke) ag vin

¹ Kĩ ù tỹ hẽn ri ke ag tóg Jesus ki ge mũ. Û ag tóg Grego vĩ tó tĩ, Jesus mré mũ ù ag. Kĩ ù ag tóg Hebreu vĩ tó tĩ gé, ti mré mũ ù ag. Ag e nỹtĩn kũ ù tỹ Grego vĩ tó mũ ag tóg kejẽn vĩ kónãn mũ, Hebreu vĩ tó tĩ ag kato. “Û tỹ Hebreu vĩ tó mũ ag vỹ ẽg ki króm tũ nỹtĩ (mỹr),” he ag tóg. “Ag kã ùn mén ter ja fag vỹ kurã kar ki vễjẽn há vég tĩ, ag tỹ fag mỹ vin kỹ,” he ag tóg. “Hã ra ẽg kã ùn mén ter ja ẽn fag kã ag tóg jatun nỹtĩ, fag tỹ ag vĩ tó tũ nĩn kỹ. Hã kỹ fag tóg jagãgtar nỹtĩ, ẽg mré ke fag,” he ag tóg.

² Kĩ ù tỹ 12 ag tóg mễg mũ, Jesus tỹ ùn vin mũ ag. Kỹ ag tóg Jesus mré mũ kar ag jé prêr mũ. Kỹ ag tóg: “Ëg tũ hã vễ, hã vỹ ẽg tỹ tỹ Topẽ vĩ tó ti nỹ,” he mũ. “Ëg tỹ vễjẽn ki rĩr kỹ ẽg tóg kutar nỹtĩ, kỹ ẽg tóg ẽg tỹ nén han ke ki rĩr há han ke tũ nĩ gé,” he ag tóg. ³ “Kỹ ù tỹ 7 (ke) ag vin nĩ, ùn kãme kórég tũ ag, ùn jykre há ag, ù tỹ Topẽ kuprĩg tỹ jagrẽ nĩ ẽn ag,” he ag tóg. “Ën mỹ ẽg tóg vễnh rãnrãj ẽn nĩm mũ, ag tỹ vễjẽn ki rĩr jé,” he ag tóg. ⁴ “Ëg hã tóg hã ra Topẽ mré vĩ kỹ nỹtĩ, ti vĩ tó kỹ nỹtĩ. Ëg tỹ nén han ken hã vễ,” he ag tóg, Pedro ag.

⁵ Ag vĩ vỹ vễnh kar mỹ há nĩ ha, kỹ ag tóg Estêvão fễg mũ sir, ù tỹ Jesus ki rã kỹ jẽ ẽn ti, kỹ Topẽ kuprĩg vỹ tỹ ti jagrẽ nĩ. Ti mré ag tóg Filipe fễg mũ gé, Prócoro ke gé, Nicanor ke gé, Timom ke gé, Pármenas ke gé, Nicolau ke gé, cidade tỹ Antioquia tá ke tag ti, fóg tỹ Israel jykre han mũ tag ti. ⁶ Ën ag vin ag tóg mũ, Jesus tỹ ùn vin mũ ag jo. Kỹ ag tóg ag to Topẽ mré vĩ mũ, ag nĩgé tỹ ag mẽ kỹ. Hã kỹ ag tóg ag mỹ vễnh rãnrãj ẽn nĩm mũ, ag tỹ vễjẽn ki rĩr jé.

⁷ Kǵ Topě vĩ tóg vĕnh kar kri rŭm ke mũ sir. Ũ tỹ Jesus mré mũ ag vĩ tóg hĕn ri ke nỹtĩ, Jerusalém tá. Kǵ Topě tũ ki rĩr tĩ ũ ag tóg Jesus vĩ kri fi kỹ ti ki ge mũ gé sir.

Ag tỹ Estêvão se

⁸ Estêvão vĩ hã ra krĩ há nĩ, Topě tỹ ti mỹ vĕnh jykre nĩm kỹ. Kǵ tóg ěg tỹ nĕn han vĕnh tỹ hĕn ri ke hyn han mũ, vĕnh kar mỹ. ⁹ Kǵ Israel ag vĕnh kanhrĕn jafã ũ tá ag tóg ti vĩ kafĕn mũ, ũn kygvĕn kỹ nỹtĩ he mũ ěn ag, cidade tỹ Cirene tá ke ag ke gé, cidade tỹ Alexandria tá ke ag ke gé, ga tỹ Cilícia tá ke ag ke gé, ga tỹ Ásia tá ke ag ke gé. Ĕn ag kar vĩ ãjag tỹ Estêvão mré vĩn kỹ ti vĩ kafĕn mũ. ¹⁰ Hã ra ag tỹ ti vĩ kafĕn ke tóg tũ tĩ, ti krĩ há nĩn kỹ, ti tỹ Topě kuprĩg tỹ jagrĕ nĩn kỹ. ¹¹ Kǵ ag tóg ũ ag krĩn mũ, ag tỹ ti kato vĩ jé, Estêvão kato. Kǵ ag tóg: “ti vĩ mẽ ěg (mỹr),” he mũ. “Moisés kato vĩ kónĕn tóg (mỹr), Topě kato ke gé,” he ag tóg ón kỹ, Estêvão to. ¹² Hã kỹ vĕnh kar tóg ti to jũgjũ mũ, Estêvão to, kófa ag mré hã, Topě vĩ to professor ag mré hã. Kǵ ag tóg ti kĕgmĩ kỹ ti ség mũ. Kǵ ag tóg pã'i ag jo ti pére kĕmũ mũ. ¹³ Ũ tỹ ón kỹ ti kato vĩnh ke mũ ag jé ag tóg prĕr mũ gé, pã'i ag. Kǵ ag tóg ti kato: “Topě jo ĩn kato tóg vĩ kónĕn tĩ, Topě tỹ ěg mỹ nĕn tó ja ti kato ke gé,” he mũ ón kỹ. “Hã ra tóg ã vĩ kónĕn to krónh ke tũ nĩgtĩ,” he ag tóg ón kỹ, Estêvão to. ¹⁴ “Ti vĩ mẽ ěg (mỹr),” he ag tóg. “Jesus kĕmén tóg tĩgtĩ, Nazaré tá ke ěn ti,” he ag tóg. “Topě jo ĩn kókĕn jé tóg ke mũ, Jesus ti,” he tóg nĩgtĩ, Estêvão ti, kỹ tóg Moisés tỹ ěg mỹ vĕnh jykre nĩm mũ ěn tỹ tũ' he sór mũ gé, ěg mỹ vĕnh jykre ũ nĩm kỹ,” he ag tóg. Ag tỹ Estêvão to ón hã vĕ.

¹⁵ Kŷ pā'i kar ag tóg ti tugnŷm mŷ, hã ra ti ve tóg sir Topě tŷ jēnē jafã ve ri ke nĩ, Estêvão ti.

7

Estêvão tŷ vēnh kāmén

¹ Kŷ Topě tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág tóg ti mŷ: “Ki hã ke mŷ?” he mŷ.

² Kŷ Estêvão tóg ag mŷ: “ijóg!,” he mŷ. “Inh kanhkã!,” he tóg. “Ēg jóg tŷ Topě vŷ tóg vēnh kar kãfór nĩ,” he tóg. “Ti hã ne ěg jóg'jóg tŷ Abraão mré vĩ ja nĩgtĩ, ti tŷ ver ga tŷ Mesopotâmia tá nĩ ki, ti tŷ ver ěmã tŷ Harã ra tĩ tũ ki.

³ Kŷ tóg ti mŷ: “ã jamã tá kutě,” he ja nĩ. “Ā kanhkã ag kar ré kŷ tĩg,” he ja tóg nĩ ti mŷ. “Ga ũ ra tĩg, isŷ tá ã mŷ: tag kã nĩmnĩ, he jé,” he ja tóg nĩ ti mŷ, Topě ti.

⁴ Hã kŷ tóg ga tŷ Caldéia tá kãkutě mŷ, Hãra tá ěmãn jé, Abraão ti. Ti panh ter kar kŷ Topě tóg ti mŷ: “ga tag ra tĩg sir,” he mŷ.

Ēg jamãn hã vĕ, Abraão jamã ja ti,” he tóg, Estêvão ti, pã'i ag mŷ.

⁵ “Ge ra Topě tóg Abraão mŷ ga ěn nĩm ja tũ nĩ, ěpŷ pir mré tó kŷ. Ti mŷ tóg hã ra: “ã tũnh ke vĕ, kar kŷ, ã krĕ tũnh ke vĕ gé,” he ja nĩ, Topě ti. Hã ra tóg ver kósin ja tũ nĩ, Topě tŷ ti mŷ: “ã krĕ tũnh ke vĕ,” he mŷ ra.

⁶ Kŷ Topě tóg ti mŷ: “ã krĕ ag tŷ fóg ũ ag mré mũnh ke vĕ, fóg ěn jamã tá,” he mŷ. “Fóg ěn ag tŷ camarada han ke vĕ, ag vóg kónãn jé ag tóg ke mŷ, prŷg tŷ 100 tŷ 4 ki,” he tóg, Abraão mŷ, Topě ti. ⁷ “Hã ra ũ tŷ ag vóg kónãn mŷ ěn ag vóg kónãn jé sóg ke mŷ gé, kar kŷ,” he tóg, Topě ti. “Isŷ ag vóg kónãn

kar kŷ ã krē ag tóg tá kãpanh mũ. Kŷ ag tóg ga tag ki isũ ti han mũ,” he tóg, Topẽ ti. Ti tỹ Abraão mỹ ken hã vễ,” he tóg, Estêvão ti.

⁸ “Kŷ tóg ti mỹ vễnh jykre nĩm mũ, ti tỹ ã krē ag gré junun fár kym jé. Kŷ ti sinal vễ sir. Kar kŷ Abraão tóg Isaque han mũ. Ti tỹ kurã tỹ 8 han kŷ tóg ti mỹ kym mũ. Isaque tỹ Jacó han kŷ tóg ge han mũ gé, kŷ Jacó tóg ge han mũ gé, ti tỹ ã krē tỹ 12 ẽn ag han kŷ, ẽg tỹ ù to: ẽg jóg'jóg kar, he mũ ẽn ag,” he tóg. ⁹ “Hã ra ẽg jóg'jóg ẽn ag tóg ãjag jãvy tỹ José to jũgũ nỹtĩ, ãjag tỹ ti tũ to ẽn kŷ. Hã kŷ ag tóg ti vễne he mũ, José ti, ù tỹ ga tỹ Egito ra mũ mũ ag mỹ. Hã ra Topẽ tóg ti ki rĩr mũ. ¹⁰ Kŷ tóg ti jy nĩgãn mũ, ti tỹ vễnh jagtar vэг mũ ra. Ti jykre há nĩn kŷ tóg Egito tá ke ag pã'i mág mỹ há tĩ, ag tỹ ù to: Faraó, he mũ ẽn mỹ. Hã kŷ tóg ti tỹ pã'i mág han mũ, Faraó ti, José ti tỹ. Ti tỹ tóg pã'i mág han mũ, ti tỹ Egito tá ke kar ag ki rĩr jé, Faraó mré ke kar ag ki rĩr jé gé sir.

¹¹ Kejẽn tóg prỹg han mũ, ga tỹ Egito mũ hã, ga tỹ Canã mũ hã ke gé. Kŷ vễnh kar tóg kókĩnkĩr mũ, prỹg kã. Kŷ ẽg jóg'jóg ẽn ag tóg kókĩnkĩr mũ gé. ¹² Kŷ ù tóg Jacó mỹ: “Egito tá ti vễjẽn nĩ inhhã,” he mũ. Kŷ tóg ẽg jóg'jóg ag jẽgnẽg mũ, Jacó ti, ag tỹ Egito ra mũ vén jé. ¹³ Ag tỹ ra mũ mãn kŷ José tóg vãhã ag mỹ: “inh hã vễ,” he mũ, ã kãke ag mỹ. Hã kŷ Faraó tóg José kanhkã ki kanhró nĩ gé sir. ¹⁴ Kŷ José tóg ã panh tỹ Jacó jé prêr mũ, ti tỹ vễnh kar tatĩn kãtĩg jé. ù tỹ 70 kri 5 ag vễ, ti kanhkã ag. ¹⁵ Kŷ Jacó tóg Egito ra tĩ mũ. Tá tóg ter mũ kejẽn. Kar kŷ ẽg jóg'jóg ag vỹ tá kãgter kãn mũ gé. ¹⁶ Ễmã tỹ Siquém tá ag tóg kénh kŷ nỹtĩ, Abraão vỹ tóg vễnh kej ẽn to jãnkamy nĩm ja nĩ, Emor krē ag mỹ, ẽmã tỹ Siquém tá,” he

tóg, Estêvão ti.

¹⁷ “Vāhã tóg kurã pétẽm ke mũ sir, Topẽ tỹ Abraão mỹ: “ã krẽ mỹ sóg ga ẽn nĩm mũ,” he mũ kurã ti. Kỹ ag tóg Egito tá vẽnh grun mũ.

¹⁸ Kejẽn ù tá pã'i tóg tỹ pã'i jẽ, Egito tá. Hã ra tóg José mẽ ja tũ nĩ, pã'i tag ti. ¹⁹ Ẽn tóg ẽg kanhkã ag kã'ug mũ, ag lograr ke tóg mũ, ẽg jóg ag vóg kónãn tóg mũ gé. Kỹ tóg ag mỹ: “ãjag krẽ kãsir ag vãm ra, ag kãgter jé,” he mũ, pã'i ẽn ti,” he tóg, Estêvão ti.

²⁰ “Ti tỹ tag tó kar vāhã Moisés tóg mur mũ, kỹ tóg Topẽ mỹ há tĩ. Hã ra ti han mũ fag tóg kysã tãgtũ hã ki ti ki rĩr mũ. ²¹ Kysã tãgtũ tũg kỹ fag tóg sir ti fón mũ. Hã ra Faraó ẽn kósin fi tóg ti ve kỹ ti vãg mũ, ti jẽ'ỹn jé. Kỹ tóg fi kósin ri ke nĩ, Moisés ti. ²² Kỹ tóg nén kar ki kanhrãn mũ, Egito tá vẽnh jykre kar ẽn ki. Kỹ ti jykre vỹ vẽnh jykre tỹ hẽn ri ke nĩ, kỹ ti vỹ vỹ vẽnh vỹ tỹ hẽn ri ke nỹ gé, Moisés ti,” he tóg, Estêvão ti.

²³ “Vāhã tóg prỹg tỹ 40 han mũ, Moisés ti. Kỹ tóg ã kanhkã pẽ ag to jykrén mũ, povo tỹ Israel to, ag tỹ nén han mũ venh tĩg jé. ²⁴ Kỹ tóg ù vэг mũ. Egito tá ke ù vэг tóg mũ, Moisés ti. Ti tỹ Israel vóg kónãn vэг tóg mũ, nén ù tũ to. Kỹ tóg ti to jũ kỹ Israel ẽn kajãm mũ, ti tén tóg mũ, Egito tá ke ẽn ti. ²⁵ “Inh kanhkã ag hỹn isỹ nén han mũ to jykrén mũ,” he tóg. “Hã kỹ ag tóg ki kanhró nỹtĩ, Topẽ tỹ inh tugrĩn ag kren han ke ti,” he tóg, Moisés ti. Hã ra ag tóg to jykrén tũ nỹtĩ, ti kanhkã ag,” he tóg, Estêvão ti.

²⁶ “Tỹ vaj kỹ tóg ag to tĩg mãn mũ, ã kanhkã ag to. Kỹ ùn régre ag tóg jagnẽ to jũ nỹtĩ, Israel ag. Kỹ Moisés tóg ag tỹ jagnẽ to há han sór mũ. Hã jé tóg

ag mÿ: “tÿ ājag tóg jagnē kanhkā nÿtī vē,” he mÿ. “Ājag tÿ ne jé jagnē vóg kónān sór nē?” he tóg.

²⁷ Ū tÿ ā régre vóg kónān mÿ ěn tóg ti vóg kÿ ti mÿ: “ā pi(jé) tÿ ěg pā'i nī,” he mÿ. “Ā pi(jé) ěg jyvĕn mÿ,” he tóg. ²⁸ “Ā hÿn isén sór mÿ, ā tÿ rāké tá Egito tá ke ěn tén ri ke han sór ā hÿn mÿ,” he tóg ti mÿ,” he tóg, Estêvão ti.

²⁹ “Kÿ Moisés tóg ā tÿ ti vī mē kÿ tóg vēnh péju kÿ tī mÿ. Kÿ tóg ga tÿ Midiā ra tī mÿ. Povo ū ag mÿ tóg tī mÿ gé. Tá tóg prÿg kÿ kósin régre han mÿ. ³⁰ Prÿg tÿ 40 tÿg kÿ Topē tÿ jĕnē jafā vÿ ti mÿ vēnh ven mÿ, ti tÿ ěmā tÿ ja mī tī mÿ ra, krī tÿ Sinai tá. Vānh grug ki tóg ti vég mÿ, Moisés ti, Topē tÿ jĕnē jafā ěn ti. ³¹ Ti tÿ ti ve kÿ tóg ti mÿ e tī. Kÿ tóg ra tī mÿ, ti ve há han jé. Kÿ tóg vēnh vī mĕg mÿ. Topē vī vē. ³² Kÿ tóg ti mÿ: “tÿ sóg ā jóg'jóg ag Topē nī,” he mÿ, “Abraão Topē, Isaque Topē, Jacó Topē,” he tóg, vēnh vī ti.

Hā ra Moisés tóg jÿrÿn ke mÿ, ti kamĕg kÿ. Kÿ tóg tá ěvānh jāvānh nī.

³³ Hā ra Topē tóg ti mÿ: “ā pĕn né kunÿ ra, ā pĕn to ró ti,” he mÿ. “Inh jo ā tóg jĕ nī (mÿr), hā ra sóg vēnh kar káfór nī. Hā kÿ kunÿ,” he tóg, Topē ti. ³⁴ “Egito tá ke ag tÿ isÿ ag vóg kónān vég isóg nī nī. Ag vēkrĕnkrĕr mĕg sóg nī nī. Kÿ sóg tĕre, sÿ ag kygvān jé. Hā kÿ sóg ā jĕnĕg mÿ, ga tÿ Egito ra, ā tÿ ag kygvān jé. Ha tÿg,” he tóg, Topē tÿ jĕnē jafā ti, Moisés mÿ,” he tóg, Estêvão ti.

³⁵ “Moisés ěn hā jĕnē ja tóg nī, Topē ti, ti tÿ ā kanhkā ag kren han jé, ti tÿ tÿ pā'i nī jé. Hā to Topē tÿ jĕnē jafā tóg ti mÿ vēnh ven, vānh gru ki. Hā ra ti kanhkā ag tóg ti to é he ja nĭgtī, ti mÿ: “ā pi(jé) tÿ ěg pā'i nī,” hen kÿ, “ā pi(jé) ěg jyvĕn mÿ,” hen kÿ.

³⁶ Moisés tóg sir ěg tỹ nén han vānh hyn han, ga tỹ Egito tá, goj kafā tũ tá ke gé, goj kusũg he mũ ěn tá ke gé. Kỹ ag tóg ěmā tũ mĩ mũ mũ, prỹg tỹ 40 ki, ti kanhkā ag. Kỹ Moisés vỹ ag jo tĩ mũ, ti tỹ ga tỹ Egito tá ag kāpan kỹ. Hã ra tóg ag mũn ki ěg tỹ nén han vānh hyn han mũ gé,” he tóg, Estêvão ti.

³⁷ “Moisés tóg ã kanhkā ag mỹ, povo tỹ Israel ag mỹ tóg tag tó ja nĩ: “Topê vỹ ājag mỹ ā vĩ tó tĩ ũ jĕnĕnh mũ, ājag mré ke ũ, ti tỹ ājag mỹ Topê vĩ tó jé inh ri kén,” he ja tóg nĩgtĩ, Moisés ti. ³⁸ Moisés ěn hã ne tóg povo tỹ Israel ag mré ěmā tũ mĩ tĩ ja nĩgtĩ. Ag tỹ kejĕn pānónh tỹ Sinai tá nỹtĩn kỹ tóg Topê tỹ jĕnĕ jafā mré vĩ mũ, Moisés ti. Kỹ tóg ti mỹ vĕnh vĩ nĩm mũ, Topê ti, ěg tỹ ti vĩ ěn han kỹ ěg tỹ ěg rĩr krỹg ja tũ ve jé. Kỹ Moisés tóg ěg jóg'jóg ag mỹ vĕnh vĩ ěn tugtó mũ. Hã ra tóg ěg mỹ tó mũ gé,” he tóg, Estêvão ti.

³⁹ “Moisés vĩ han vānh ag nỹtĩ, ěg jóg'jóg ag. Kỹ ag tóg ti tovānh kỹ ga tỹ Egito ra mũ mǎn sór mũ, kyrāgrā kỹ. ⁴⁰ Kỹ ag tóg Moisés jāvy tỹ Arão mré vĩ mũ. Kỹ ag tóg ti mỹ: “ěg mỹ vĕnh kǎggrá tỹ topĕ han, retrato tỹ, ěg tỹ vĕnh jo ag gé(g) mũ jé,” he ag tóg.

Hã ra Moisés vỹ ver pānónh tỹ Sinai kri nĩ nĩ.

Kỹ ag tóg Arão mỹ: “Moisés tóg ěg jo tĩg ja nĩ,” he mũ. “Ěg kāpan ja tóg nĩ, ga tỹ Egito tá, hã ran hĕ ra vyr hỹn'?” he ag tóg ti mỹ. Kỹ tóg ag mỹ: “hej,” he mũ. ⁴¹ Kỹ ag tóg monh sĩ kǎggran mũ. Kỹ ag tóg ti kǎggrá ěn mỹ ag tóg ājag mĕg kugprũn mũ, retrato ěn mỹ. Ag tỹ han mũ tóg ag mỹ sĩnvĩ tĩ. Kỹ tóg ag mỹ sér tĩ sir.

⁴² Hã ra Topê tóg vênh kaja jé ag tovãnh mũ gé, hã kÿ ag tóg rã to jãnjän mũ, kysã to (mÿr), krÿg kar to (mÿr). Hã kÿ Topê vĩ tó tí ù tóg ag to rán mũ gé, kÿ tóg: “Israel,” he mũ. “Ājag tÿ êmã tũ ja mũ mũn kÿ ājag tóg inh mũ nén ù pũn ja tũ nĩgtĩ (mÿr),” he tóg. “Prÿg tÿ 40 ki ājag tóg êmã tũ ja mũ mũn ja nĩgtĩ,” he tóg, “hã ra ājag tóg topê ù ag mũ kugprũn ja nĩgtĩ, inh mũ pũn tũ nĩn kÿ,” he tóg, Topê ti, ã vĩ tó tí tÿ. ⁴³ “Topê tÿ Moloque ãn sĩ va ājag tóg mũ ja nĩgtĩ, krÿg kãggrã ke gé, hã vĩ: Renfã, he mũ, krÿg retrato ên ti,” he tóg. “Vênh kãggrã ên to ājag tóg jãnjän ja nĩgtĩ,” he tóg. “Hã kÿ sóg ājag vóg kónãn kÿ Babilônia tá ke ag jëgnênh mũ, ag tÿ ājag tatĩn mũ jé, cidade tÿ Babilônia mã ra,” he tóg, Topê ti, ã vĩ tó tí tÿ,” he tóg, Estêvão ti.

⁴⁴ “Ēg jóg ag tÿ êmã tũg ja mũ mũn kÿ ag tóg kur tÿ Topê pẽ jo ãn han ja nĩ, ag tÿ tá Topê tũ han jé, ti ãn tá. Topê vĩ Moisés mũ tó ja nĩ, ti tÿ kur tÿ Topê jo ãn han jé, kÿ tóg ti tÿ nén han ke ven ja nĩ ti mũ.

⁴⁵ Ag krê tóg sir ag ri kén ãn tÿ kur ên ma mũ ja nĩgtĩ gé, ag tÿ Topê tÿ ājag mũ êmã tó mũ ên ra mũn kÿ. Moisés ter kar Josué tóg sir ag jo tí mũ, kÿ ag tóg ga ên ra mũ mũ. Hã ra Topê tóg ga ên tá ke ag kãpan mũ, êg jóg'jóg ag jo.

Kejên Davi tóg tÿ ag pã'i nĩ sir, prÿg tÿ hên ri ke kar kÿ. Hã ra ãn tÿ kur ên tóg ver jẽ nĩ. ⁴⁶ Topê vĩ Davi to há nĩ. Kÿ Davi tóg ti mũ: “sÿ ã mũ ãn há han há tóg tí vễ,” he mũ. “Ā hã ne tóg tÿ ijóg'jóg tÿ Jacó Topê nĩ,” he tóg. “Kÿ tóg ã tÿ ãn tÿ kur krêm nĩn kÿ inh mũ há tũ nĩ,” he tóg ti mũ, Davi ti.

⁴⁷ Hã ra Davi tóg han tũ nĩ ver. Ti kósin tÿ Salomão tóg ãn ên han mũ,” he tóg, Estêvão ti.

⁴⁸ Kŷ tóg ag mŷ: “hã ra vĕnh kar kãfór ĕn tóg ĕg tŷ ti jo ĩn han mŷ ĕn krĕm nŷ tŷ nŷgtŷ (mŷr),” he mŷ. “Hã kŷ Topĕ vŷ tó tŷ ũ tóg ti to tag tó ja nŷ, ha mĕ. ⁴⁹ “Kanhkã tãn vŷ tŷ inh nŷ,” he tóg. “Inh nŷg ja ri ken hã vĕ,” he tóg. “Kŷ ga vŷ tŷ isŷ nŷ gé. Sŷ tá vĕnhkán sór nŷn kŷ sóg kenh ke mŷ. Isŷ kar vĕ. Kŷ ãjag tŷ inh mŷ ĩn han sór kŷ ãjag hŷn hĕ ri kenh mŷ?” he tóg. “Pĕtĕm ke tŷ ãjag nŷnh mŷ, ãjag tŷ inh mŷ vĕnhkán jafã han ken ki,” he tóg. ⁵⁰ “Inh hã ne tóg nĕn kar hyn han ja nŷ inhhã,” he tóg, Topĕ ti, ã vŷ tó tŷ tŷ,” he tóg, Estĕvão ti.

⁵¹ Kŷ tóg ag mŷ: “krŷ tŷ ãjag nŷtŷ (mŷr),” he mŷ. “Ki kanhrãn jãvãnh ãjag tóg nŷtŷ (mŷr),” he tóg. “Kŷ ãjag nŷgrĕg tóg kutu nŷ gé (mŷr), Topĕ kuprŷg kato ãjag tóg vãsãnsãn nŷtŷ. ãjag jóg'jóg ag mrĕ ãjag tóg ti kato vãsãnsãn nŷtŷ,” he tóg. ⁵² “ãjag jóg'jóg ag ne tóg Topĕ vŷ tó tŷ ag kar vóg kônãn ja nŷgtŷ', ag kãgtĕn ja ag tóg nŷgtŷ'. Hã ra ĕn ag tóg ũ tŷ vĕnh jykre kuryj han mŷ ĕn kãmĕn ja nŷgtŷ, hã vŷ: Jesus, he mŷ. Ti kãtŷg ke jo ag tóg ti tó ja nŷgtŷ, Topĕ vŷ tó tŷ ag. Jãvo ãjag tóg ĕn kato vŷ ja nŷgtŷ, fóg mŷ. Kŷ ãjag tóg ti tĕn ja nŷgtŷ, Cristo ti,” he tóg, Estĕvão ti.

⁵³ “Topĕ hã ne ãjag mŷ ã vŷ nŷm ja nŷ', ã tŷ jĕgnĕ jafã ag tŷ. Hã ra ãjag tóg ti vŷ mrynhmranh ja nŷgtŷ,” he tóg. Estĕvão tŷ pã'i ag mŷ tón hã vĕ.

Ag tŷ Estĕvão tĕn

⁵⁴ Ũ tŷ tá nŷtŷ ag tŷ ti vŷ mĕ kŷ ag fe tóg gŷm ke mŷ. Kŷ ag tóg ãjag jã tŷ gyngyn he mŷ, tŷ ag tóg gangan ke mŷ. ⁵⁵ Hã ra Topĕ kuprŷg tóg Estĕvão krŷn mŷ, kŷ Estĕvão tóg kanhkã ki ĕvãnh mŷ. Kŷ tóg Topĕ vĕg mŷ, ti kókov ti. Jesus vĕg tóg mŷ gé, Topĕ pĕgja tá

tóg jě nĩ, Jesus ti. ⁵⁶ Kĩ tóg: “ha vé,” he mũ. “Kanhkã tá sóg vég mũ,” he tóg. “Kĩ ěprã ke fi kósin tóg Topě pějja tá jě nĩ,” he tóg.

⁵⁷ Kĩ ag tóg prēnprēr mũ sir, ājag nĩgrēg nĩgfénh kũ. Ti to ag tóg vėnh génh mũ sir, ag kar ti. ⁵⁸ Kĩ ag tóg ti ség mũ, cidade tỹ Jerusalém tá ag tóg ti kutēm mũ gé. Kĩ ag tóg ti pin mũ, pó tỹ. Ājag kur vāvãm ag tóg mũ, kũ kyrũ tóg ki rĩr mũ, ag kur ki. Kyrũ ěn jiji hã vỹ: Saulo, he mũ.

⁵⁹ Kĩ ag tóg Estêvão pin mũ sir, pó tỹ. Hã ra Estêvão tóg jamã hár(a): “!..inh Senhor'..!” he mũ. “!..Jesus'..!” he tóg. “!..Inh kuprĩg jāvãnh ra..!” he tóg mũ. ⁶⁰ Kĩ tóg ã jakrĩ tỹ jě kũ prēr mũ, jamã hár(a), kũ tóg: “!..inh Senhor'..!” he mũ. “!..Ag tỹ inh pin tỹ vėnh pãte fón ne..!” he tóg mũ. Kar kũ tóg hun ke mũ sir.

8

Saulo tỹ ag vóg kónãn

¹ Jãvo Saulo ěn mỹ tóg há tĩ, ag tỹ ti tén kũ. Kurã ěn kã ag tóg Jesus ki ge mũ kar vóg kónãn jagy han mũ, Jerusalém tá. Ũ tỹ vėnh mãn tĩ ag vóg kónãn ag tóg mũ gé, ũ tỹ Topě vĩ mẽ jé vėnh mãn tĩ ag. Kĩ ag tóg jagãgtar tãvĩ nỹtĩ. Kĩ ag tóg vėnh kãpugpóv kãn mũ sir. Ga tỹ Judéia kar mĩ ag tóg mũ mũ, ga tỹ Samaria mĩ ke gé. Hã ra Jesus tỹ ũn vin mũ ag hã tóg Jerusalém tá nỹtĩ nĩ.

² Ũ tỹ Topě to há tĩ ag tóg fe kaj nỹtĩ, Estêvão ter kũ. Kĩ ag tóg kygfỹ mág kũ ti kénh mũ.

³ Hã ra Saulo tóg Jesus ki ge kũ nỹtĩ kar ag vóg kónãn jagy han mũ, ũ tỹ Topě vĩ mẽ jé vėnh mãn tĩ ag. Ti tỹ ag tũg sóv vė, Saulo ti. Hã jé tóg ĩn kar kãra

rã tí. Ti tỹ Jesus ki rã kỹ jẽ ù ven kỹ tóg vễse jan kãtá ti fón ti, ùn gré ag, ùn tãtá fag ke gé.

Samaria tá Topẽ vĩ tó

⁴ Û tỹ vễnh kãpugpóv mũ ẽn ag vĩ vễnh kar mỹ vễnh vĩ sér tugtó mũgtĩ, Topẽ vĩ ti. ⁵ Kỹ Filipe tóg tĩ mũ gé. Ga tỹ Samaria ra tóg tĩ mũ, kỹ tóg cidade ù ki ra mũ, Cristo kãmén jẽ. ⁶ Kỹ vễnh kar tóg ti vĩ mễgmễg mũ. Jẽmẽ há han ag tóg mũ, Filipe vĩ ti. Hã ra Filipe tóg ẽg tỹ nẻn han vãnh hyn han mũ gé. Kỹ ag tóg vég mũ. Hã kỹ ag tóg jẽmẽ há han mũ. ⁷ Vễnh jagrẽ kórẻg tỹ hẻn ri ke pan tóg mũ, Filipe ti. Ti tỹ ag pan kỹ ag tóg jamã hár(a) prẻr mũ, kỹ ag tóg kãpa mũ. Û grĩ ag tỹ há' he tóg mũ gé, ùn vagvá ag tỹ ke gé, ùn vygvá ag tỹ. ⁸ Kỹ tóg vễnh kar mỹ sér tĩ sir, cidade ẻn tá.

⁹ Kỹ Simão tóg nĩ nĩ, cidade ẻn tá ke ù. Kujá vễ, Simão ẻn ti. Kỹ tóg nẻn vẻnhmỹ hyn han tĩgtĩ. Kỹ tóg ga tỹ Samaria tá ke ag tỹ ti tỹ nẻn han ve kỹ tóg ag mỹ e tĩ. Vẻso tóg: “ag kãfór inh nĩ,” he tĩ, ag tỹ ti kamẻg jẻ. ¹⁰ Hã kỹ vễnh kar tóg ti kamẻg mũ sir, ùn sanh ag, gĩr ag ke gé. Ti to ag tóg: “Topẻ jykre han tóg tĩgtĩ, Topẻ jykre mág (pẻ) ẻn,” he tĩ, Simão ẻn to. ¹¹ Kysã tỹ hẻn ri ke ki tóg nẻn vẻnhmỹ hyn han ti, kỹ tóg vễnh kar mỹ e tĩ, hã kỹ ag tóg ti kamẻg tĩ sir.

¹² Vãhã ag tóg Filipe vĩ kri fig mũ, Samaria tá ke ag, ti tỹ Jesus Cristo tón kỹ. Topẻ tỹ tỹ ẻg pã'i nĩ kãmén tóg mũ, Filipe ti. Û tỹ ã vĩ kri fig mũ ag kygpẻg tóg mũ, ùn grẻ ag, ùn tãtá fag ke gé. ¹³ Kỹ Simão ẻn tóg ti vĩ kri fig mũ gé, kujá ẻn ti. Kỹ Filipe tóg ti kypẻg mũ gé. Kỹ tóg Filipe mrẻ nĩ nĩ. Kỹ tóg Filipe tỹ ẻg tỹ nẻn han vãnh hyn han mũ vég mũ,

Topẽ jykre tỹ. Kỹ tóg ti mỹ e (pẽ) tãvĩ tĩ sir, Simão mỹ.

¹⁴ Kỹ vāhā Jesus tỹ ùn vin mũ ag tóg kejẽn mẽg mũ, Samaria tá ke ag tỹ Topẽ vĩ kri fig mũ ẽn ti. Jerusalém tá ag tóg mẽg mũ, kỹ ag tóg João mré Pedro jẽnẽg mũ, ag tỹ ve jé. ¹⁵ Pedro ag tỹ tá junjun kỹ ag tóg ag to Topẽ mré vĩ mũ, Samaria tá ke ag to, Topẽ tỹ ã kuprĩg tỹ ag jagrẽn jé. ¹⁶ Tá ke ù tóg tỹ jagrẽ tũ ja nĩ ver. Kygpe kỹ ag nỹtĩ inhhā, Jesus jiji tó kỹ, ẽg Senhor jyjy tó kỹ. ¹⁷ Kỹ Pedro ag tóg ãjag nĩgẽ tỹ ag mẽgmẽg mũ, kỹ Topẽ kuprĩg tóg ag kãra rã mũ.

¹⁸ Hã ra Simão tóg vég mũ, Jesus tỹ ùn vin mũ ag tỹ nẽn han mũ ti. Ag tỹ ù mẽ kỹ Topẽ kuprĩg tóg ag kãra rã mũ. Ẽn vég tóg mũ, Simão ti. Kỹ tóg ag mỹ jãnkamy ven mũ, Pedro ag mỹ. ¹⁹ Kỹ tóg ag mỹ: “inh mỹ vẽn jykre tag nĩm nĩ, jãnkamy tag to,” he mũ. “Sỹ ù mẽ kỹ Topẽ kuprĩg tóg ag kãra rãnh ke mũ. Sỹ vẽn jykre ẽn ki kanhrãn há tóg tĩ,” he tóg.

²⁰ Hã ra Pedro tóg ti mỹ: “ã jãnkamy mré ã nũgme ki kutẽn mũ,” he mũ. “Topẽ tỹ nĩm ja vẽn (mỹr), hã ra ã tóg jãnkamy ti mãn sór mũ, vẽn jykre ti,” he tóg. ²¹ “Ã pi(jé) Topẽ jykre tag ki kanhró nĩnh mũ', kỹ Topẽ tóg ã mỹ nĩm ke tũ nĩ,” he tóg. “Ã jykre pijé kuryj nỹ', Topẽ mỹ,” he tóg. ²² “Ã jykre pãno tag tovãnh ra,” he tóg. “Topẽ mré vĩ. Hẽn ri ke mũn tóg ã mỹ vẽn pãte fón mũ, ã tỹ vẽn jykre pãno to jykrẽn mũ tag ti,” he tóg. Pedro ti. ²³ “Fe kórég tãvĩ ã nĩ (mỹr), kỹ ã jykre vỹ pãno nỹ gé sir,” he tóg, Pedro ti.

²⁴ Kỹ Simão tóg ti mỹ: “iso Topẽ mré vĩ, inh jagtar jẽg tũ nĩ jé, ã tỹ inh mỹ tó mũ tag ti,” he mũ.

25 Hã ra Pedro ag tóg mũ mãn gé, ag tỹ ãg Senhor tỹ Jesus vĩ tó kar kỹ. Ajag tỹ nén ve ja ên tó kãn ag tóg, Jesus tỹ nén han ja ti. Kỹ ag tóg Jerusalém to vỹnvỹn ke mũ sir. Ag mũ kỹ ag tóg ga tỹ Samaria mũ Topê vĩ há tugtó mũ gé.

Filipe tỹ ãn kypég mũ

26 Hã ra Topê tỹ jẽnẽ jafã tóg Filipe mũ vĩ mũ, kỹ tóg: “kanhkã tâpér ra tĩg, êpřy jagma tĩg, êmĩn jagma,” he mũ. Jerusalém tán kãtĩ, Gaza mũ, hã ra tóg êmã tũ fĩn kutẽ mũ. Êpřy ên jagma tĩg, êmĩn ên jagma,” he tóg mũ, Topê tỹ jẽnẽ jafã ti.

Kỹ tóg tĩ mũ sir, Filipe ti. 27 Tá jun kỹ tóg ga tỹ Etiópia tá ke vég mũ, pã'i fi rãnrãj han tĩ ti, pã'i tỹ rainha fi tỹ nén ã kar vég tĩ ti, ãn kurĩ ên ti. Pã'i fi jijin hã vỹ: Candace, he mũ. Fi krêm pã'i ên tóg Jerusalém ra tĩg ja nĩ, ãn kurĩ ên ti. Tá tóg Topê kurã mág ve ja nĩ, festa mág ti, Jerusalém tá. 28 Hã ra tóg ã jamã ra vỹn ke mũ sir, carroça kãmĩ. Tĩg kỹ tóg Topê vĩ to ke mũ, Isaías tỹ rá ên ti. Vãsỹ Topê vĩ tó tĩ vẽ, hã vỹ: Isaías, he mũ.

29 Kỹ Topê kupřĩg tóg Filipe mũ: “carroça kukãm tĩg,” he mũ. 30 Kỹ Filipe tóg fũrũn tĩ mũ, kỹ tóg ti tỹ vẽnẽ rá to ke mẽg mũ, Isaías tỹ rá ên to, vãsỹ Topê vĩ tó tĩ tỹ rá ên to. Kỹ tóg ti mũ: “ã mũ ã tỹ nén to ke mũ tag ki kanhró nĩ?” he mũ.

31 Hã ra tóg: “vó,” he mũ. “Û tóg inh mũ kãmén ja tũ nĩ ver,” he tóg. “Ã mũ inh mũ kãmén ke tũ nĩ?” he tóg. “Tãpřy ra, inh mré nĩ jé,” he tóg. Kỹ tóg ke mũ, Filipe ti.

32 Ti tỹ ken hã vẽ, ha mẽ: “ovelha ri ke han tóg, ã ên ti. Ovelha pére ãg mũgtĩ, ti tãnh jé, hã ra tóg vĩ

tũ nĩgtĩ (mỹr). Cordeiro ri ke han tóg mũ gé. Ēg tỹ ti kyki ronh mũ ra tóg jatun mẽ jé nĩ gé (mỹr). ³³ Ũ ěn tỹ Topē vĩ mranh tũ hã ra ag tóg ti vóg kónãn, ag tỹ ti jyvẽn tũ ra. Ti mré ke ag jykre pãno tó kãn ke tũ ěg tóg nĩgtĩ (mỹr). Ti tén ja ag tóg (mỹr), kỹ tóg ter mũ sir,” he tóg, vẽn hã rá ti.

³⁴ Kỹ ũn kurĩ ěn tóg Filipe mẽ: “ũ to ke nẽ hỹn'? Topē vĩ tó tĩ tỹ ne tó nẽ hỹn'?” he mũ. “Inh mẽ tó,” he tóg. “Ti tỹ vẽn ke mẽ', ũ to ke mẽ vó?” he tóg.

³⁵ Kỹ Filipe tóg ti mẽ vẽn hã tag kãmén mũ sir. Jesus kãmén tóg mũ. Tĩ mẽ tóg vẽn vĩ há ěn tó mũ, Jesus to.

³⁶ Ge ag tóg mũ mũ, ěpry jagma, ěmĩn jagma. Kỹ ag tóg goj tá junjun mũ. Kỹ ũn kurĩ ěn tóg: “tag ki tóg goj nĩ,” he mũ. “Ă tỹ ki inh kype jé tóg há nĩ, he tóg.

³⁷ Kỹ Filipe tóg ti mẽ: “ã tỹ ã fe tỹ ti ki rã kỹ nĩ nĩn kỹ tóg há nĩ,” he mũ.

Kỹ tóg: “ti ki sóg rã kỹ nĩ,” he mũ. “Jesus tóg tỹ Topē kósĩn nĩ (mỹr), Jesus Cristo ti,” he tóg, ũn kurĩ ti. ³⁸ Kỹ tóg carroça tĩn ti mẽ: “ver krỹg hé,” he mũ. Kỹ tóg Filipe mré goj ra tere mũ, kỹ tóg kãra rã mũ, ũn kurĩ ti. Kỹ Filipe tóg ti kypég mũ sir.

³⁹ Ag tỹ goj kãtã kãjãpry kỹ Filipe tóg tũ' he mũ, Topē kuprĩg tỹ ti ma tĩg kỹ. Kỹ ũn kurĩ tóg ti ve mãn tũ nĩ sir. Hã ra tóg tĩ mũ, ã jamãn ra. Ti mẽ tóg sér tĩ sir.

⁴⁰ Hã ra Filipe tóg cidade tỹ Azoto tá nĩ nĩ. Kỹ tóg tĩg kỹ Jesus vĩ tó tĩ mũ, ěmã kar mũ. Kỹ tóg kejẽn cidade tỹ Cesaréia tá jun mũ, Jesus kãme sér tó jé.

9

Saulo tỹ Jesus ki rã
(Hk 22.6-16; 26.12-18)

¹ Hã ra Saulo tóg ver ù tỹ ãg Senhor tỹ Jesus mré mũ mũ ag vóg kónãn sór mũ. Ag to tóg krĩ rỹ nĩ ver. Ti tỹ ag kãgtén sór vë. Hã to tóg Topê tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág to tĩ mũ. ² Kĩ tóg ti mỹ permissão to vĩ mũ, ti tỹ cidade tỹ Damasco ra tĩg jé. Tá tóg permissão ãn tỹ pã'i ag mỹ ven sór mũ, ag tỹ ti mỹ: “ha ag venh tĩ gé,” he jé. Ti tỹ Jesus mré tĩ mũ ù ve kũ tóg ti se sór tĩ. Jerusalém ra tóg ag tatĩ tĩg sór tĩ, ti tỹ ùn ség mũ ag, ùn gré ag, ùn tãtã fag ke gé. ³ Hã jé tóg Damasco ra tĩ mũ. Ti tỹ kakó ke mỹr hã jẽngre tar tóg vẽn ven mũ, kanhkã tá. Rã kãfór tóg nĩ, hã ra tóg Saulo ki kómkóm ke mũ sir. ⁴ Kĩ Saulo tóg kutê mũ, ga kri tóg tá' ke mũ. Kĩ tóg vẽn vĩ mẽg mũ. Kĩ tóg: “Saulo', Saulo',” he mũ. “Ă tỹ ne jé isũ ag vóg kónãn nẽ?” he tóg, vẽn vĩ ti.

⁵ Kĩ Saulo tóg ãg Senhor mỹ: “ă tỹ ù nẽ?” he mũ.

Kĩ tóg ti mỹ: “tỹ sóg Jesus nĩ, ă tỹ ùn vóg kónãn sór tĩ ãn vỹ tỹ inh nĩ,” he mũ. ⁶ “Jẽg nẽ ra, cidade tag ki rã, tá ù tóg ă mỹ tónh mũ, ă tỹ nén han ke ti,” he tóg, vẽn vĩ ti.

⁷ Ti mré mũ ag vỹ vẽn vĩ tag mẽg mũ gé, hã ra ag tóg nén ù vég tũ nĩ. Kĩ ag kãne tóg jũrũn ke mũ. ⁸ Kĩ Saulo tóg jẽg nẽ mũ sir. Kĩ tóg tãmĩ ãvãnh sór mũ, hã ra tóg nén ù vég tũ nĩ. Kĩ ag tóg ti nĩgé kãgmĩ kũ ti pére mũ mũ, cidade tỹ Damasco ra. ⁹ Kurã tãgtũ ki tóg ãvãnh tũ nĩ, kũ tóg jẽg tũ (pẽ) nĩ gé, kron tũ (pẽ) ti nĩ gé, Saulo ti.

¹⁰ Damasco tá ke ũ tóg nĩ nĩ, ti jyjy hã vỹ: Ananias, he mũ. Jesus mré tí ũ vễ. Kỹ Jesus tóg ti mỹ vễnh ven mũ. Kỹ tóg: “Ananias',” he mũ.

Kỹ Ananias tóg ẽg Senhor ti mỹ: “inh hã vễ,” he mũ.

¹¹ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “jẽg nẽ ra,” he mũ. “Ëmĩn kuryj he mũ ẽn ra tĩg. Judas he mũ ẽn ãn kãra rã. Tá ũ tóg nĩ nĩ, ti jiji hã vỹ: Saulo, he mũ. Cidade tỹ Tarso tá ke vễ. Ën mré vĩmnĩ,” he tóg. “Ha vé, inh mré tóg vĩ nĩ,” he tóg. ¹² “Kỹ tóg ũ vэг nĩ nĩ, ti jyjy hã vỹ: Ananias, he mũ. ã hã vễ. ã tỹ ti ãn kãra rãnh ke vễ. ã tỹ ã nĩgẽ tỹ ti mẽnh ke vễ. Kỹ tóg ve mãn ke mũ, ã tỹ ti mẽn tỹ. Tag vэг tóg nĩ nĩ, Saulo ti,” he tóg, Jesus ti, Ananias mỹ.

¹³ Kỹ Ananias tóg ẽg Senhor ti mỹ: “vễnh kar tóg ti kãmén tĩ hã ra, ã tỹ inh mỹ tó mũ tag ti,” he mũ. “Jerusalém tá tóg ã tũ ag vóg kónãn,” he tóg. ¹⁴ “Kỹ tóg permissão ma kãtĩ mũ, Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág tỹ ti mỹ han kỹ. Kỹ tóg ũ tỹ ã mré vĩ mũ kar sigse sór mũ, cidade tag ki,” he tóg, Ananias ti, Jesus mỹ.

¹⁵ Kỹ ẽg Senhor tỹ Jesus tóg ti mỹ: “ti venh tĩg,” he mũ. “Ti kuprẽg isóg (mỹr), ti tỹ ijiji tó jé, fóg ag kar mỹ, kanhgág ag kar mỹ ke gé, povo tỹ Israel ag mỹ ke gé,” he tóg. ¹⁶ “Ti mỹ sóg ven mũ, ti tỹ isugrĩn jagtar ke ti,” he tóg, Jesus ti.

¹⁷ Kỹ Ananias tóg tĩ mũ. Ti tỹ ãn ẽn tá jun kỹ tóg ã nĩgẽ tỹ ti mẽg mũ, kỹ tóg ti mỹ: “Saulo',” he mũ. “Régre!,” he tóg mũ. “Ëg Senhor vỹ inh jẽnẽ, Jesus mỹr, sỹ ã ve jé,” he tóg. “Ti ve ã (mỹr), ẽpry kri, ã tỹ tag ki jun mũn kã,” he tóg. “Hã kỹ sóg kãtĩ mũ, ã tỹ

ve mǎn jé, Topě kuprĩg tỹ tỹ ã jagrě nĩ jé,” he tóg, Ananias ti.

¹⁸ Kỹ tóg vǎhã ti kaně tá pa mũ, pirã fár ri ke. Kỹ tóg ve há' he mǎn mũ sir. Kỹ tóg jěg ně mũ sir. Kỹ tóg ti kypég mũ sir, Ananias ti. ¹⁹ Kỹ tóg jěg mũ gé sir, hã kỹ tóg tar' he mũ sir. Damasco tá tóg nĩ nĩ ver, Jesus mrě mũ tĩ ag mré. ²⁰ Kỹ tóg vėsỹmér Jesus kāmén mũ, Israel ag vėnh kanhrãn jafã krēm. “Tỹ tóg Topě kósin nĩ,” he tóg mũ, Jesus to. ²¹ Ũ tỹ ti vĩ męg mũ kar ag mỹ tóg e tĩ. “Jerusalém tá tóg ag vóg kónãn, ũ tỹ Jesus tó mũ ag,” he ag tóg. “Kỹ tóg tag ki jun mũ gé, ag sigse jé, Topě tũ ki rĩr tĩ tỹ pã'i mág ag mỹ ag tatĩ tĩg jé,” he ag tóg, Saulo to. Kỹ tóg ag mỹ e tĩ, ti tỹ Jesus to: Topě kósin vė,” hen kỹ.

²² Hã ra Saulo tóg fe tar nĩ. Kỹ tóg Israel ag kanhrãn mũ, cidade tỹ Damasco tá. Ag mỹ tóg Jesus kāmén mũ. “Tỹ tóg Cristo nĩ, Jesus ti,” he tóg, ag mỹ Topě vĩ kāmén kỹ. Kỹ tóg ag tỹ ti vĩ kafãn sór mũ hã ra ag mỹ vėnhmỹ tĩ sir.

Saulo tỹ cidade tỹ Jerusalém ra tĩg

²³ Kurã tỹ hěn ri ke tũg kỹ Israel ag tóg kejěn jagně mré jykrén mũ, Saulo tén ke to. ²⁴ Hã ra Saulo tóg męg mũ, ag tỹ ti to jykrén ěn to. Cidade ěn to ró jǎnkã tá ag tóg vǎjig nỹtĩ, ti jo, kurã kar ki, kuty tá ke gé, ag tỹ hěn ri ke mũn tá ti tén jé. Kỹ tóg męg mũ sir, Saulo ti. ²⁵ Kỹ ti mré ke ag vỹ kuty tá kěj kākã ti nĩm kỹ ti térem mũ, cidade ěn to ró to. Kỹ tóg Jerusalém ra tĩ mũ.

²⁶ Ti tỹ Jerusalém tá jun kỹ tóg Jesus mré mũ ag mré nĩ sór mũ, Jesus mré mũ tĩ ag mré. Hã ra ag tóg ti kamęg mũ. “Ti ón hỹn,” he ag tóg ti to, ti tỹ ag vóg kónãn jan kỹ. ²⁷ Kỹ Barnabé tóg ti mré vĩ kỹ Jesus

tỹ ũn vin mũ ag to ti pére tĩ mũ. Kỹ tóg ag mỹ ti tỹ Jesus ve ja ěn kāmén mũ, ěpřy jagma. “Kỹ Jesus tóg ti mré vĩ ja nĩ gé,” he tóg. “Kar tóg Damasco tá ke ag mỹ Jesus kāmén ja nĩ gé, ti tỹ mũmĕg tũ nĩn kỹ,” he tóg, Barnabé ti.

²⁸ Kỹ Saulo tóg ag mré tĩ nĩ ver, Jerusalém tá. Tá tóg Jesus kāmén mũ gé, ti tỹ mũmĕg tũ nĩn kỹ. ²⁹ Kỹ tóg Israel ag mré vĩ mũ gé, ũ tỹ Grego vĩ tó mũ ag mré ke gé. Ag tỹ ti vĩ kafān kỹ tóg ag mré vĩ mũ. Hã ra ag tóg ti tén ke to jykrén mũ, Saulo tén ke to. ³⁰ Kỹ Jesus mré ke ag tóg mĕg mũ gé, ag tỹ Saulo tén ke to jykrén mũ ěn to. Kỹ ag tóg cidade tỹ Cesaréia ra ti pére mũ mũ. Tá junjun kỹ ag tóg cidade tỹ Tarso ra ti jĕnĕg mũ.

³¹ Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag kar vỹ jatun mỹ nỹtĩ nĩ sir, ũ tỹ Topĕ vĩ mĕ jé vĕnh mǎn tĩ ěn ag. Jatun mỹ ag tóg nỹtĩ sir, ga tỹ Judéia tá, ga tỹ Galiléia tá ke gé, ga tỹ Samaria tá ke gé. Kỹ ag tóg jatun mỹ vĕnh kanhrǎn mũ, Topĕ jykre tỹ. Topĕ vĩ ki ag tóg króm mũ, Topĕ kamĕg kỹ. Topĕ kupřig vỹ ag krĩn mũ. Kỹ ag krĩ vỹ kǎnhvy' he mũ. Kỹ ag tóg e nỹtĩ gé sir.

Enéias

³² Kejĕn Pedro tóg vĕnh kar ag vegvenh tĩ mũ. Kỹ tóg cidade tỹ Lida ra tĩ mũ gé, tá Topĕ tũ ag vegve jé. ³³ Tá ũ tóg nỹ nĩ, ti jijin hã vỹ: Enéias, he mũ. Grĩn kỹ tóg nỹ nĩ, ã cama kri. 8 anos han tóg, grĩ nỹ ki.

³⁴ Kỹ Pedro tóg ti mỹ: “Enéias;” he mũ. “Jesus Cristo vỹ ã han,” he tóg. “Jĕg nĕ ra, ã cama fi han ra,” he tóg.

³⁵ Kŷ tóg vēsŷmér jĕg nĕ mŭ. Kŷ cidade tŷ Lida tá ke kar ag vŷ ti vég mŭ, cidade tŷ Sarona tá ke kar ag ke gé. Kŷ ag tóg ti ve kŷ Jesus ki ge mŭ gé sir.

Dorcas fi

³⁶ Cidade tŷ Jope tá ũ fi tóg nĭ nĭ, Jesus mré tŷ mŭ fi, fi jiji hã vŷ: Tabita, he mŭ, hã vŷ: Dorcas, he mŭ, fi jyji ti, fóg tŷ Grego vĭn ki. Ēn fi hã vŷ nĕn kar há han mŭ. Ũn jagãgtar fag mŷ fi tóg nĕn vin tŷ.

³⁷ Kejĕn fi tóg kaga nŷ nĭ, kŷ fi tóg ter mŭ sir. Kŷ fag tóg fi kupe kŷ ĩn to jãpry jafã tá fi fig mŭ, kynh mŷ.

³⁸ Jo Jope tóg Lida kakó kã nĭ, hã ra Pedro tóg Lida tá nĭ nĭ. Kŷ Jope tá ke ag tóg ti ki kanhró nŷtŷ, Pedron ki, Jesus mré mŭ ag.

Kŷ ag tóg ũn régre ag jĕgnĕg mŭ, ag tŷ ti mŷ: “kur kãtĭg mĕ han,” he jé. ³⁹ Kŷ Pedro tóg vēsŷmér tŷ mŭ. Kŷ tóg tá jun mŭ. Hã ra Dorcas fi tóg ĩn to jãpry jafã tá nŷ nĭ, ter kŷ. Pedro jun kŷ ag tóg ĩn to jãpry jafã to jãpry mŭ, ti mré. Kŷ ũn mén ter ja ĕn fag kar vŷ ti to kãmŭ mŭ. Kygfŷ fag tóg mŭ. Ti mŷ fag tóg kur venven mŭ, fi tŷ fag mŷ kugrŷn ja ti, camisa, vestido ke gé, vĕnh kri fĕ ke gé. Dorcas fi tóg fag mŷ kugrŷn mĕ han ja nĭgtŷ.

⁴⁰ Kŷ Pedro tóg vĕnh kar mŷ: “ha pa jĕg,” he mŭ. Kŷ tóg ã jakrĭ tŷ jĕg kŷ Topĕ mré vĭ mŭ. Kŷ tóg vĕser fi mŷ: “Tabita', nĭ ra,” he mŭ. Kŷ fi tóg mrin ke mŭ. Kŷ fi tóg nĭ mŭ, fi tŷ Pedro ven kŷ. ⁴¹ Kŷ tóg fi nĭgé kãgmĭ kŷ fi fĕg mŭ. Kŷ tóg vĕnh kar jé prĕr mŭ, Topĕ tŷ kar, ũn mén ter ja ĕn fag mré hã. Kŷ tóg fag mŷ fi ven mŭ.

⁴² Kŷ Jope tá ke kar ag vŷ mĕg mŭ sir, fi rĭr mãn ĕn ti. Kŷ ũ tŷ hĕn ri ke ag vŷ Jesus ki ge mŭ sir.

⁴³ Kŷ Pedro tóg cidade tŷ Jope tá nĩ nĩ ver, Simão he mũ ěn mré, ũ tŷ nén fár tŷ tãñaj ke tĩ ěn mré.

10

Capitão tŷ Cornélio

¹ Cidade tŷ Cesaréia tá ũ tóg nĩ nĩ, ti jiji hã vŷ: Cornélio, he mũ. Soldado tŷ 100 to pã'i vê, ag tŷ ũ to: ga tŷ Itália tá ke ag, he mũ ěn to capitão vê. ² Ěn vŷ Topê to há nĩ, kŷ tóg Topê kamêg tĩ. Ti mré ke kar vŷ ge nŷtĩ gé. Povo tŷ Israel ag kãmĩ ũn jagãgtar ag jagãgtãn tóg tĩgtĩ, ti tŷ tŷ Israel ag mré ke tũ hã ra. Topê mré tóg vĩ tĩ gé. ³ Ěn tóg nén nê vég mũ, 3 horas ki, ã nŷr tũ ra. Kŷ tóg Topê tŷ jêñê jafã jun vég mũ. Kŷ tóg ti mŷ: “Cornélio!,” he mũ, Topê tŷ jêñê jafã ti.

⁴ Ti tŷ ti ve kŷ ti fe tóg jŷrŷn ke mũ, kŷ tóg: “ne nê?” he mũ.

Hã ra tóg ti mŷ: “Topê vŷ ã vĩ mēg mũ (mŷr),” he mũ. “Ā tŷ ũn jagãgtar ag mŷ nén nĩm tĩ vég tóg mũ gé,” he tóg. “Hã kŷ tóg ã to jykrén mũ,” he tóg. ⁵ “Kŷ ũ jêgnēmnĩ, ag tŷ Jope ra mũ jé. Tá ũ tóg nĩ nĩ, ti jiji hã vŷ: Simão, he mũ, kŷ ti jyjy ũ hã vŷ: Pedro, he mũ. Ěn jé prērēmnĩ,” he tóg. ⁶ “Simão mré tóg nĩ nĩ, ũ tŷ nén fár tŷ tãñaj ke tĩ ěn mré, kŷ ti ĩn vŷ goj kafã tũ fyr tá jê nĩ,” he tóg.

⁷ Kŷ Topê tŷ jêñê jafã tóg tĩ mũ, ti mŷ tó kar kŷ. Kŷ capitão ěn tóg ã camarada régre ag jé prēr mũ, soldado pir mré, ũ tŷ Topê kamêg mũ ěn ti. Ũ tŷ ã rãnrãj han mũ ěn jé tóg prēr mũ. ⁸ Kŷ tóg ag mŷ ã tŷ nén ve ja tó mũ, kŷ tóg cidade tŷ Jope ra ag jêgnēg mũ.

⁹ Tỹ vaj kỹ ag tóg cidade ên to hã nỹtĩ, meio dia ki. Kỹ Pedro tóg ãn kri kyjer ên ra tãpry mũ, Topẽ mré ví jé. ¹⁰ Kỹ tóg kókĩr mũ. Kỹ tóg fag mỹ vễjén to ví mũ. Fag tỹ ver ti mỹ han mũ ra tóg nén nẽ vég mũ, Pedro ti. ¹¹ Kỹ tóg ag tỹ kanhkã nón mũ vég mũ. Tá nén ù tóg kãtére mũ. Kỹ tóg tỹ kur mág ve nĩ. Ti péno kygje kỹ tóg ga kri kãtére mũ, kur ti. ¹² Hã ra bicho kar tóg kur ên kãki nỹtĩ nĩ, fa tỹ 4 (ke) kar tóg nỹtĩ, ù tóg ã nug kri mũgtĩ gé, sēsĩ kar ke gé, jēsĩ kar. ¹³ Kỹ vễnh ví tóg mẽ há tĩ, kỹ tóg: “tág’,” he mũ. “Tãnh kỹ kó, vỹ,” he tóg.

¹⁴ Kỹ Pedro tóg ẽg Senhor ti mỹ: “nejé,” he mũ. “Nén ù jëggry ko ja tũ sóg nĩ (mỹr),” he tóg. “Ëg povo jykre tũ vễ, ẽg tỹ bicho ên kon kỹ,” he tóg.

¹⁵ Kỹ tóg ti mỹ ví mãn mũ sir jãvo, vễnh ví ti, kỹ tóg: “Topẽ tóg hã ra to: há ti nĩ, he mũ. Kỹ jëggryg tũg nĩ,” he tóg.

¹⁶ Ge tãgtũ han tóg, kỹ nén nẽ ên tóg vég tũ' he mũ sir, kanhkã tá.

¹⁷ Hã ra tóg Pedro mỹ e tĩ. Ti tỹ to jykrén tũ tóg tĩ, ti tỹ vég mũ to. Ti tỹ ver to jykrén mũ ra ag tóg junjun mũ, Cornélio tỹ ùn jëgnẽg mũ ag. Û tóg ag mỹ: “ãn ên vễ,” he ja nĩ.

¹⁸ Kỹ ag tóg tá junjun mũ. Ró to jëgjẽ kỹ ag tóg jamã hár(a) ke mũ, kỹ ag tóg: “Simão Pedro ag mỹ ki nỹtĩ?” he mũ.

¹⁹ Hã ra Pedro tóg ver ã tỹ vég mũ ên to jykrén nĩ nĩ. Kỹ Topẽ kuprĩg tóg ti mỹ ke mũ. “Ha vé, ùn régre ag vỹ ã jé prěr mũ,” he tóg. ²⁰ “Jëg nẽ ra, kãtére ra, tũg ra ag mré,” he tóg. “To jykrén tũg. Isỹ ag jëgnẽ vễ,” he tóg, Pedro mỹ, Topẽ kuprĩg ti.

21 Kǵ Pedro tóg ag to kătére mũ, kǵ tóg ag mǵ: “inh hã vĕ,” he mũ. “Inh jé prĕr ja ãjag tóg nĩ,” he tóg. “Ājag tǵ ne to kāmũ nĕ?” he tóg ag mǵ.

22 Kǵ ag tóg ti mǵ: “Cornélio tǵ ĕg jĕgnĕ vĕ,” he mũ. “Capitão vĕ, Cornélio ti. Ũn jykre kuryj vĕ, kǵ tóg Topĕ kamĕg tĩ,” he ag tóg. “Israel kar ag tóg ti to há nǵtĩ, ti to ag tóg vĩ há han tĩ. Topĕ tǵ jĕnĕ jafã vǵ ti mǵ ke ja nĩ, ti tǵ ã jé prĕr jé, ã tǵ ti ĩn ra tǵg jé, ã tǵ ti mǵ Topĕ kāmén jé,” he ag tóg, Pedro mǵ.

23 Kǵ Pedro tóg ag mǵ: “kãge jĕg ra,” he mũ. Kǵ ag tóg tá nũgnũr mũ. Tǵ vaj kǵ tóg ag mré tĩ mũ. Kǵ Jope tá ke ũ ag tóg ti mré mũ mũ gé, Jesus mré ke ũ ag. 24 Tǵ vaj kǵ ag tóg Cesaréia tá junjun mũ. Tá Cornélio tóg ag jãvãnh mũ. Hã kǵ tóg ã kanhkã ag kar kógfyn ja nĩ, ag mǵ vĕnh vĩ jĕnĕ ja tóg nĩ, ã mré ke kar ag mǵ. Kǵ ag tóg kāmũ ja nĩ, kǵ ag tóg tá nǵtĩ sir.

25 Pedro tǵ tá jun kǵ Cornélio tóg ti kato tĕ mũ, kǵ tóg ti jo mũg ke mũ. “Ti hǵn tǵ Topĕ nĩ,” he tóg, hã kǵ tóg ti jo mũg ke mũ, Cornélio ti.

26 Hã ra Pedro tóg ti fĕg mũ, kǵ tóg: “ke tũg ra,” he mũ. “Tǵ sóg ĕprã ke nĩ gé,” he tóg ti mǵ. 27 Kǵ tóg ti mǵ vĩ há han mũ. Kǵ tóg kãra rã kǵ ũn e ag vĕg mũ, ũn vĕnh mãn kǵ nǵtĩ ag, Pedro ti. 28 Kǵ tóg ag mǵ: “Israel ag vǵ fóg mré nĩ tũ nĩgtĩ (mǵr),” he mũ. “Ĕg jykren hã vĕ,” he tóg. “Kǵ ĕg tóg fóg ĩn kãra rã tũ nĩgtĩ gé (mǵr) sir. Tag ki kanhró ãjag tóg nǵtĩ,” he tóg. “Hã ra Topĕ tóg inh kanhrãn, ã jykre tǵ. Kǵ sóg vĕnh kar ĩn kãra rãnh mũ, jĕggry tũ nĩn kǵ,” he tóg. 29 “Hã kǵ sóg jatun mǵ kătǵg, vĕsǵmĕr, ãjag tǵ inh jé prĕr kǵ. Kǵ sǵ ãjag ki jĕmĕnh há tóg tĩ. Ājag tǵ hĕ ri ke jé inh jé prĕr nĕ?” he tóg ag mǵ, Pedro ti.

³⁰ Kĩ Cornélio tóg ti mĩ: “4 dias vē ha ũri,” he mũ, “kĩ sóg Topě mré vĩnh ke nĩ nĩ, jěg tũ nĩn kĩ. 3 horas vē. Inh ĩn krēm sóg Topě mré vĩnh ke nĩ nĩ, kĩ sóg ũ vég nĩ nĩ. Ti kur tóg kókov nĩ. ³¹ Kĩ tóg inh mĩ: “Cornélio’,” he mũ. “Topě vỹ ã vĩ měj mũ. Ā tỹ ũn jagěgtar mỹ nén vin ěn ve tóg. To tóg jykrén, Topě ti,” he tóg. ³² “Kĩ Jope ra ũ jěně. Tá Simão jé prěr, ũ tỹ Pedro he mũ ěn ti. Nén fár tỹ tãnj ke tĩ ěn ĩn krēm tóg nĩ nĩ, hã vỹ: Simão, he mũ. Ti ĩn vỹ goj kafã tũ fyr tá jě nĩ,” he tóg inh mỹ, Topě tỹ jěně jafã ti,” he tóg, capitão ti. ³³ “Kĩ sóg vēsýmér ã to ũ ag jěgně. Kĩ ã tóg kãtĩ mũ. Kĩ tóg há tĩ, ã kãtĩg ti. Hã to ěg tóg vēnh mãn, Topě jo. Topě tỹ ã mỹ nén tó ja kãmén ra ěg mỹ. Ěg tỹ měnh há tóg tĩ vē,” he tóg, Cornélio ti, Pedro mỹ.

Pedro tỹ Cornélio mỹ Topě vĩ tó

³⁴ Kĩ Pedro tóg ag mỹ kãmén mũ, kĩ tóg: “vãhã tóg sỹ to jykrén mũ,” he mũ. “Topě mỹ nén ũ tũ vē, Israel he mũ ěn ag, fóg he mũ ěn ag ke gé, kanhgág ag ke gé, Israel jykre han tũ kar ag,” he tóg. ³⁵ “Ũ tỹ ti kaměj mũ vỹ ti mỹ há nỹtĩ, Topě mỹ, ũ tỹ vēnh jykre kuryj han mũ ag kar, povo kar kãmĩ,” he tóg. ³⁶ “Povo tỹ Israel mỹ tóg ã vĩ ěn jěně ja nĩ, Topě ti. Ěg mỹ tóg tó, ěg tỹ jatu nỹtĩ jé, ti tỹ Jesus Cristo tugrĩn ěg to há nĩn kĩ. Jesus ěn vỹ tỹ vēnh kar Senhor nĩ,” he tóg.

³⁷ “Věnh vĩ ěn mě kãn ãjag tóg huri. Judéia kar mĩ tóg rũm ke ja nĩ. João tóg vēnh kar mỹ: “ãjag jykre tovãnh ra,” he ja nĩgtĩ. Kĩ tóg ag kygpe ja nĩ. Kar kĩ Jesus tóg Galiléia mĩ tĩg vén mũ, Nazaré tá ke ěn ti. ³⁸ Kĩ Topě tóg Jesus mỹ ã kuprĩg jěně ja nĩ. Kĩ tóg

ti mǝ vēnh jykre nīm ja nī. Ga kar mī tóg tīg ja nīgtī. Nén kar há han ja tóg nīgtī. Japo tǝ ũn vóg kónān mǝ ag tǝ há' he ja tóg nī gé. Topě hā ne ti mré han ja nīgtī hā ra',” he tóg.

³⁹ “Nén kar ěn ve ja ěg tóg nīgtī, ti tǝ nén han mǝ kar, ga tǝ Judéia tá, Jerusalém tá ke gé. ěn tǝ ag tóg cruz to ti sa ja nīgtī, ti tén ja ag tóg nīgtī. ⁴⁰ Kurā tāgtǝ tǝg kǝ Topě tóg ěn rīn mǎn ja nīgtī, kǝ tóg vēnh ven ja nīgtī,” he tóg, Pedro ti.

⁴¹ “Hā ra vēnh kar vǝ ti ve ja tǝ nī. ěg hā mǝ tóg vēnh ven ja nī. Hā to Topě tóg ěg kuprĕg ja nīgtī. Ti mré ěg tóg jĕn ja nīgtī, kron ja nīgtī gé, ti tǝ ā ter kar rīr mǎn kǝ,” he tóg, Pedro ti. ⁴² “Kǝ tóg ěg mǝ: “vēnh kar mǝ inh kāmén nī,” he ja nīgtī. “Topě vǝ ti tǝ vēnh kar kǎfór han, hemnī,” he ja tóg nī ěg mǝ. “Kǝ tóg vēnh kar tǝ nén han mǝ venh ke mǝ sir. Ũ tǝ ũri rīnrīr mǝ ag kar tǝ nén hyn han mǝ ve jé tóg ke mǝ, ũn ter mǝ ag kar tǝ nén hyn han mǝ kar ke gé, hemnī,” he ja tóg nīgtī ěg mǝ, Jesus ti,” he tóg, Pedro ti.

⁴³ “Vāsǝ Topě vī tó tī ag kar vǝ ti kāmén ja nīgtī, kǝ ag tóg: “ŭ tǝ ti ki rā mǝ mǝ tóg vēnh pāte fón ke mǝ, Topě ti, ti tǝ ti vī mranh mǝ ti,” he ja nīgtī. “Cristo tigrīn tóg vēnh pāte fón ke mǝ,” he ja ag tóg nīgtī, Topě vī tó tī ag,” he tóg, Pedro ti.

Topě kuprĕg tǝ tǝ ag jagrĕ nī

⁴⁴ Pedro tǝ ver tag tó kǝ vāhā Topě kuprĕg tóg ag ki rā mǝ, ũ tǝ ti vī mĕg mǝ ag ki. ⁴⁵ Kǝ Israel ag tǝ Jesus ki ge kǝ nǝtī ag mǝ tóg e tī, ũ tǝ Pedro mré kāmǝ ag mǝ. “Topě kuprĕg tóg tǝ ag jagrĕ nī’,” he ag tóg. “Ag tǝ tǝ fóg nǝtī ra tóg ag ki rā mǝ’,” he ag tóg.

46 “Věnh vī ũ tugtó ag mũ (mỹr),” he ag tóg. “Věnh vī ěn ki ag tóg Topě mỹ: há ã tóg nĩ, he mũ,” he ag tóg.

47 Kĩ Pedro tóg: “ũ tóg ag to: ag kygpenh ke tũ ěg nĩ, henh ke tũ nĩ (mỹr),” he mũ. “Topě kuprĩg tỹ ag jagrě nỹtĩ. Ěg ki rã ri ke han tóg ag ki, Topě kuprĩg ti. Kĩ ěg hỹn ag kygpenh mũ ha,” he tóg, Pedro ti.

48 Kĩ tóg ũ mỹ: “ag kygpe ra ge, Jesus Cristo jiji tó kỹ,” he mũ sir.

Ăjag kygpe kar kỹ ag tóg Pedro mỹ: “ver ěg mré nĩ,” he mũ. Kĩ tóg ag mré nĩ sĩ han kar kỹ tĩ mũ sir.

11

Pedro tỹ Jerusalém tá ã tỹ nén han mũ tó

1 Kĩ Jesus tỹ ũn vin mũ kar ag vỹ jěměg mũ, fóg ag tỹ Topě vĩ kri fig mũ ti. Judéia kar mĩ ag tóg jěměg mũ, Jesus mré ke kar ag. 2 Kĩ Pedro tóg Jerusalém ra tĩ mũ. Kỹ tá Jesus ki ge mũ ag tóg ti mré vĩ mũ. Ti mré vĩ mũ ag tóg: “věnh kar vỹ Ăjag gré junjun fár kym ke mũ, ěg jykre han jé, ag tỹ Topě jykre han sór kỹ,” he ag tóg tĩ. Ěn ag vỹ Pedro mỹ vĩ mũ, 3 kỹ ag tóg: “ũn fár kym ja tũ ag mré ã tóg jěg mũ (mỹr), ag ĩn ki,” he mũ.

4 Kĩ Pedro tóg ag mỹ nén kar ěn kãmén mũ, 5 kỹ tóg: “cidade tỹ Jope tá sóg nĩ ja nĩ, kỹ sóg Topě mré vĩ nĩ ja nĩgtĩ. Ti mré vĩ kỹ sóg nén nē vég mũ,” he tóg. “Nén gé(g) tĩg jafã vė, kur mág ri ke. Ti péno kygie tóg kanhkã tá kãtère mũ. Kĩ tóg inh ki jun mũ. 6 Kĩ sóg kãki ěvãnh mũ, kỹ sóg bicho kar vég mũ, fa tỹ 4 ke ti nỹtĩ, něn tân ag mré hã, ag nug kri mũ tĩ ag mré hã, sēsĩ kar mré hã, jēsĩ kar. 7 Kĩ sóg vėnh vĩ měg mũ, kỹ tóg: “tág', vỹ,” he mũ. “Tãnh kỹ kó,” he tóg. 8 Kĩ sóg ti mỹ: “nejé,” he mũ. “Nén ũ jěggry ko ja

tũ sóg nĩ,” he sóg ti mĩ. “Ēg jykre tũ vĕ, ĕg tỹ bicho ĕn kon kỹ,” he sóg ti mĩ. ⁹ Kỹ tóg inh mĩ tó mĕn mũ gé, kanhkā tá vĕnh vĩ ti, kỹ tóg: “Topĕ tóg hĕ ra to: há tĩ nĩ, he mũ. Kỹ jĕggry tũg nĩ,” he tóg, kanhkā tá. ¹⁰ Ge tĕgtũ han tóg, kỹ nĕn nĕ ĕn tóg vég tũ' he mũ sir, kanhkā tá. ¹¹ Kỹ vĕsỹmĕr ũn tĕgtũ ag vỹ tá nỹtĩ, inh nĩ ĕn rĕ. Cidade tỹ Cesarĕia tá ag kĕmũ ja nĩgtĩ, fóg tỹ iso ag jĕgnĕn kỹ. ¹² Kỹ Topĕ kuprĩg tóg inh mĩ: “ha jatun mĩ ag mrĕ tĩg,” he mũ. Kỹ tag ag tóg inh mrĕ mũ mũ, ũ tỹ 6 (ke) tag ag, Jesus mrĕ ke tag ag. Kỹ ĕg tóg ĕn ĩn kĕra ge mũ sir.

¹³ Kỹ tóg ĕg mĩ ĕ tỹ Topĕ tỹ jĕnĕ jafĕ ve ja tó mũ. Ti ĩn kĕtá tóg nĕji jĕ ja nĩ, Topĕ tỹ jĕnĕ jafĕ ti. Kỹ tóg nĕji ti mĩ: “Jope ra ũ jĕgnĕ,” he mũ. “Tá Simĕo jĕ prĕr, ũ tỹ Pedro he mũ ĕn,” he ja tóg nĕji ti mĩ. ¹⁴ “Ēn vỹ ĕ mrĕ vĩnh mũ. Ti vĩ tỹ ĕ tóg kren ke mũ, ĕ mrĕ ke kar fag ke gé,” he ja tóg nĕji nĩ ti mĩ, Topĕ tỹ jĕnĕ jafĕ ti,” he tóg, Pedro ti.

¹⁵ “Kỹ sóg ag mĩ kĕmĕn mũ. Isỹ tó sĩ han mũ ra Topĕ kuprĩg tóg ag ki rĕ mũ. Ti tỹ ĕg ki rĕ ri ke han tóg mũ, kurĕ ĕn kĕ. ¹⁶ Kỹ sóg Jesus vĩ to jykrĕn mũ, ti tỹ ĕg mĩ: Joĕo tóg goj tỹ ag kygpe ja nĩgtĩ, hĕ ra Topĕ kuprĩg tóg ag kĕra rĕnh mũ, tỹ vĕnh kype ri ke vĕ sir, he ĕn to,” he tóg, Pedro ti. ¹⁷ “Kỹ Topĕ vỹ ag jagrĕn mũ, ĕ kuprĩg tỹ, ti tỹ ĕg jagrĕn ri ke vĕ, ĕg tỹ Jesus Cristo ki ge kỹ. Hĕ kỹ sóg Topĕ kato tĕ jĕvĕnh ja nĩ,” he tóg, Pedro ti.

¹⁸ Ag tỹ tag mĕ kỹ ag krĩ tóg kusa' he mũ. Kỹ ag tóg: “Topĕ vỹ fóg ag krĩn mũ gé, ag tỹ ĕjag jykre tovĕnh jĕ, ag tỹ ĕg rĩr krỹg ja tũ ve jĕ,” he ag tóg mũ.

Antioquia tá ke ag tỹ Topĕ vĩ kri fi

¹⁹ Ag tỹ Estêvão tén kar kỹ Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag tóg hên ra mũ mũ, ag tỹ ag vóg kónân kỹ. Kỹ ag tóg ga tỹ Fenícia ra mũ mũ, goj vãso tỹ Chipre ra, cidade tỹ Antioquia ra ke gé. Ag mũn kỹ ag tóg Israel ag hã mũ Topẽ vĩ tó mũ.

²⁰ Kejẽn Chipre tá ke ù ag tóg cidade tỹ Antioquia ra mũ mũ, Cirene tá ke ag ke gé. Ēn ag tóg fóg tỹ Grego vĩ tó mũ ag mũ Jesus Cristo kãmén mũ, vênh vĩ sér tag ti. ²¹ Kỹ Topẽ tóg ag mré ag krĩn mũ. Kỹ ù tỹ hên ri ke ag tóg Jesus ki ge mũ, Topẽ jykre han jé. ²² Kỹ Jerusalém tá ke ag tóg mễg mũ, fóg ag tỹ Jesus vĩ kri fig mũ ti. Jerusalém tá Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag tóg mễg mũ gé, ù tỹ tá Topẽ vĩ mẽ jé vênh măn tĩ ag. Kỹ ag tóg Barnabé jẽnễg mũ, ti tỹ Antioquia ra tĩg jé.

²³ Ti tỹ tá jun kỹ ti fe tóg mrin ke mũ, Topẽ tỹ ag jagãgtãn kỹ. Kỹ tóg ag jyvẽn mũ, ag tỹ Jesus ki rã to krónh ke tũ nĩn jé, ag tỹ fe tar nỹtĩn jé. ²⁴ Barnabé vỹ tỹ ùn vĩ há nĩ, Topẽ kuprĩg vỹ tỹ ti jagrẽ nĩ. Kỹ ti jykre kar tóg Jesus ki rã ja nĩ. Kỹ ù tỹ hên ri ke ag vỹ Jesus ki ge mũ gé sir, ti tỹ ag jyvẽn kỹ.

²⁵ Kỹ Barnabé tóg cidade tỹ Tarso ra tĩ mũ, Saulo jãvãnh jé, tá. ²⁶ Ti tỹ ti ve kỹ tóg ti pére tĩ mũ, Antioquia ra. Kỹ ag tóg prỹg pir han, Antioquia tá. Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag tỹ vênh măn kỹ ag tóg ag kanhrãn tĩ, Barnabé ti, Saulo ti ke gé. Kỹ ùn e vỹ Barnabé ag vĩ jēmễg tĩ. Kỹ ag tóg Antioquia tá ag tóg ù tỹ Jesus mré mũ ag to: “Cristo mré ke ag,” he vén. Kỹ ag jiji vễ sir, hã vỹ: Cristo mré ke ag, he mũ.

²⁷ Kejẽn Jerusalém tá ke ù ag tóg Antioquia tá junjun mũ, Topẽ vĩ tó tĩ ag. ²⁸ Ag kã ù jijin hã vỹ: Ágabo, he mũ. Ēn vỹ kejẽn Topẽ kuprĩg tỹ ti krĩn

kỹ: “kejĕn ĕg tóg prỹg venh mũ, kĕnhmar,” he mũ, “ga kar mũ hĕ,” he tóg. Kỹ tóg Cláudio tỹ pĕ'i tỹ imperador nĕn kỹ tóg ge nĕ. ²⁹ Kỹ ag tóg prỹg nĕnh ken kỹ Jesus mré mũ ag tóg Judéia tá ke ag to jykrén mũ sir. Kỹ ag tóg: “ĕg hỹn ag mũ nĕn ũ jĕnĕnh mũ, ag tỹ kon jé,” he mũ. Kỹ vĕnh kar vỹ ag tũ kuju vin han mũ, ag tỹ Judéia tá Jesus mré ke ag mũ jĕnĕ jé. ³⁰ Kỹ ag tóg Barnabé jĕnĕg mũ, Saulo ke gé, ag tỹ gé(g) mũ jé, kófa ag mũ vin jé, ũ tỹ Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag ki rĩr tĩ ag mũ. Kỹ ag tóg ke mũ sir.

12

Ag tỹ Pedro se

¹ Kejĕn pĕ'i tỹ rei tỹ Herodes vỹ Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ũ ag sigség mũ, ag vóg kónĕn jé. ² Kỹ tóg soldado jĕnĕg mũ, ti tỹ Tiago tén jé, João kĕke ĕn. Kyfé téj tỹ tóg ti tén mũ, rógro téj tỹ, soldado ti, Herodes tỹ ti jĕnĕn kỹ. ³ Kỹ tóg Israel ag mũ há tĩ, ti tỹ Tiago tén kỹ. Kỹ Herodes tóg Pedro kĕgmĩg mũ gé sir. Festa kĕki tóg ti kĕgmĩg mũ. Festa ĕn ki ag tóg pĕo jĕgjĕ tũ ko tĩ, Israel ag. Ag jykre vĕ.

⁴ Soldado ag tỹ Pedro ve kỹ ag tóg vĕse ja kĕki ti fón mũ. Soldado tỹ 16 ag vỹ ti ki rĩr mũ, ũ tỹ 4 tỹ ti ki rĩr nỹtĩn kỹ ũ tỹ 4 ũ ag nỹtĩg ja ki nỹtĩ ke tĩ, jagnĕ ri kén. “Festa tỹ Páscoa kar kỹ sóg ag mũ ti ven mũ, ag tỹ ti vóg kónĕn jé,” he tóg, Herodes ti. ⁵ Kỹ Pedro tóg se kỹ jĕ nĕ. Hĕ ra Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag tóg ti jo Topĕ mré vĩ kỹ nỹtĩ, ag tỹ to krónh ke tũ nĕn kỹ.

Pedro tỹ kavār nĩ

⁶ Tỹ vaj kỹ Herodes vỹ ag mũ ti ven sór mũ. Tỹ kuty ĕn kĕ Pedro tóg soldado régre ag kuju ki nũr

mũ. Ferro régre tỹ tóg se kỹ nỹ ag mré. Soldado ù ag tóg vĕse ja jãnkã ki rĩr mũ.

⁷ Kỹ vãhã Topĕ tỹ jĕnĕ jafã tóg ti mré jĕ nĩ, kỹ tóg ãn ĕn krĕm jĕngrĕ nĩ, kuty hã ra. Ĕn tóg Pedro ki pĕrĕn ke mũ, ti kãvy ki. Ti rĩn tóg mũ, kỹ tóg ti mỹ: “kur nĩ,” he mũ. Kỹ ti nĩgĕ se ja tóg varan ke mũ, ferro ĕn ti. Kỹ tóg kavara kỹ nĩ nĩ, kyvar kỹ, Pedro ti. ⁸ Kỹ Topĕ tỹ jĕnĕ jafã tóg ti mỹ: “vĕsóg fĩ ra,” he mũ. “Ã pĕn né tu ra gé, ã pĕn to ró ti,” he tóg. Kỹ tóg ke mũ sir. Kỹ tóg ti mỹ: “Ã kur rỹ tu kỹ inh nón kãtĩg,” he mũ.

⁹ Kỹ tóg kãkutĕ mũ. Ti nón tóg tĩ mũ, Pedro ti. Hã ra tóg ti mỹ tỹ nĕn ù ve jĕ, ti tỹ vég mũ ti. Ti mỹ tóg tỹ ti vĕnhpĕti ve tĩ, Topĕ tỹ jĕnĕ jafã tỹ nĕn han mũ ti. ¹⁰ Jãnkã ki rĩr vén mũ ĕn pãtĕn ag tóg mũ, jãnkã ki rĩr mũ ù ke gé. Kỹ ag tóg jãnkã mág tá junjun mũ, ferro tỹ han kỹ jĕ ĕn, kyfĕ tỹ han kỹ jĕ ĕn, ùn tỹ cidade to nón mũ ĕn. Jãnkã ĕn vỹ vĕsógki rãm ke mũ ag jo. Kỹ ag tóg kãpa mũ sir. Ĕp̄ry jagma ag tóg mũ mũ, ĕmĩn jagma. Kỹ vãhã Topĕ tỹ jĕnĕ jafã tóg tĩ mũ sir. ¹¹ Kỹ vãhã Pedro tóg mrin ke mũ, kỹ tóg: “vãhã sóg ki kanhró nĩ,” he mũ. “Topĕ vỹ ã tỹ jĕnĕ jafã jĕnĕ ja nĩ, kỹ tóg inh kren han mũ, pã'i tỹ Herodes jo. Israel kar ag tóg inh jagtar nĩnh ke jãvãnh mũ, hã ra sóg venh ke tũ nĩ,” he tóg, Pedro ti.

¹² To jykrĕn kỹ tóg Maria fi ãn ra tĩ mũ, João mỹnh ĕn fi, ag tỹ ù to: Marcos, he mũ ĕn mỹnh fi. Fi ãn krĕm ag tóg vĕnh mãn kỹ nỹtĩ nĩ, Topĕ mré ag vỹ nỹtĩ nĩ, ù tỹ hĕn ri ke ag. ¹³ Kỹ tóg ãn to ró jãnkã tỹ tórón' tórón' ke mũ. Kỹ fi camarada fi tóg venh kãtĩ mũ. Fi jyjy hã vỹ: Rode, he mũ. ¹⁴ Kỹ fi tóg Pedro vỹ ki kanhró nĩ, hã ra fi tóg ti mỹ nón tũ nĩ, róm tũ fi

nĩ, jãnkã ti, fi fe tỹ mrin ke mũ ra. Fi tỹ ãn kãra rãn kỹ fi tóg vẽn kar mỹ: “Pedro vỹ ró to jẽ,” he mũ.

¹⁵ Kỹ ag tóg fi mỹ: “krĩ vẽnhmỹ ã nĩ,” he mũ. Hã ra fi tóg: “ti hã vẽn,” he mũ. Kỹ ag tóg fi mỹ: “ti ki rĩr tĩ ãn vẽn hỹn,” he mũ.

¹⁶ Kỹ Pedro tóg ver re tá jẽ nĩ, jãnkã tỹ tórón' tórón' ke mãn kỹ. Kỹ ag tóg ti mỹ róm mũ, jãnkã ti. Ti vég ag tóg mũ sir, kỹ tóg ag mỹ e tĩ. ¹⁷ Kỹ Pedro tóg ag mỹ ã nĩgé tỹ ge mũ, ag tỹ katy' he jé. Kỹ tóg ag mỹ Topẽ tỹ ti kavãn tó mũ sir, Topẽ tỹ ti kyvãn kỹ. Topẽ tỹ vẽn ja kãtã ã kutẽm kãmén tóg mũ sir. Kỹ tóg ag mỹ: “Tiago mỹ kennĩ, Jesus mré ke kar ag mỹ ke gé,” he mũ. Kỹ tóg Jerusalém tá kutẽ kỹ ãmã ã ra tĩ mũ sir.

¹⁸ Tỹ vaj kỹ soldado ag fe tóg jũrũn ke mũ. “Pedro hỹn hẽ kãtã vyr, ti hỹn ne kãtã vyr?” he ag tóg mũ, ti jãvãnh kỹ. ¹⁹ Kỹ Herodes tóg ã ag jẽgnẽg mũ gé, ti kãgmĩ jé. Hã ra ag tóg ti vég tũ nĩ gé. Kỹ Herodes tóg Pedro ki rĩr mũ ag ki jẽmẽg mãn mũ. Kar kỹ tóg soldado ã ag mỹ: “ag kãgtén ra, ti ki rĩr mũ ag,” he mũ. Kỹ ag tóg ag kãgtén mũ sir.

Kar kỹ Herodes tóg Judéia tá kutẽ kỹ cidade tỹ Cesaréia ra tĩ mũ sir, tá nĩ jé.

Herodes ter

²⁰ Herodes tóg cidade tỹ Tiro tá ke ag to jũ mũ, cidade tỹ Sidom tá ke ag to ke gé. ãn ag tóg Herodes nĩgia tá junjun mũ. Kỹ ag tóg pã'i sĩ mré vĩ mũ, ti jiji hã vỹ: Blasto, he mũ. Herodes vỹ ti tỹ pã'i han ja nĩ. ãn mỹ ag tóg to vĩ mũ, ti tỹ ag jagfỹ vĩ jé, pã'i tỹ Herodes mré, ti tỹ ti fe tỹ há' he jé. Herodes krẽm ke ag tóg ag mỹ vẽn vẽn he ja nĩgtĩ, Tiro tá ke ag mỹ, Sidom tá ke ag mỹ ke gé. Herodes tỹ ag to jũ

nĩn kŷ ag tóg tá vĕjĕn ve mǎn tũ nĩ sir. Hǎ kŷ ag tóg ti fe tŷ há' he sór mũ, ti tŷ ag mŷ vĕne he mǎn jé.

²¹ Kŷ Herodes tóg ag mŷ kurǎ nĩm mũ. Kŷ tóg ǎ kur sĩnvĩ ĕn tu mũ, pǎ'i kur ĕn ti. Kŷ tóg ǎ nĩgja kri nĩ kŷ ag mŷ vĩ mág han mũ. ²² Kŷ vĕnh kar tóg ti to: “ĕprǎ vĕnh vĩ pijé,” he mũ. “Tŷ tóg Topĕ vĩ mẽ tĩ, ti vĩ ti,” he ag tóg mũ. ²³ Kŷ vĕsŷmĕr Topĕ tŷ jĕnĕ jafǎ tóg ti vóg kónǎn mũ sir, ti tŷ ag mŷ: “vó,” he tũ nĩn kŷ. “Inh pi(jé) tŷ Topĕ nĩ,” he ja tũ tóg nĩ, hǎ kŷ tóg ti vóg kónǎn mũ sir. Kŷ ti nug ga vŷ ti kagrǎg mũ, hǎ kŷ tóg ter mũ.

Barnabé tŷ Saulo mré Topĕ vĩ tónh tĩg

²⁴ Jó ũ tŷ hĕn ri ke ag vŷ Topĕ vĩ mẽg mũ, kŷ ag tóg Jesus ki ge mũ.

²⁵ Kŷ Barnabé vŷ Saulo mré ǎjag tŷ nĕn gé(g) kǎmũ mũ ĕn vin mũ, Jerusalém tá ke ag mŷ. Prŷg nĩn kŷ Jesus ki ge kŷ nŷtĩ ag tóg Jerusalém tá ke ag mŷ vĕjĕn jĕgnĕ ja nĩgtĩ. Ag mŷ vĕjĕn ĕn vin kŷ ag tóg vŷnvŷn ke mũ sir, Barnabé ti, Saulo ti ke gé. João pĕre ag tóg mũ mũ, Marcos he mũ ĕn ti.

13

¹ Antioquia tá ũ ag tóg nŷtĩ, Topĕ vĩ tó tĩ ũ ag, Jesus jykre tŷ vĕnh kanhrǎn nŷtĩ ag ke gé. Jesus ki ge kŷ nŷtĩ ag mré ag tóg nŷtĩ, ũ tŷ vĕnh mǎn tĩ ag mré, ag tŷ Topĕ vĩ mẽ jé. Kŷ ũ jijin hǎ vŷ: Barnabé, he mũ, kar ũ jyjyn hǎ vŷ: Simǎo Negro, he mũ. Ũ tóg tŷ Lúcio nĩ, Cirene tá ke tag ti. Kŷ ũ tóg tŷ Manaém nĩ, pǎ'i tŷ Herodes mré mog mũ tag ti. Kŷ ũ tóg tŷ Saulo nĩ gé.

² Kejĕn ag tóg jagnĕ mŷ Topĕ jykre tó mũ, ag tŷ jĕg tũ nĩn kŷ. Kŷ Topĕ kuprĩg tóg ag mŷ: “Barnabé

fěg ra, Saulo mré,” he mũ, “ag tỹ inh rãnrãj han jé, isý nén to jykrén mũ ěn ti, ag tỹ inh jykre tó jé, vėnh kar mỹ,” he tóg, Topě kuprĩg ti.

³ Kỹ ag tóg jěg tũ nĩn kỹ Topě mré vĩ mãn mũ. Ājag nĩgé tỹ ag tóg ag měg mũ, ag kyměn ag tóg mũ, kỹ ag tóg: “ha mũ jěg ge,” he mũ. Hã kỹ Topě kuprĩg tóg ag jěgněg mũ sir.

Kujá tỹ Elimas

⁴ Topě kuprĩg tỹ ag jěgněn kỹ ag tóg cidade tỹ Selêucia ra mũ mũ. Tá junjun kỹ ag tóg goj vãso tỹ Chipre ra mũ mũ, canoa mág kãmĩ. ⁵ Kỹ ag tóg cidade tỹ Salamina tá junjun mũ. Tá ag tóg Topě vĩ kãmén mũ, Israel ag tỹ vėnh kanhrãn jafã kátá. João Marcos vỹ ag mré tĩ mũ gé. Ag camarada vė, João Marcos ti.

⁶ Goj vãso mũ ag tóg pa mũ. Kỹ ag tóg cidade tỹ Pafos tá junjun mũ, Topě vĩ kãmén kỹ. Tá ũ tóg nĩ nĩ, kujá ũ. Ón kỹ tóg Topě vĩ tó sór mũ. Israel ũ vė, ti jiji hã vỹ: Bar Jesus, he mũ. ⁷ Governador mré tóg nĩ nĩ. Governador jyjy hã vỹ: Sérgio Paulo, he mũ. Krĩ há ti nĩ, Sérgio Paulo ti. Kỹ tóg Barnabé jé prěr mũ, Saulo jé ke gé, ti tỹ Topě vĩ jěmě sór kỹ.

⁸ Kỹ kujá ěn tóg ag vĩ kato tẽ mũ, governador tỹ Topě vĩ kri fig tũ nĩ jé. Kujá ěn jiji ũ hã vỹ: Elimas, he mũ, hã vỹ: kujá, he mũ, ti jyjy ti.

⁹ Kỹ vãhã Topě kuprĩg tóg Saulo krĩn mũ. Saulo jiji ũ hã vỹ: Paulo, he mũ.

Kỹ Topě kuprĩg tỹ ti krĩn kỹ Paulo tóg kujá ěn ki kaně jũ han kỹ ti ki ěvãnh mũ, ¹⁰ kỹ tóg: “tỹ ã tóg ũn ón mé nĩ,” he mũ. “Jykre pãno ã nĩ (mỹr),” he tóg. “Japo kósin vỹ tỹ ã nĩ (mỹr), vėnh jykre kuryj kato tẽ ã nĩ (mỹr),” he tóg. “Topě japry vỹ kugryj nỹtĩ, ti

jamĩn ti, hã ra ã tóg tỹ pãno ke sór tĩ (mỹr), kỹ ã tóg vẽnĥ jykre pãno to krónĥ ke tũ nĩgtĩ (mỹr),” he tóg. ¹¹ “Ha vé, Topě vỹ ã vóg mũ, kỹ ã tóg kyvãn ha,” he tóg. “Rã venĥ ke tũ ã nĩnh mũ, kurã tỹ ĥẽn ri ke ki,” he tóg, Paulo ti.

Kỹ tóg vēsỹmér ti mỹ kuty' he mũ. Kyvó tóg nĩ sir. Kỹ tóg jēmĩg mũ. Ủ jé tóg prēr mũ, ti tỹ ti pére tĩg jé.

¹² Governador tỹ tag ve kỹ tóg ti mỹ e tĩ. Kỹ tóg Jesus ki rã mũ. Topě jykre tóg ti mỹ tar ja nĩ.

Paulo tỹ cidade tỹ Antioquia tá Topě vĩ tó

¹³ Kỹ vãhã Paulo ag tóg Pafos tá pa mũ. Canoa mág kãmĩ ag mũ mũ. Kỹ ag tóg ga tỹ Panfília tá junjun mũ, cidade tỹ Perge tá. Hã ra João Marcos tóg kyrã mũ. Ag ré kỹ tóg Jerusalém ra vỹn ke mũ, João Marcos ti. ¹⁴ Jó ag tóg Perge tá pa mũ, ga tỹ Pisídia ra mũ jé, cidade tỹ Antioquia ra. Tá junjun kỹ ag tóg vẽnĥkán ke kurã ki ag tóg Israel tỹ vẽnĥ kanhrãn jafã kãra ge mũ, tá ag nĩgnĩ mũ gé.

¹⁵ Ủ tóg tá Topě tỹ ěg mỹ vẽnĥ jykre nĩm ja ěn to ke mũ, rãn kỹ nĩ ěn to. Ti tỹ ěg jyvẽn tó tóg mũ gé, vãsỹ Topě vĩ tó tĩ ag tỹ rãn ja ěn ti. Kar kỹ pã'i ag tóg Paulo ag jé prēr mũ. Kỹ ag tóg: “kanhkã’,” he mũ. “Ăjag tỹ ěg jyvẽn sór nỹtĩn kỹ tóg há tĩ,” he ag tóg.

¹⁶ Kỹ Paulo tóg jěg ně mũ. Ă nĩgé tỹ tóg ag mỹ ge mũ, ag tỹ katy' he jé. Kỹ tóg ag mỹ: “ha mẽ, Israel kar’,” he mũ. “Jēmě ra ha, ủ tỹ Topě kaměg mũ kar, ģjag tỹ tỹ fóg nỹtĩ ra,” he tóg. ¹⁷ “Israel ag vỹ Topě kaměg tĩ. Topě tag tóg ěg jóg'jóg ag kuprěg ja nĩ. Ag tỹ tóg povo mág han, ag tỹ ver Egito tá ke ag mré nỹtĩn kỹ. Tá tóg ag kãpan mũ, ã jykre tar ěn tỹ, Topě ti,” he tóg. ¹⁸ “Ag to tóg fen mág mũ, Topě tag ti, ag

tỹ ěmã tũg ja mĩ mũn kỹ, prỹg tỹ 40 ěn ki. ¹⁹ Povo tỹ 7 tỹ tóg tũ' he mũ, ga tỹ Canaã tá. Kỹ tóg ěg jóg'jóg ag mỹ ag ga fig mũ, tỹ ag tũ nĩ jé. ²⁰ Kỹ tóg ag mỹ pã'i ag vin mũ gé, ag jyvĕn jafã ag, 100 tỹ 4 kri 50 anos ki. Kar kỹ Samuel vỹ tỹ Topĕ vĩ tó tĩ nĩ gé. ²¹ Kỹ ag tóg pã'i mág tỹ rei ve sór mũ. Kỹ ag tóg Topĕ mỹ to vĩ mũ. Hã kỹ Topĕ tóg Saulo fĕg mũ, Quis kósin ěn. Benjamim krĕ'krĕ ũ vĕ, Saulo ti. 40 anos ki tóg tỹ pã'i mág tỹ rei nĩ. ²² Ti tỹ ěn kutĕm kar tóg Davi fĕg mũ, Topĕ ti. Davi to tóg vĩ há han mũ, Topĕ ti, kỹ tóg: “Davi ve sóg, Jessé kósin,” he mũ. “Nén há han tóg tĩgtĩ. Kỹ sóg ti to há nĩ. Ěn hã vỹ inh jykre kar han mũ,” he tóg, Topĕ ti, Davi to,” he tóg, Paulo ti.

²³ “Davi kósin ũ vĕ, hã vỹ: Jesus, he mũ. Topĕ vỹ vãsỹ ti kãtĩg ke tó ja nĩgtĩ. Kỹ tóg vãhã Jesus jĕnĕ ja nĩ, ěg povo tỹ Israel to, ti tỹ ěg kren han jé. ²⁴ João vỹ ti kãtĩg ke jo vĕnh kar mỹ: “ãjag jykre tovãnh ra,” he ja nĩgtĩ, “isỹ ãjag kygpe jé,” he ja tóg nĩgtĩ, ěg povo tỹ Israel kar mỹ. ²⁵ João rãnhraj tỹ tũ' henh ken kỹ tóg ag mỹ: “iso ãjag tóg Cristo he sór mũ,” he ja nĩgtĩ, João ti. “Hã tũ vĕ,” he ja tóg nĩgtĩ. “Inh pi(jé) tỹ Cristo nĩ,” he ja tóg nĩgtĩ. “Ha vé, inh nón tóg kãtĩg, inh Senhor ti, hã vỹ: Jesus, he mũ. Sỹ tỹ ti camarada nĩnh ke vĕ vĕ, sỹ ti pĕn né kunũ jé, ti pĕn to ró ti, hã ra sóg tỹ ti krĕm ke pĕ jĕ,” he ja tóg nĩ, João ti,” he tóg, Paulo ti.

²⁶ “Inh kanhkã,” he tóg. “Abraão krĕ’,” he tóg. “Ũ tỹ Topĕ kamĕg mũ', fóg kãmĩ’,” he tóg. “Topĕ vỹ ěg hã mỹ vĕnh vĩ tag jĕnĕ, ěg krenkren jé,” he tóg. ²⁷ “Jerusalém tá ke ag vỹ Jesus ki kagtĩg ja nỹtĩgtĩ. Ti tỹ tỹ Topĕ kósin nĩn ki kagtĩg ja ag tóg nỹtĩgtĩ, ag pã'i ag ke gé. Hã kỹ ag tóg vãsỹ rán kỹ nĩ ěn han.

Vēnhkán ke kurā ki ag tóg vég tĩ, Topě vĩ tó tĩ ag tỹ nén rán ja ti. Hã ra ag tóg sir ag tỹ nén tó mũ ěn ki króm, ājag tỹ Jesus to: ter jé tóg ke mũ, hen kỹ. ²⁸ Nén ũ kórég han ja tũ ti nĩ, kỹ ti ter ke tũ vē vē, hã ra ag tóg Pilatos mỹ: “ĕg tỹ ti tén há tóg tĩ vē,” he ja nĩgtĩ. ²⁹ Ag tỹ ti to rán ja ěn ki króm kãn kỹ ag tóg cruz ěn to ti térem ja nĩgtĩ, vēnh kej kátá ag tóg ti fón ja nĩgtĩ.

³⁰ Hã ra Topě tóg ti rĩn mǎn ja nĩgtĩ, ti ter mũ ra.

³¹ Kỹ tóg ā mré ke ag mỹ vēnh ven ja nĩgtĩ sir, Jesus ti, ũ tỹ ti mré Jerusalém ra mũ ja ag mỹ, Galilėia tá kāmũ kỹ. Ěn ag tóg ti kāmén mũ sir, vēnh kar mỹ.

³² Vēnh vĩ tag tó ĕg tóg mũ,” he tóg, Paulo ti.

³³ “Ĕg jóg'jóg ag vỹ Topě vĩ ěn mẽ ja nĩgtĩ. Hã ra tóg ũri han mũ, Topě ti, ā tỹ vāsỹ nén tó ja ěn ti. Ĕg jóg'jóg ag krē'krē ag mỹ tóg han mũ, ti tỹ vāsỹ nén tó ja ěn ti, Topě ti. Hã kỹ tóg Jesus rĩn mǎn, ti ter kỹ. Kỹ tóg ti mỹ: “tỹ ā tóg inh kósin jē. Ũri sóg ā han,” he ja nĩgtĩ, Topě ti, Jesus mỹ. Topě mỹ jǎn jafā ki tóg rán kỹ nĩ, jǎn tỹ 2 ki,” he tóg, Paulo ti.

³⁴ “Hã ra tóg ti tỹ ti rĩn mǎn ke tó ja nĩgtĩ gé, ti mur ke to hã. Ti vag ke tũ ěn tó ja tóg nĩgtĩ gé, kỹ tóg: “sỹ Davi mỹ nén tó ja ěn ki króm jé sóg ke mũ,” he ja nĩgtĩ. “Ājag mỹ sóg han mũ, sỹ ti mỹ nén tó ja ěn ti,” he ja tóg nĩgtĩ, Topě ti,” he tóg, Paulo ti.

³⁵ “Kỹ tóg tag tó ja nĩgtĩ gé: “ā tũ vỹ vag ke tũ nĩ,” he ja tóg nĩgtĩ gé, Topě ti,” he tóg, Paulo ti.

³⁶ “Hã ra Davi vỹ ter ja nĩgtĩ, ā jóg'jóg ag nón. Kỹ tóg vag ja nĩnhhã. Topě tỹ ti mỹ nén tó jan ki króm ja tóg nĩgtĩ, Davi ti. Ā mré ke ag mỹ tóg han, Topě tỹ ti mỹ nén tó ja ti. Hã ra tóg ter kỹ vag ja nĩgtĩ

inhhā, Davi ti. ³⁷ Ti jāvo tóg vag ja tũ nĩ inhhā, Jesus ti, Topē tỹ ti rĩn mǎn kỹ,” he tóg, Paulo ti.

³⁸ “Ha vé, inh kanhkā’,” he tóg. “Jesus tag tugrĩn Topē vỹ ājag mỹ vēnh pāte fón sór mũ, ājag tỹ ti vỹ mranh ja ti. Hã kỹ sóg ājag mỹ tó mũ,” he tóg.

³⁹ “Ājag tỹ Moisés vỹ mēg mũ ra ājag jykre tóg kuryj ja tũ nĩ ver. Ājag tỹ hã ra Jesus ki ge kỹ tóg ke mũ sir, Topē ti. Ājag kugrynh tóg mũ sir. ⁴⁰ Hã ra ti to é he tũg nĩ. Ke tũ nĩ mũ ra ājag tóg venh ke mũ, vāsỹ nén rán kỹ nĩ ěn ti, Topē vỹ tó tĩ tỹ nén tó ěn ti, ⁴¹ hã vỹ: “iso ājag tóg é he mũ (mỹr),” he mũ. “Sỹ nén han ke ve jé ājag tóg ke mũ, kỹ ājag kanē jur ke mũ, ājag fe tóg jũrũn kenh ke mũ gé,” he ja tóg nĩgtĩ, Topē ti. “Ājag tỹ kri finh ke tũ vē vē, ũ tỹ ājag mỹ tó mũ ra. Hã ra ājag tóg venh ke mũ,” he ja tóg nĩgtĩ, Topē vỹ tó tĩ ti,” he tóg, Paulo ti.

⁴² Ag tỹ Paulo vỹ mē kǎn kỹ ag tóg ĩn ěn kátá pa mũ. ĩn kátá pa kỹ ag tóg ti mỹ: “vēnh kán ke kurā ũ tá ěg mỹ kāmén mǎn nĩ,” he mũ. ⁴³ Kỹ Israel tỹ hěn ri ke ag tóg Paulo ag nón mũ mũ. Fóg ag tóg ag nón mũ mũ gé, fóg tỹ Israel jykre han mũ ag, ũ tỹ Topē kamēg mũ ag. Kỹ Paulo ag tóg ag jyvēn mũ, ag tỹ Topē to jykrén kỹ nỹtĩ jé, ag tỹ ti tỹ ěg jagāgtǎn to jykrén kỹ nỹtĩ jé.

⁴⁴ Vēnhkán ke kurā ũ tá cidade ěn tá ke kar ag vỹ vēnh mǎn mũ, Topē vỹ jēmē jé. ⁴⁵ Kỹ Israel ag tóg ũn e ěn vég mũ. Kỹ ag tóg jũgiũ mũ, vēnh kar tỹ Paulo ag to há nỹtĩn kỹ. Hã kỹ ag tóg Paulo vỹ kafǎn mũ sir, ti tỹ ag mỹ Topē vỹ tón kỹ. Ti to ag tóg vỹ vỹ he mũ gé.

⁴⁶ Hã ra Paulo ag tóg ag kamēg tũ nĩ. Ag mỹ ag tóg: “ājag hã mỹ ěg tóg tó vén, Topē vỹ ti,” he mũ, “ti

tỹ ẽg mỹ: Israel ag mỹ tó vén, hen kỹ. Hã ra ãjag tóg mẽ jãvãnh nỹtĩ,” he ag tóg. “Ëg rĩr krỹg ja tũ venh ke tũ ãjag nĩ, ãjag tỹ mẽ jãvãnh nỹtĩn kỹ,” he ag tóg. “Hã kỹ ẽg tóg sir fóg ag hã mỹ tónh ke mũ, Topẽ vĩ ti,” he ag tóg. ⁴⁷ “Topẽ vĩ ẽg mỹ: “ãjag tỹ sóg néj gru ri ke han mũ,” he mũ, “fóg kar ag tỹ ãjag ki Topẽ ve jé, kanhgág ag ke gé. ãjag ki ag tóg mẽnh ke mũ, Jesus tỹ ag krenkren han ke ti, ga fyn ja mĩ hã,” he ja tóg nĩ ẽg mỹ, Topẽ ti,” he ag tóg, Paulo ag.

⁴⁸ Fóg ag tỹ tag mẽ kỹ tóg ag mỹ sér tĩ sir. Kỹ ag tóg Topẽ vĩ to há nỹtĩ, ti mỹ vĩ há han kỹ. Kỹ ag tóg Jesus ki ge mũ, Topẽ tỹ ãn kuprẽg mũ ag, ag tỹ ẽg rĩr krỹg ja tũ ve jé. ⁴⁹ Kỹ ga ẽn tá ke kar ag vĩ Topẽ vĩ jẽmẽg mũ.

⁵⁰ Hã ra Israel ag tóg ãn tãtã há ã fag mré vĩ mũ, fóg tỹ Israel jykre han mũ fag. Pã'i ag mré ag tóg vĩ mũ gé. Paulo ag kato ag tóg vĩ mũ. Kỹ ag tóg ag vóg kónãn mũ. “Ha mũ jẽg, ẽmã ã ra,” he ag tóg mũ sir, ag vóg kónãn kar kỹ.

⁵¹ Kỹ Paulo ag tóg ãjag pẽn kykũnhkũnh mũ, ag mỹ: “Topẽ tovãnh ãjag huri,” he jé. Kỹ ag tóg cidade tỹ Icônio ra mũ mũ sir. ⁵² Jesus mré mũ ag mỹ tóg hã ra sér tĩ. Topẽ kuprĩg vĩ tỹ ag jagrẽ nĩ, kỹ tóg ag mỹ sér tĩ sir.

14

Cidade tỹ Icônio tá Topẽ vĩ tó

¹ Ag tỹ cidade tỹ Icônio tá junjun kỹ ag tóg sir Israel tỹ vẽnhanhrãn jafã kãra ge mũ. Kỹ ag tóg ag mỹ Topẽ vĩ kãmén mũ. Kỹ Israel tỹ hẽn ri ke ag tóg Jesus ki ge mũ gé, fóg tỹ hẽn ri ke ag ke gé, ã tỹ Grego vĩ tó mũ ẽn ag. ² Kỹ Israel ag tóg, ã tỹ Jesus

ki ge jāvānh ag tóg fóg ag krīn kónān mū sir, Jesus mré ke ag to.

³ Hã ra Paulo ag tóg tá nýtī mág han mū. KỸ ag tóg Topē vī tó mū, ag tỹ ag kamēg tū nīn kỹ, Topē vī kri fi kỹ. KỸ Topē tóg ag mỹ ã jykre fig mū, ag tỹ ěg tỹ nén han vānh hyn han jé. Hã kỹ vēnh kar tóg Topē jykre ki kanhró nýtī sir.

⁴ KỸ vēnh kar tóg vēnh kãpugpóv kỹ nýtī nī. Ũ ag tóg Israel ag to há nýtī, jó ũ ag tóg Jesus tỹ ũn vin mū ag tó há nýtī. ⁵ KỸ Israel ag tóg fóg ag mré jykrén mū, fóg tỹ pã'i ag mré, ag tỹ Paulo ag vóg kónān jé, ag tỹ pó tỹ ag pin jé. ⁶ KỸ Paulo ag tóg jēmēg mū, kỹ ag tóg cidade ũ ra mū mū, cidade tỹ Listra ra, cidade tỹ Derbe ra ke gé. Ga tỹ Licaônia tá ti nýtī, cidade tag ti. ⁷ Cidade ěn mī mūn kỹ ag tóg tá Jesus vī há tugtó mū sir.

Ag tỹ cidade tỹ Listra tá Paulo vóg kónān

⁸ Cidade tỹ Listra tá ke ũ tóg nī nī, ũn tĩg vānh. Ti pēn vỹ grī nýtī. Ge pē tóg nī, ã mur mūn kã. Pēn krój tóg nī.

⁹ ěn tóg sir Paulo vī mēg mū. KỸ Paulo tóg ti tugnỹm mū. KỸ tóg ti tỹ Jesus vī kri fig mū vég mū, Jesus tỹ ti tỹ há' he jé. ¹⁰ KỸ tóg jamã hár(a) ti mỹ ke mū, kỹ tóg: “jěg ně ra,” he mū. “Věnhrã hã jěg,” he tóg ti mỹ, Paulo ti. KỸ tóg vāhã hũm he mū. KỸ tóg mī tĩ mū.

¹¹ KỸ tóg vēnh kar ěn mỹ e tĩ, ag tỹ Paulo tỹ nén han mū ven kỹ. KỸ ag tóg ãjag vī ki jagně mỹ ke mū, vī tỹ Licaônica he mūn ki. Jamã hár(a) ag tóg: “topē ag vỹ ěg tá junjun,” he mū. “Ěg ri ke ag nýtī, topē ag, kỹ ag tóg ěg tá re mū,” he ag tóg, Paulo ag to. ¹² KỸ ag tóg Barnabé to: Júpiter, he mū. Paulo to

ag tóg: Mercúrio, he mũ sir, ti vĩ mág to. Ón kǵ ag topě jygji vễ, hã vĩ: Júpiter, Mercúrio, he mũ.

Hã ra Paulo ag tóg ag vĩ ki kagtǵ nýtĩ.

¹³ Júpiter jo ĩn vĩ cidade fyr tá jễ nĩ, kǵ ti tũ ki rĩr tĩ tóg tá nĩ gé. Kǵ tóg monh gé(g) tĩ mũ, ka fej tỹ coroa ke gé, Júpiter tũ ki rĩr tĩ ên ti. Cidade to ró jãnkã mãra tóg gé(g) tĩ mũ. Tá tóg monh kugprũn sór mũ, Barnabé mỹ, Paulo mỹ ke gé. Ón kǵ ag tóg Paulo ag to: “topě ag vễ,” he mũ, hã kǵ ag tóg ag mỹ monh kuprũn sór mũ, tá ke kar ên ag.

¹⁴ Hã ra Paulo ag tóg mễg mũ, kǵ ag tóg ãjag kur janjãn mũ, jũgũ kǵ. Ủ tỹ vễnh mãn kǵ nýtĩ ag to ag tóg pétẽ mũ. Prěr kǵ ag tóg ag mỹ: ¹⁵ “ne nễ?” he mũ. “Tỹ êg êprã ke nýtĩ, ãjag ri ke,” he ag tóg. “Hã ra êg tóg ãjag mỹ kãmén sór mũ, ãjag tỹ ón kǵ topě tag ag tovãnh jé. Topě pẽ ki gemnĩ, ùn rĩr mũn ki. Kanhkã han tóg, ga ke gé, goj ke gé, mĩ mũ kar ên ke gé, Topě ti,” he ag tóg. ¹⁶ “Vãsỹ Topě tóg nação ag mỹ nén ù tó ja tũ nĩgtĩ, kǵ ag tóg ãjag jykre mĩ mũgtĩ. ¹⁷ Ge ra tóg ag ki rĩr há han mũ, Topě ti, ag tỹ tag to vãhã ti ki kanhrãn jé. Hã jé tóg ta jễnễ, kǵ ãjag jakré tóg mogmog mũ. Kǵ ãjag tóg konh ke mũ. Kǵ ãjag fe tóg há' he mũ sir. ãjag mỹ tóg sér tĩ sir, ti tỹ ãjag mỹ vễjễn han kǵ, Topě ti,” he ag tóg, Paulo ag.

¹⁸ Ag vĩ ki ag tóg ag mỹ nén ù kugprũn tovãnh mũ, Paulo ag mỹ, vễnh kar ên ag. Hã ra ag tóg ag mỹ nén ù kugprũn kren ja nĩgtĩ, tá.

¹⁹ Kar kǵ cidade tỹ Antioquia tá ke ag tóg tá junjun mũ, cidade tỹ Icônio tá ke ag ke gé. Israel ag vễ, tá junjun mũ ag. Ên ag vễnh kar krĩn kónãn mũ, kǵ ag tóg Paulo pin mũ, pó tỹ. “Ter ti huri,” he ag tóg mũ sir, ti pin kar kǵ. Kǵ ag tóg ti raran mũ

sir. Cidade fyr tá ag tóg ti raran kŷ ti fón mŷ sir. ²⁰ Kŷ Jesus mré mŷ ag tóg ti venh kāmŷ mŷ, hã ra tóg jĕg nĕ mŷ, Paulo ti. Cidade kãra tóg rã mŷ.

Tŷ vaj kŷ tóg hã ra cidade tŷ Derbe ra tĩ mŷ, Barnabé mré. ²¹ Tá ag tóg Jesus kãme há tó mŷ gé, Derbe tá. Kŷ ũ tŷ hĕn ri ke ag tóg Jesus ki ge mŷ sir.

Paulo ag tŷ cidade tŷ Antioquia ra vŷnvŷn ke

Kar kŷ ag tóg cidade tŷ Listra ra vŷnvŷn ke mŷ, cidade tŷ Icônio ra ke gé, cidade tŷ Antioquia ra ke gé, Paulo ag. ²² Vŷnvŷn ke ki ag tóg Jesus mré mŷ ag jyvĕn mŷ sir, ag tŷ Jesus vĩ kri fi to krónh ke tũ nĭn jé, ag tŷ to fe tar nĭn jé ke gé. “Ēg tŷ Topĕ tŷ tŷ ĕg pã'i nĩ ve sór nŷtĭn kŷ ĕg tóg ti venh ke jo vĕnh jagãgtar jagy venh ke mŷ,” he ag tóg, Jesus ki ge kŷ nŷtĩ ag mŷ, Paulo ag. ²³ Kŷ ag tóg ag mŷ kófa ag kuprĕg mŷ, ag tŷ Jesus ki ge kŷ nŷtĩ ag ki rĩr jé, ũ tŷ Topĕ vĩ mĕ jé vĕnh mãn tĩ ag ki. Ag to ag tóg Topĕ mré vĩ mŷ gé, nĕn ũ ko tũ nĭn kŷ. Kŷ ag tóg: “Topĕ vŷ ãjag ki rĩr há han mŷ,” he mŷ. Kŷ ag tóg mŷ mŷ sir. ²⁴ Kŷ ag tóg ga tŷ Pisídia fĭn pa mŷ. Ga tŷ Panfília tá ag tóg junjun mŷ. ²⁵ Cidade tŷ Perge tá ag tóg Topĕ vĩ tó mŷ gé sir. Kar kŷ ag tóg cidade tŷ Atália ra mŷ mŷ. ²⁶ Tá junjun kŷ ag tóg cidade tŷ Antioquia ra mŷ mŷ gé, canoa mág kãmĩ. Antioquia ĕn tá ag tóg pa ja nĩ (mŷr). Tá ke ag tóg ag to Topĕ mré vĩ ja nĭgtĩ, ti tŷ ag jy nĭgãn jé, ag tŷ ti rãnrãj han kŷ. Vĕnh rãnrãj ĕn han kãn ag tóg mŷ (mŷr) sir, kŷ ag tóg Antioquia ra vŷnvŷn ke mŷ. ²⁷ Tá junjun kŷ ag tóg Jesus ki ge mŷ kar jé prĕr mŷ, ag tŷ vĕnh mãn jé. Kŷ ag tóg ag mŷ Topĕ tŷ nĕn han mŷ kar kãmĕn mŷ. “Fóg ag ne tóg Jesus ki ge mŷ gé, Topĕ tŷ ag krĭn kŷ,” he ag tóg mŷ ag mŷ.

28 Kǵ ag tóg tá nǵtǵ, kysā tǵ hēn ri ke ki. Jesus mré mǵ ag mré ag tóg nǵtǵtǵ.

15

Ag tǵ Topē jykre to jykren

¹ Kejēn Judéia tá ke ũ ag tóg tá junjun mǵ, Antioquia tá. Tá junjun kǵ ag tóg Jesus mré ke ag mǵ kāmén mǵ, kǵ ag tóg: “ājag gré junun fār kym nǵ,” he mǵ. “Moisés tǵ ěg mǵ nén tó mǵ ěn han nǵ. Ke tǵ nǵ mǵ ra ājag tóg krenkren ke tǵ nǵ,” he ag tóg.

² Hā ra Paulo ag tóg: “ke tǵ vē,” he mǵ. Kǵ ag tóg jagnē vǵ kafān mǵ sir. Kǵ Jesus mré ke kar ag tóg Paulo ag mǵ ke mǵ, ag tǵ Jerusalém ra mǵ jé. “Tag ag mré mǵmnǵ, Jerusalém ra,” he ag tóg. “Tá Jesus tǵ ũn vin mǵ ag mré vǵmnǵ, kófa ag mré. Ag mǵ: ěg hǵn hē ri kenh mǵ, vēnh gré junun fār kym ke to? hemnǵ,” he ag tóg.

³ Kǵ Paulo ag tóg: “ěg mǵnh ke nē ha,” he mǵ. Jesus ki ge kǵ nǵtǵ ag tóg ag mré mǵ sǵ han, kǵ ag tóg mǵ mǵ. Kǵ ag tóg ga tǵ Fenícia fǵn pa mǵ sir, ga tǵ Samaria fǵn ke gé. Ag mǵn kǵ ag tóg Jesus mré ke kar ag mǵ fóg ag kāmén mǵ, fóg ag tǵ Jesus ki ge mǵ ag. Kǵ tóg vēnh kar mǵ sér tǵ sir. ⁴ Hā kǵ ag tóg Jerusalém tá junjun mǵ. Kǵ tá Jesus ki ge kǵ nǵtǵ ag tóg vēnh mǵn mǵ, Jesus tǵ ũn vin mǵ ag mré hā, kófa ag mré hā. Kǵ ag tóg ag mǵ Topē tǵ nén han mǵ kar tugtó mǵ.

⁵ Hā ra Fariseu ũ ag tóg tá nǵtǵ gé, ũ tǵ Jesus ki ge mǵ ag. ěn ag tóg ag mǵ ke mǵ. “ěg mǵ tóg há tǵ, ag tǵ ājag gré junun fār kym kym ken kǵ,” he ag tóg mǵ, fóg ag to. “Ag tǵ Moisés tǵ ěg mǵ vēnh jykre nǵm ja ki kanhrān kǵ tóg ěg mǵ há tǵ,” he ag tóg mǵ

sir, Fariseu ag, fóg ag to, ù tỹ Israel jykre han tũ ag to.

⁶ Kỹ vāhã Jesus tỹ ùn vin mũ ag vỹ kófa ag mré vēnh măn mũ, vyr mỹ, to vēmén jé. ⁷ Kỹ ag tóg to vēmén mág han mũ sir. Kỹ kejēn Pedro tóg jēg nē kỹ ag mỹ: “inh kanhkã’,” he mũ. “Vāsỹ Topē tóg inh kuprēg ja nĩ, isỹ fóg ag mỹ Jesus vĩ há tó jé, ag tỹ jēmē kỹ krenkren jé,” he tóg. “Tag ki kanhró ãjag tóg nỹtĩ,” he tóg. ⁸ “Kỹ Topē tóg ag mỹ ã kuprīg jēnēg mũ. Ag fe ki kanhró tóg nĩ, Topē ti, kỹ tóg ag mỹ ti jēnēg mũ. Hã ki tóg ěg mỹ ven mũ, ag tỹ Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ti, ěg ri kén,” he tóg. ⁹ “Hã kỹ Topē tóg ag to: vyr mỹ ke ag vế, he tũ nĩgtĩ. Ag tỹ ti ki ge kỹ nỹtĩn kỹ tóg ag fe tỹ jãnhkri’ he mũ, fóg ag fe tỹ,” he tóg. ¹⁰ “Topē tỹ há vế (mỹr). To: vēnhmỹ ti nĩ, he tũg nĩ,” he tóg. “Ag mỹ ãjag tóg vēnh jykre jagy ěn fi sór mũ, ti tỹ ěg mỹ han jagy ja ra. ěg jóg’jóg ag mỹ tóg han jagy ja nĩ, kỹ tóg ag mỹ ag tỹ ki króm tũ nĩnh ha mē tóg tĩ, ěg mỹ ke gé. Hã ra ãjag tóg ag mỹ fi sór mũ,” he tóg. ¹¹ “Ke tũg nĩ. Jesus tỹ ěg jagãgtãn kỹ tóg ěg kren han mũ, ěg tỹ ti vĩ kri fi kỹ. Kỹ ěg tóg ag ri ke tãvĩ nỹtĩ,” he tóg, Pedro ti.

¹² Kỹ vēnh kar ag tóg ěmē kỹ nỹtĩ nĩ. Kỹ ag tóg Barnabé tỹ ag mỹ nén tó mũ mēg mũ, Paulo tỹ ag mỹ nén kãmén ti ke gé. Ag tỹ ěg tỹ nén han vãnh hyn han mũ tó ag tóg mũ gé. Ag tỹ Topē jykre ki fóg ag mỹ nén hyn han mũ tó ag tóg mũ gé sir.

¹³ Ag tỹ tó kãn kỹ Tiago tóg sir ag mỹ: “ha mē, inh kanhkã’,” he mũ. ¹⁴ “Simão vỹ ěg mỹ tó ja nĩ, Topē tỹ nén han ve ti, Simão tỹ fóg ag mỹ Topē vĩ tó ve ti. Kỹ ag tóg tỹ Topē tũ nỹtĩ sir, fóg tỹ ti vĩ mēg mũ ag. Jesus mré ke vỹ tỹ ag nỹtĩ, ag tỹ ti ki ge kỹ nỹtĩn kỹ.

¹⁵ Hã ra tóg vãsỹ rán ký nĩ. Topẽ vĩ tó tĩ tóg tag rán ja nĩgtĩ, ha mẽ: ¹⁶ “kãtĩg jé sóg ke mũ, he tóg, Topẽ ti. Davi krēm Israel ag tóg e pẽ ja nỹtĩ ja nĩgtĩ. Hã ra Davi jykre tóg tũ' he mũ. Ký tóg ĩn vag ri ke nĩ sir. ĩn tãg han jé sóg ke mũ, hã vỹ: Davi krẽ'krẽ ũ vỹ tỹ pã'i nĩnh mãn mũ, he mũ. Isỹ han ken hã vẽ. ¹⁷ Ti tỹ sóg ũn mág pẽ han ke mũ, povo kar kãmĩ ke ag tỹ inh ki ge sór jé, fóg kar kãmĩ ke ag tỹ isũ nỹtĩ jé, kanhgág kar kãmĩ ke ag ke gé, isỹ ũn kuprẽg mũ ag, he tóg. ¹⁸ Topẽ tỹ tón hã vẽ. Ũ tỹ vãsỹ tag kãmén mũ tỹ tón hã vẽ,” he tóg, Topẽ vĩ tó tĩ ti. Hã ký ěg tóg tag ki kanhró tãvĩ nỹtĩ,” he tóg, Tiago ti.

¹⁹ “Isỹ nén to jykrén hã vẽ, ěg tỹ ag mỹ ěg jykre jagy ěn tó tũ nĩn jé, ũ tỹ fóg kar kãmĩ Topẽ jykre han sór mũ ag mỹ, kanhgág ag mỹ ke gé,” he tóg. ²⁰ “Ěg tỹ ag mỹ tónh ke, ha mẽ: vėnh kãggrá to festa ko tũg nĩ, ã prũ tũ fi mré nỹ tũg nĩ, nén ũ tỹ vėsóki ter mũ ko tũg nĩ, nén ũ kyvėnh ko tũg nĩ gé,” he tóg, Tiago ti. ²¹ “Moisės jykre tugtó ag tóg tĩ, ěg mré Israel ag, cidade kar ki. Vėnh kãn ke kurã ki ag tóg ti tỹ rán mũ to ke tĩ. Vãsỹ ag tóg ke ja nỹtĩ, ký ag tóg ũri ke tãvĩ tĩ gé,” he tóg. “Hã ký ũ tỹ han sór mũ tóg han tĩ, Moisės jykre ti,” he tóg, Tiago ti.

Apóstolo ag tỹ carta rán mũ

²² Ký Jesus tỹ ũn vin mũ ag tóg to jykrén mũ, kófa ag ke gé, Jesus ki ge mũ ag kar ke gé, ũ tỹ Topẽ vĩ mẽ jé vėnh mãn tĩ ag. Ký ag tóg ũ ag kuprẽg mũ, ag tỹ Antioquia ra mũ jé, Paulo mré, Barnabé mré. Ag tỹ ũn kuprẽg mũ ag hã vẽ, hã vỹ: Judas, he mũ, ti jiji ũ hã vỹ: Barsabás, he mũ. Silas kuprẽg ag tóg mũ gé. Ěn ag tóg tỹ Jesus mré ke ag pã'i nỹtĩ. ²³ Ag

mỹ ag tóg vĕnh rán nĩm mũ gé. Ag tỹ rán hã vĕ, ha mẽ:

“Jesus tỹ ũn vin mũ ag tỹ rán hã vĕ, kófa ag tỹ rán ke gé, Jesus mré ke ag. Ęg tỹ cidade tỹ Antioquia tá ke ag mỹ rán hã vĕ, fóg tỹ Jesus mré ke ag mỹ, ga tỹ Síria tá ke ag mỹ, ga tỹ Cilícia tá ke ag mỹ ke gé. Ājag mỹ há?

²⁴ Ęg kã ũ ag tỹ ājag tá junjun mẽ Ęg tóg. Ājag krĩn ũ han ag tóg mũ, kỹ ājag krĩ tóg kufy' he mũ. Hã ra Ęg tóg ag mỹ: ha vĕnh jykre tag tó, he ja tũ nĩgtĩ. ²⁵ Kỹ Ęg tóg vĕnh măn, Ęg tỹ to jykrén jé. Kỹ Ęg kar tóg to jykrén kỹ tag ag kuprĕg, Ęg tỹ ājag to ag jĕgnĕ jé, ag tỹ Barnabé mré mũ jé, Paulo mré. Ag to Ęg há tãvĩ nỹtĩ, Barnabé to, Paulo to ke gé. ²⁶ Ag hã ne tóg fe tũmĕ nỹtĩgtĩ', fe tar kamĕ ag nỹtĩgtĩ'. Kỹ ag tóg Ęg Senhor tỹ Jesus Cristo vĩ tó mũgtĩ, ũ tỹ hĕn ri ke tỹ ag tén sór mũ hã ra. ²⁷ Ęg tỹ ag to há nỹtĩn kỹ Ęg tóg Judas jĕnĕg mũ, Silas ke gé, ag tỹ ājag mỹ Ęg tỹ rán mũ tag ti kãmén jé.

²⁸ Topĕ kuprĩg vỹ Ęg mỹ tó, kỹ tóg Ęg mỹ há tĩ gé, Ęg tỹ ājag mỹ vĕnh jykre jagy ĕn fig tũ nĩn jé. Tag hã han jé ājag tóg ke mũ, ha mẽ: ²⁹ vĕnh kãggrá to festa ko tũg nĩ, nĕn ũ kyvĕnh ko tũg nĩ gé. Nĕn ũ tỹ vĕsóg ki ter mũ ĕn ko tũg nĩ gé. Ājag prũ tũ fag mré nỹ tũg nĩ gé. Ājag tỹ tag ki króm kỹ tóg há tĩ. Jatun mỹ nỹtĩmĩ.” Vĕnhrán hã vĕ.

³⁰ Kỹ ag tóg ag mỹ: “ha mũ jĕg ge,” he mũ. Kỹ ag tóg mũ kỹ Antioquia tá junjun mũ. Tá ag tóg vĕnh kar jé prĕr mũ. Jesus ki ge mũ kar jé ag tóg prĕr mũ sir, ag tỹ to vĕnh măn jé. Kỹ ag tóg ag mỹ vĕnh rán ĕn nĩm mũ. ³¹ Kỹ ag tóg to ke mũ, vĕnh rán to. Kỹ

tóg ag mǝ há tĩ, ag tỹ vĕnh jyvĕnh rá ĕn ven kỹ. Kỹ ag krĩ tóg kĕnhvỹ' he mũ sir.

³² Kỹ Judas vỹ Silas mré vĕnh kar jyvĕnh mũ gé. Topĕ vĩ tó tĩ ag vĕ. Hĕ kỹ ag tóg ag jyvĕnh tỹ ĕn ri ke han mũ. Ag fe tỹ ag tóg tar' he mũ. ³³ Tá ag tóg semana tỹ ĕn ri ke han mũ. Kỹ Jesus mré ke ag tóg ag mǝ: “ha jatun mǝ mũ jĕg,” he mũ, ag tỹ Jerusalĕm ra vỹnvỹn ke jé, ũ tỹ ĕjag jĕgnĕg mũ ĕn to. ³⁴ Hĕ ra tóg Silas mǝ há nĩ, kỹ tóg tá nĩ nĩ sir, tĩ tũ tóg nĩ sir.

³⁵ Kỹ Paulo tóg Barnabé mré Antioquia tá nĩ nĩ. Topĕ vĩ tỹ ag tóg ag kanhrĕn mũ, kĕmĕn kỹ. Hĕ ra ũ tỹ ĕn ri ke ag tóg ag ri kĕn Topĕ vĩ tó mũ gé.

Paulo tỹ ĕ pir mǝ tĩg, Barnabé tỹ ĕ pir mǝ tĩg

³⁶ Si há tũ ra Paulo tóg Barnabé mǝ: “mũ nỹ, ĕg tỹ ĕmĕ ĕn kar mũ mũ mĕn jé, ĕg tỹ Jesus vĩ tó ja tá,” he mũ. “Isỹ Jesus mré ke ag venh há tóg tĩ. Ag mǝ ĕn ri ke mũn mũ há han mũ vỹ? he sóg tĩ,” he tóg, Paulo ti, Barnabé mǝ.

³⁷ Kỹ Barnabé tóg João Marcos pére tĩg sór mũ. ³⁸ Hĕ ra Paulo mǝ tóg kórĕg nĩ, Marcos tỹ ag ré kỹ tĩg ja nĩn kỹ, ga tỹ Panfília tá. “Ũ tỹ ĕg mré Topĕ rĕnhrĕj han ja tũ ĕn pére sóg tĩg mĕn ke tũ nĩ ha,” he tóg, Paulo ti.

³⁹ Hĕ to ag tóg jagnĕ to jũgũ mũ. Kỹ ag tóg vĕnh kĕpugpóv kỹ mũ mũ. Kỹ Barnabé tóg Marcos mré goj vĕso tỹ Chipre ra tĩ mũ, canoa mĕg kĕmĩ.

⁴⁰ Jó Paulo tóg Silas kuprĕg mũ, ti tỹ ti mré tĩg jé. Kỹ tóg tĩ mũ sir. Jesus mré ke ag tóg Paulo to Topĕ mré vĩ mũ, ti tỹ ti jy nĩgĕn jé. ⁴¹ Kỹ ag tóg ga tỹ Sírĩa mũ pa mũ, ga tỹ Cilícia mũ ke gé. Jesus ki ge mũ kar jyvĕnh tóg mũ, ĕ tĩg kỹ, Paulo ti.

16

Timóteo tỹ Paulo mré tĩg

¹ Kĩ Paulo ag tóg cidade tỹ Derbe tá junjun mũ, cidade tỹ Listra tá ke gé. Kĩ tá ù tóg nĩ nĩ, Jesus mré tĩ ù, ti jyjy hã vỹ: Timóteo, he mũ. Ti mỹnh fi ne tóg tỹ Israel nĩ', hã ra fi tóg Jesus ki rã ja nĩgtĩ. Ti panh tóg tỹ fóg tỹ Grego nĩ, Timóteo panh ti.

² Ti to ag tóg vĩ há han mũ, Jesus mré ka ag, Listra tá ke ag, Icônio tá ke ag ke gé, Timóteo to. ³ Kĩ Paulo tóg ti pére tĩg sór mũ, kỹ tóg ti gré junun fár kym mũ, Israel ag tugrĩn. Věnh kar tóg ti panh tỹ tỹ fóg tỹ Grego nĩ ki kanhró nỹtĩ, hã kỹ tóg ti fár kym ja tũ nĩ. Hã ra ag tỹ ra mũnh ke tá ag tóg e nỹtĩ, Israel ag, hã kỹ Paulo tóg ti fár kym mũ sir.

⁴ Kĩ ag tóg cidade ěn mũ mũ mũ. Kỹ ag tóg ag mỹ Jesus tỹ ùn vin mũ ag tỹ rá kãmén mũ sir, kófa ag tỹ Jerusalém tá nén rán ja ti, Jesus mré ke ag mỹ. Ag tỹ nén ki króm ke hã tỹ ag tóg ag mỹ kãmén mũ. ⁵ Hã kỹ Jesus ki ge mũ ag tóg tar nỹtĩ sir, Jesus jykren ki. Věnh măn ag tóg tĩ, ag tỹ Topě vĩ mẽ jé. E ag tóg nĩgtĩ sir, koměr hã.

Paulo tỹ nén nẽ vég mũ

⁶ Kĩ Paulo ag tóg ga tỹ Frígia mũ pa mũ, ga tỹ Galácia mũ ke gé. Kỹ ag tóg ga tỹ Ásia tá Topě vĩ tó sór mũ, hã ra Topě kuprĩg tóg ag mỹn nenh mũ. ⁷ Kỹ ag tóg ga tỹ Mísia tá junjun mũ. Kỹ ag tóg ga tỹ Bitínia ra mũ sór mũ, hã ra Topě kuprĩg tóg ag mỹn nenh mũ gé. ⁸ Kỹ ag tóg Mísia jy mũ kỹ cidade tỹ Trôade tá junjun mũ. ⁹ Kỹ kutyg kỹ Paulo tóg nén nẽ vég mũ. Ga tỹ Macedônia tá ke vég tóg mũ, ti vėnhpéti ki. Kỹ tóg ti jo jẽ nĩ. Kỹ tóg ti mỹ: “Macedônia to kãtĩg, ěg

kanhrān jé,” he mū ti mý, ga tỹ Macedônia tá ke ěn ti. Kỹ Paulo tóg rĩr mū sir.

¹⁰ Paulo tỹ nén nē ěn ve kar kỹ ěg tóg vēsýmér Macedônia ra mū sór mū sir. “Jesus hỹn ěg mý: ha mū jĕg, hé,” he ěg tóg. “Ag mý inh vĩn tó, he ti hỹn, Jesus ti,” he ěg tóg, Paulo tỹ nén nē ěn ve kỹ. ¹¹ Kỹ ěg tóg cidade tỹ Trôade ki pa mū. Vēsýmér ěg tóg goj vāso tỹ Samotrácia ra mū mū. Tỹ vaj kỹ ěg tóg cidade tỹ Neápolis ra mū mū. ¹² Tá pa kỹ ěg tóg cidade tỹ Filipos ra mū mū. Ga tỹ Macedônia ki cidade ve vĕ. Ěg tỹ tá junjun vén jan hã vĕ. Fóg tỹ Romano ag jamã ũ vĕ. Tá ěg tóg kurã e sĩ ki nýtĩ nĩ.

Lídia fi tỹ Jesus ki rã

¹³ Vĕnh kán ke kurã ki ěg tóg cidade to ró māra mū mū, goj ra. “Tán hỹn Topĕ mré vĩ jafã nĩ,” he ěg tóg. Tá ěg tóg nĩgnĩ mū sir. Ũn tātá fag tóg tá nýtĩ nĩ, kỹ ěg tóg fag mré vĩ mū.

¹⁴ Tá ũ fi tóg nĩ nĩ, fi jiji hã vỹ: Lídia, he mū. Negociar he fi nĩ. Kur kósóg tỹ fi tóg negociar he nĩ. Tỹ fi cidade tỹ Tiatira tá ke nĩ. Topĕ kamĕg fi tóg tí. Ěn fi vỹ Paulo vĩ mĕg mū sir. Kỹ Topĕ tóg fi mý krĩ há nĩm mū, kỹ fi tóg Paulo vĩ jĕmĕ há han mū. ¹⁵ Kỹ ěg tóg fi kypég mū, fi mré ke kar mré hã. Kỹ fi tóg ěg mý: “isỹ Jesus ki rã kỹ jĕ ve ājag (mýr),” he mū. “Tĩ tỹ ājag mý gen kỹ inh ĩn ki gemnĩ,” he fi tóg. “Tá inh mré nýtĩmnĩ,” he fi tóg. Vĩ ki fi tóg ěg kutān mū. Kỹ ěg tóg ke mū.

Paulo ag tỹ Filipos tá se kỹ nýtĩ

¹⁶ Ěg tỹ kejĕn Topĕ mré vĩ jafã ra mū mǎn kỹ ũ fi tóg ěg kato tĕ mū. Ũ camarada fi vĕ. Hã ra fi tóg jagrĕ kórég nĩ, kỹ fi jagrĕ tóg vĕnh kar mý ag tỹ nén

venh ke tó tĩ. Fi patrão ag tóg fi tugnĩn jãnkamy mág vég tĩ, fi tỹ jãnkamy to vėnh kar mỹ ag tỹ nén venh ke tón kỹ.

¹⁷ Ĕn fi vỹ Paulo nón tĩ mũ, ěg nón, kỹ fi tóg jamã hár(a) prēr mũ, kỹ fi tóg: “Topě pē camarada ag vē (mỹr),” he mũ. “Vėnh kar kãfór camarada ag vē mỹr. Ag hã ne tóg ãjag mỹ vėnh vĩ tó tĩ', ãjag tỹ to krenkren jé',” he fi tóg ěg to. ¹⁸ Kurã tỹ hěn ri ke han fi tóg, vĩ tỹ ge han kỹ. Kỹ tóg Paulo mỹ tỹ ũ nỹ, kỹ tóg kyrã kỹ fi jagrē mỹ: “Jesus Cristo jykre tỹ sóg ã mỹ tó mũ, ã tỹ fi tovãnh jé,” he mũ. Kỹ tóg vėsýmér fi tovãnh mũ sir, fi jagrē kórég ěn ti.

¹⁹ Hã ra fi patrão ag mỹ tóg tỹ ũ nỹ, ag tỹ fi tugrĩn ganho ve mãn tũ nĩn kỹ. Kỹ ag tóg Paulo ség mũ, Silas ke gé. Pã'i ag mỹ ag tóg ag ven mũ, cidade kuju ki. ²⁰ Pã'i ag mỹ ag ven kỹ ag tóg: “Israel tag ag ve ra ha,” he mũ. “Vėnh kar jũgjũ han ag tóg mũ nĩ (mỹr), ěg jamã tag mĩ,” he ag tóg. ²¹ “Vėnh jykre vėnhmỹ tó ag tóg mũ (mỹr), ěg tỹ nén han ke tũ tó ag tóg mũ (mỹr). Tỹ ěg tóg Romano nỹtĩ, kỹ ag jykre tóg ěg mỹ tỹ ũ nỹ,” he ag tóg. ²² Povo ěn kar tóg ag to kórég nỹtĩ, kỹ ag tóg ag kato vĩ mũ.

Kỹ pã'i ag tóg polícia ag mỹ: “ag kur nũ ra,” he mũ. “Ag mrãnmrãn ra,” he ag tóg mũ gé. ²³ Ag mrãnmrãn tỹ hěn ri ke han ag tóg mũ, ka téj tỹ. Kar ag tóg vėse ja kãki ag vãm mũ. Vėse ja ki rĩr tĩ mỹ ag tóg: “ag nĩgfhnh há han nĩ, ag tỹ kãpa tũ nĩ jé,” he mũ. ²⁴ Ag tỹ ti mỹ tag tó to tóg vėse ja kuju tá ag vãm mũ, vėse ja mág ěn kuju tá. Ka tỹ tóg ag sigség mũ sir.

²⁵ Meia noite ki Paulo tóg Silas mré Topě mré vĩ mũ. Ti mỹ ag tóg jãnjãn mũ, Topě mỹ. Kỹ vėse ag

kar vỹ jēmēg mũ sir. ²⁶ Kĩ vāhā ga tóg jūrũn ke mũ. Vēse ja krēm tóg jūrũn ke mũ. Kĩ vēsýmér jānkā kar vỹ nognor kãn tĩ mũ, rómrom kãn tóg mũ. Kĩ vēse ag kar ěn ferro tóg kygvar kãn mũ, ag se ja ti. ²⁷ Kĩ tóg vēse ja ki rĩr tĩ nũnmān mũ gé. hā ra vēse ja jānkā kar tóg nognor kũ nỹtĩ nĩ, rómrom kũ tóg nỹtĩ nĩ. Kĩ ũ tỹ ag ki rĩr tĩ ěn tóg ā kyfé téj, ā rógro ěn kunũnh kũ tóg vėnh kusón sór mũ. “Vēse kar ag hỹn vėnh pigju kãn,” he tóg. Hā kũ tóg vėnh kusón sór mũ.

²⁸ Hā ra Paulo tóg jamā hár(a): “ker vėnh vóg kónān hē’,” he mũ. “Ěg kar vỹ ki nỹtĩ,” he tóg.

²⁹ Kĩ tóg néj gru to vĩ mũ, ũ tỹ ag ki rĩr tĩ ěn ti. Kĩ tóg Paulo ag se ja kāra vėnhvāg rā mũ, jūrũn ke kũ. Paulo jo tóg mũg ke mũ, Silas jo ke gé, ag tỹ ti mỹ ti káfór nỹtĩn kũ. ³⁰ Ag gé(g) tóg tĩ mũ, vēse ja kātá kākutē kũ, kũ tóg ag mỹ: “inh hỹn hē ri kenh mũ vỹ?” he mũ. “Topē vĩ mranh sóg, hā ra tóg ti tỹ inh kren han há tĩ,” he tóg, ũ tỹ vēse ja ki rĩr tĩ ěn ti.

³¹ Kĩ ag tóg ti mỹ: “Jesus Cristo ki rā ge,” he mũ. “Kĩ ā tóg kren mũ, ā mré ke kar ag mré hā,” he ag tóg ti mỹ, Paulo ag. ³² Kĩ ag tóg ti mỹ Jesus vĩ kāmén mũ, ti mré nỹtĩ ag mỹ ke gé. ³³ Kĩ tóg ag ki rĩr mũ vēsýmér, kuty ke nỹ ra. Ag tỹ ag mrānmrān ja ěn kupég tóg mũ ag mỹ. Kĩ ag tóg vėnh kaja jé ti kypég mũ gé, ti mré nỹtĩ ag mré, ag tỹ Jesus ki ge kũ. ³⁴ Kĩ tóg ā ĩn ra ag tatĩn tĩ mũ. Ag jėn tóg mũ. Tĩ fe tóg mrin ke mũ sir, ti tỹ Jesus ki rā kũ. Tĩ mré nỹtĩ ag kar mỹ tóg sér tĩ gé sir, ũ tỹ vēse ja ki rĩr tĩ ěn mré ke fag mỹ.

³⁵ Tỹ vaj kũ pā'i ag tóg polícia ag jėgnėg mũ, ũ tỹ vēse ja ki rĩr tĩ ěn mỹ. “Ěn ag mỹ: ha mũ jėg, hemnĩ,” he ag tóg ti mỹ. ³⁶ Kĩ ũ tỹ vēse ja ki rĩr tĩ ěn tóg Paulo

mỹ ke mũ. “Pã'i ag vỹ inh mỹ vãnh vĩ jẽnẽ, isỹ ãjag mỹ: ha mũ jẽg, he jé. Hã kỹ jatun mỹ mũ jẽg,” he tóg, Paulo ag mỹ.

³⁷ Kỹ Paulo tóg ti mỹ: “hã ra ag tóg vãnh ó to ẽg mrãnmrãn ja nĩ,” he mũ. “Vãnh kar vỹ ag tỹ ẽg mrãnmrãn ve kãn. Hã ra ag tóg ẽg ki jẽmẽ ja tũ nĩ, ẽg jyvẽn ja tũ ag nĩ gé. Tỹ ẽg Romano nỹtĩ, hã ra ag tóg vễse ja kãki ẽg vãm. Jó ag tóg vãnh kar vatánh tá ẽg mỹ: ha mũ jẽg, he sór mũ. Mũnh ke tũ ẽg nĩ. Ag hã tóg kãmũnh mũ, pã'i ag. Ẽg tatĩ ag tóg mũnh mũ. Kỹ ẽg mũnh mũ ha,” he tóg, Paulo ti.

³⁸ Kỹ polícia ag tóg pã'i ag mỹ tag tó mũ sir, kỹ tóg ag mỹ e tĩ. Ag tỹ Romano ỹ vóg kónãn ke tũ vễ vễ, hã kỹ ag fe tóg jũrũn ke mũ, pã'i ag. ³⁹ “Ẽg mỹ vãnh pãte fón nĩ, ẽg tỹ ãjag se ja ti,” he ag tóg mũ. Kỹ ag tóg ag tatĩ mũ mũ. “Ájag tỹ ẽg jamã ki pa kỹ tóg há tĩ,” he ag tóg mũ sir ag mỹ.

⁴⁰ Ag tỹ vễse ja ki pa kỹ ag tóg Lídia fi ãn ra mũ mũ sir. Jesus mré ke ag vэг ag tóg mũ. Kỹ ag tóg ag jyvẽn mũ. Kỹ ag tóg cidade ẽn ki pa mũ sir.

17

Cidade tỹ Tessalônica tá

¹ Kỹ ag tóg cidade tỹ Anfípõlis mũ pa mũ, cidade tỹ Apolônica mũ ke gé. Kỹ ag tóg cidade tỹ Tessalônica tá junjun mũ. Tá Israel tỹ vãnh kanhrãn jafã tóg nĩ.

² Kỹ Paulo tóg ã tỹ nén han tĩ ẽn han mũ sir. Israel tỹ vãnh kanhrãn jafã kãra tóg rã mũ. Ag mré tóg vĩ mũ, vãnh kãn ke kurã tãgtũ ki. Topẽ vĩ tó tóg mũ sir ag mỹ, Paulo ti, vãsỹ rãn kỹ nĩ ẽn ti. ³ Ag mỹ tóg Cristo kãmén mũ, ti jagtar ti, ti ter kar rĩr mãn ja ẽn ti. “Jesus hã vễ, hã vỹ: Cristo, he mũ,” he tóg.

“Cristo tóg vāsỹ rán kỹ nĩ, ti jagtar ke ti, ti rĩr mǎn ke ti ke gé, hǎ vỹ: Jesus, he mũ,” he tóg, Paulo ti.

⁴ Kỹ tóg ù ag mỹ ge nĩ, Israel kāmĩ ù ag mỹ. Kỹ ag tóg Paulo mré mũgtĩ, Silas mré ke gé. Kỹ fóg tỹ Grego he mũ tỹ hẽn ri ke ag tóg to há nỹtĩ gé sir, ù tỹ Topẽ kamẽg mũ ag, ùn tātá há fag ke gé.

⁵ Hǎ ra Israel ù ag mỹ tóg tỹ ù nỹ. Hǎ kỹ ag tóg ùn kórég ag mỹ: “kāmũ jẽg ra,” he mũ, ùn rǎnhrǎj vǎnh ag mỹ. Vẽn h gẻnh kỹ ag tóg vẽn kar jũgũ han mũ. Kỹ ag tóg Jasão he mũ ẻn ẻn jy nỹtĩ nĩ sir. Paulo ag kanẽg ag tóg mũ, ag jǎvǎnh kỹ, ag tỹ vẽn kar jũgũ ẻn ag mỹ ag ven jẻ. ⁶ Hǎ ra ag tóg ag vẻg tũ nĩ, Paulo ag. Kỹ ag tóg Jasão pẻre mũ mũ, Jesus mrẻ ke ù ag mrẻ ke gé. Pǎ'i ag mỹ ag tóg ag vin mũ. Kỹ ag tóg jamǎ hár(a) prẻr mũ. “Ủ tỹ mundo kar ki vẽn kar jũgũ han mũ ag tóg tag ki junjun mũ (mỹr),” he ag tóg mũ. ⁷ “Jasão tóg ag mỹ: kǎge jẻg ra, hẻ. Hǎ ra ag kar tóg pǎ'i mǎg tỹ imperador vĩ mranh ja tĩgtĩ. “Vyr mỹ ẻg pǎ'i mǎg nĩ, hǎ vỹ: Jesus, he mũ,” he ag tóg. “Kỹ ẻg pi(jẻ) imperador krẻm nỹtĩgtĩ!” he ag tóg, Paulo ag,” he ag tóg mũ. Ag tỹ Paulo to ón hǎ vẻ, pǎ'i ag mỹ.

⁸ Kỹ ù tỹ mẽg mũ ag vỹ fe ù nỹtĩ sir, cidade ẻn tá pǎ'i ù ag, cidade ẻn tá ke kar ag ke gé. ⁹ Kỹ pǎ'i ag tóg Jasão ag mỹ: “ẻg mỹ jǎnkamy nĩm kẻ, ẻg tỹ to ve jẻ, ảjag tỹ imperador kato tẻnh ke tũ ti,” he ag tóg. Ag tỹ ag mỹ nĩm kar kỹ ag tóg: “ha mũ jẻg (ge),” he mũ sir.

Cidade tỹ Beréia tá

¹⁰ Kutỹ ẻn kǎ Jesus mrẻ ke ag tóg Paulo mỹ: “ha tĩg, cidade tỹ Beréia ra,” he mũ. Silas mỹ ag tóg ke mũ gé. Kỹ ag tóg mũ mũ.

Ag tỹ Beréia tá junjun kỹ ag tóg Israel tỹ vėnh kanhrān jafā kāra ge mũ, ag mỹ Topẽ vĩ tó jé.

¹¹ Beréia tá ke ag tóg jykre há nỹtĩ. Ag pi(jé) Tessalônica tá ke ag ri ke nỹtĩ'. Kỹ ag tóg Paulo ag vĩ kri fig mũ. Ag mỹ tóg há tĩ sir. Kurā kar ki ag tóg Topẽ vĩ ki estudar he mũ, ag tỹ to: “ki hã tóg tó tĩ,” hen kỹ. ¹² Kỹ ũ tỹ hẽn ri ke ag tóg Jesus ki ge mũ, fóg tỹ Grego ag mré hã, ũn tātá há fag mré hã.

¹³ Kỹ Israel ag tóg męg mũ, cidade tỹ Tessalônica tá. Paulo tỹ Beréia tá Topẽ vĩ tó mũ męg ag tóg mũ sir. Kỹ ag tóg Beréia tá junjun mũ, ag tỹ tá vėnh kar jũgiũ han jé. ¹⁴ Kỹ Jesus mré ke ag tóg Paulo mỹ: “ha tĩg, canoa mág kāmĩ,” he mũ. Hã ra Silas vỹ tĩ tũ nĩ, Timóteo ke gé. Beréia tá ag nỹtĩ. ¹⁵ Kỹ ũ ag tóg Paulo mré mũ mũ. Cidade tỹ Atenas ra ag tóg ti pére mũ mũ. Ag tỹ tá vỹnvỹn kenh ken kỹ Paulo tóg ag mỹ ke mũ, ag tỹ Silas jé prěr jé, ag tỹ Timóteo jé prěr jé ke gé, ag tỹ vėsỹmér cidade tỹ Atenas kukām kāmũ jé.

Cidade tỹ Atenas tá

¹⁶ Kỹ Paulo tóg Atenas tá nĩ nĩ, Silas jāvānh kỹ, Timóteo jāvānh kỹ ke gé. Hã ra tóg sir krĩ ũ nĩ, ti tỹ tá vėnh kǎgrá tỹ hẽn ri ke ven kỹ, ti tỹ ag tỹ to jān jafā ěn ven kỹ. ¹⁷ Kỹ tóg Israel tỹ vėnh kanhrān jafā ki Israel ag mré vĩ mũ, fóg tỹ Israel jykre han mũ ag mré ke gé. Kurā kar ki tóg cidade kaju tá vėnh kar mré vĩ mũ gé sir, ũ tỹ tá nỹtĩ ag mré.

¹⁸ Kỹ ũ ag tóg ti mré vĩ mũ, ũ tỹ Epicuro tỹ nén rán ja to jykrén mũ ag, ũ tỹ Estóico he mũ ag tỹ nén rán ja to jykrén mũ ag ke gé. Kỹ ag tóg ti to: “vĩ mã pẽ tóg nĩ, vĩ kamẽ tóg nĩ,” he mũ. “Ti hỹn tóg ne tó'?” he ag tóg. Kỹ ũ ag tóg ti to: “topẽ ũ tugtó ti hỹn, kór

há tá topē,” he mǔ. Hã ra Paulo tóg Jesus tỹ vễme sér tó mǔ. Jesus rĩr mǎn tó tóg mǔ, Paulo ti.

¹⁹ Kỹ ag tóg sór tỹ Areópago ra ti pére mǔ mǔ. Tá pǎ'i ag tóg ag jyvěn tĩ, sór tỹ Areópago tá. Kỹ pǎ'i ag tóg ti mỹ: “ã tỹ vễnh jykre tag tó mǔ kāmén há han ra ẽg mỹ,” he mǔ, ti mỹ. ²⁰ “(Ge) mẽ ja tũ ẽg nỹtĩ, ã tỹ ẽg mỹ tó mǔ tag ti. Kỹ ẽg mỹ kāmén há han nĩ,” he ag tóg, pǎ'i ag.

²¹ Hã ra Atenas tá ke ag tóg vễnh vĩ tãg mẽ to há nỹtĩ, cidade ù tá kāmũ kỹ tá nỹtĩ ag ke gé. Ag tỹ vễnh vĩ tãg mẽ kỹ ag fe tóg mrin ke tĩ.

²² Kỹ Paulo tóg sór tỹ Areópago kri jẽ kỹ ag mỹ: “Atenas tá ke',” he mǔ. “Topē tỹ hěn ri ke kamẽg ãjag tóg tĩ (mỹr). Tag ve sóg,” he tóg. ²³ “Ãjag jamã mĩ sóg tĩ, kỹ sóg ãjag tỹ topē jo ãn kāsir kar vigvé. Kỹ sóg topē jo ãn sĩ ù vé, kỹ tóg to rán kỹ nĩ, hã vỹ: ẽg tỹ topē ki kagtĩg jo ãn, he mǔ, ti rá ti. Topē ẽn tó sóg tĩ, ãjag tỹ Topē ki kagtĩg ẽn. ãjag tỹ ti ki kagtĩg nĩ ra ãjag tóg ti mỹ nén ù kugprũn tĩ,” he tóg.

²⁴ “Topē ẽn vỹ mundo kar han, mĩ mǔ kar ke gé. Kanhkã tǎn vễ mỹr, kỹ tóg tỹ ga to pǎ'i nĩ gé. Hã kỹ tóg ẽg tỹ ti jo ãn han krēm nĩ tũ nĩgtĩ (mỹr),” he tóg.

²⁵ “Kỹ ẽg tóg ti ki rĩr ke tũ nĩ gé, ti jagtar tũ nĩn kỹ. Vễnh kar rĩn tóg nĩgtĩ (mỹr), Topē ti, kỹ tóg vễnh kar tỹ hãmhãm ke han tĩ. Vễnh kar tỹ nén precisar he kar nĩm tóg tĩ (mỹr),” he tóg. ²⁶ “Kỹ tóg vễnh kyvénh pir tỹ ẽprã ke kar hyn han, nação kar (mỹr), ga kar mĩ mǔ mǔ ag (mỹr). Tỹ ẽg vễnh kyvénh pir nỹtĩ. Kỹ tóg ẽg mỹ ẽg mur kurã nĩm mǔ gé, ẽg ter kurã ti ke gé. Ẽg mỹ tóg ẽg jamã nĩm mǔ gé, Topē ti,” he tóg.

²⁷ “Vễnh kar hyn han tóg, Topē ti, ẽg tỹ ti to há nĩn jé, ẽg tỹ ti ki kanhró nỹtĩ jé. Kór gy tũ ti nĩ, ti pi(jé)

kuvar gy nĩ'. Kakó ti nĩ, Topě ti,” he tóg. ²⁸ “Ti tỹ ěg han vē mýr, hã kỹ ěg tóg rĩnrĩr nýtĩ nĩ, ti tugrĩn. Ti tugnĩn ěg tóg mũgtĩ (mýr), kỹ ěg tóg ti tugrĩn nýtĩ gé (mýr), Topě tugrĩn. Hã kỹ ãjag kãmĩ vēnhrán tĩ ag tóg tó ja nĩgtĩ gé, kỹ ag tóg: tỹ ěg Topě krě nýtĩ, he ja nĩgtĩ. ²⁹ Ěg tỹ tỹ ti krě nýtĩn kỹ ěg tóg ti ki kanhró nýtĩ gé. Ouro ri ke tũ ti nĩ, Topě ti. Ti pi(jé) prata ri ke nĩ'. Ti pi(jé) pó ri ke nĩ'. Ti pi(jé) tỹ vēnh kãgrá nĩ', retrato ke gé, ti sĩnvĩ ra. Ěprã ke tỹ nén to jykrén mũ ri ke tũ ti nĩ, ěg tỹ nén han mũ ri ke tũ ti nĩ. Topě vē (mýr), Topě,” he tóg, Paulo ti.

³⁰ “Hã ra Topě tóg ěg to fe mág mũ, ěg tỹ ti ki kagtĩg nýtĩn kỹ. Hã kỹ tóg vãhã vēnh kar mỹ vēnh vĩ jěněg mũ, ěg tỹ ěg jykre tovãnh jé. ³¹ Kurã nĩm tóg huri, kỹ tóg kurã ěn ki ěprã ke jykre kar tugnỹm ke mũ. Kurã ěn ki tóg vēnh jykre kuryj han ke mũ inhhã, Topě ti, ti tỹ ěg jykre tugnỹm ke mũn kỹ. Ũn pir kuprěg tóg, ti tỹ ti jagfy ěg kar jykre tugnỹm jé. Ěn tóg ter ja nĩ, hã ra Topě tóg ti ter kỹ ti rĩn mãn ja nĩ, ěg tỹ ti ki kanhró nýtĩ jé, ũ tỹ Topě jagfy ěg jykre tugnỹm ke ti,” he tóg, Paulo ti.

³² Ti tỹ ag mý ti ter kar rĩr mãn tón kỹ ũ ag tóg to é he mũ. Jó ũ ag tóg: “kurã ũ kã ěg hěn ri ke mũn ã vĩ mẽ mãn sór mũ,” he mũ. ³³ Hã kỹ Paulo tóg tĩ mũ, ag ré kỹ. ³⁴ Kỹ ũ ag tóg ti nón mũ mũ, kỹ ag tóg Jesus ki ge mũ sir. Ag kã ũ vỹ tỹ Dionísio nĩ. Areópago tá ag jyvěn tĩ ag kã ũ vē, Dionísio ti. Kỹ ũ fi tóg Jesus ki rã mũ gé. Fi jyjy hã vỹ: Damáris, he mũ. Kỹ ũ ag vỹ ti ki ge mũ gé sir.

18

Cidade tỹ Corinto tá

¹ Kĩ Paulo tóg cidade tỹ Atenas ki kutẽ kũ cidade tỹ Corinto ra tĩ mũ.

² Tá Israel ã tóg nĩ nĩ, ti jiji hã vỹ: Áquila, he mũ. Ponto tá ke vẽ. Uri tóg ga tỹ Itália tá kãtĩg ja nĩ, ã prũ fi mré. Fi jyjy hã vỹ: Priscila, he mũ. Pã'i mág tỹ imperador tỹ Cláudio he mũ tóg Israel kar ag mỹ: “cidade tỹ Roma ki pa jẽg,” he ja nĩgtĩ. Hã kũ fag tóg cidade tỹ Corinto tá junjun ja nĩgtĩ.

³ Kĩ Paulo tóg fag mré nĩ nĩ sir. Fag mré tóg rãnrãj mũ sir. Hã ra fag tóg kur tỹ ãn han mũgtĩ, Paulo kóm. Fag rãnrãj hã vẽ. Hã kũ Paulo tóg fag mré rãnrãj mũ sir, ti tỹ fag mré nĩn kũ. ⁴ Kĩ tóg vẽnhkán ke kurã kar ki ag mỹ Topẽ vĩ tó mũ, Israel tỹ vẽnh kanhrãn jafã krẽm, Israel ag tỹ ti vĩ kri fi jé, fóg tỹ Grego ag ke gé. ⁵ Kĩ Silas vỹ Macedônia tá kãtĩ mũ, Timóteo ke gé. Kĩ Paulo tóg Topẽ vĩ tó tãvĩ nĩ nĩ, ãn tỹ kur han mãn tũ tóg nĩ. Israel ag mỹ tóg Jesus kãmén mũ, ti tỹ tỹ Cristo nĩ ti.

⁶ Hã ra ag tóg ti kato vĩ mũ. Kĩ ag tóg Jesus to é he mũ. Kĩ Paulo tóg ã kur rũmrũm mũ, ag mỹ: “vẽnh hã ki ãjag tóg vãgfor kenh mũ, nũgme ki vár kũ, inferno ki,” he jé. “Ãjag mỹ sóg tó, Jesus ti, hã ra ãjag tóg mẽ jãvãnh nỹtĩ. Kĩ ãjag tỹ vêsóg ki vêsỹrẽnh ke vẽ. ãnh hã tóg fóg ag kar mỹ tónh tĩg ha, kanhgág ag kar mỹ ke gé,” he tóg mũ, Paulo ti. ⁷ Hã kũ tóg tá kutẽ kũ fóg ãn kãra rã mũ, ti jiji hã vỹ: Tício Justo, he mũ. Topẽ kamẽg ti tĩ. Ti ãn vỹ Israel tỹ vẽnh kanhrãn jafã rã jẽ gé. Kĩ Paulo tóg ti ãn kãra rã mũ sir.

⁸ Hã ra Israel tỹ vẽnh kanhrãn jafã to pã'i vỹ Jesus ki rã mũ, ti jyjy hã vỹ: Crispo, he mũ. Tĩ mré ke kar vỹ Jesus ki ge mũ gé, Corinto tá ke tỹ hẽn ri ke ag

ke gé, ag tỹ Paulo vĩ mẽ kỹ. Kỹ ag tóg kygpe kỹ nỹtĩ sir.

⁹ Kejẽn Paulo tóg kuty kã nén nẽ vég mũ. Topẽ tỹ ti mỹ vẽn ven vẽn, kỹ tóg ti mỹ: “kamẽg tũg ra,” he mũ. “Inh vĩ kãmén ra, ha mẽ kỹ nĩ tũg,” he tóg. ¹⁰ “Ă mré sóg nĩnh mũ. Ủ pi(jé) ă vóg kónãn mũ,” he tóg. “Cidade tag ki ủ tỹ hẽn ri ke ag vỹ tỹ isũ nỹtĩnh mũ,” he tóg, Topẽ ti.

¹¹ Kỹ Paulo tóg prỹg pir kri kysã tỹ 6 ke ki tá nĩ nĩ. Ag mỹ tóg Topẽ vĩ kãmén tĩ nĩ sir, tá.

¹² Kejẽn ủ tỹ Gálio he mũ tóg tỹ Romano tỹ governador nĩ, ga tỹ Grécia ki. Kỹ Israel ag kar tóg Paulo kato vãsãnsãn mũ. Kỹ ag tóg ti kãgmĩ kỹ pã'i mág mỹ ti ven mũ mũ. ¹³ Kỹ ag tóg governador mỹ: “tag tóg ẽg jykre tỹ tũ' he sór mũ',” he mũ. “Vẽn kar tóg ti vĩ tugnĩn Topẽ to jãnjãn tĩ, vẽn jykre tãg tỹ hã ra,” he ag tóg ti mỹ.

¹⁴ Kỹ Paulo tóg vĩ sór mũ, hã ra Gálio tóg Israel ag mỹ: “Israel’,” he mũ. “Ti tỹ nén ủ kórég han mũ ra sóg ăjag jagfy vĩ tĩ vẽn, ti tỹ crime han mũ ra, Paulo ti,” he tóg. ¹⁵ “Hã ra ăjag jykre to ăjag tóg ti to jũ mũ, ăjag jiji to, ăjag vẽn rá to (mỹr). Isũ pijé', ăjag tũ tag ti'. Ăjag hã ne tag to jykrén ke mũ inhhã'. Inh pi(jé) ăjag tũ to jykrén sór mũ',” he tóg, Gálio ti, pã'i mág ẽn ti. ¹⁶ Kỹ tóg ag mỹ: “ha mũ jẽg,” he mũ sir, vĩ tar han kỹ.

¹⁷ Kỹ tá nỹtĩ ag tóg Sóstenes kãgmĩg mũ. Israel tỹ vẽn kanhrãn jafã to pã'i vẽn. Ti kãgmĩ kỹ ag tóg ti mrãnmrãn mũ, pã'i mág ẽn ãn tá, hã ra Gálio tóg ki ẽmẽ sór tũ nĩ.

Paulo tỹ Antioquia ra vỹn ke

¹⁸ Kĩ Paulo tóg tá nĩ sir, kurã tỹ hẽn ri ke ki. Kĩ tóg kejẽn Jesus mré ke ag mỹ: “isĩg vẽn ha,” he mũ. Kĩ Áquila tóg ti mré tĩ mũ, ti prũ tỹ Priscila fi mré hã. Ag tỹ ga tỹ Síria ra mũnh ke vẽn. Cidade tỹ Cencrėja tá ag tóg canoa mág ki ge sór mũ, va mũ jé. To hã tóg vẽnh jãrég mũ, Paulo ti, Topẽ mỹ promessa han kỹ. ¹⁹ Kĩ ag kar tóg canoa mág kãki cidade tỹ Éfeso ra mũ mũ. Hã ra Áquila fag vỹ tá nỹtĩ, mũ mãn tũ fag nĩ sir.

Kĩ Paulo tóg Israel tỹ vẽnh kanhrãn jafã kãra rã mũ, Israel ag mré vĩ jé. ²⁰ Ag tỹ ti vĩ mẽ kỹ tá ke ag tóg ti mỹ: “ẽg mré nĩ nĩ,” he mũ.

Hã ra tóg ag mỹ: “hã ra sóg ver tĩg mũ ha,” he mũ. ²¹ “Kãnhmar sóg vỹn kenh ke mũ hã ra, Topẽ tỹ inh vỹn kenh ke to há nĩn kỹ,” he tóg. Kĩ tóg cidade tỹ Éfeso tá kutẽ mũ. ²² Kĩ tóg cidade tỹ Cesarėja tá jun mũ. Kĩ tóg cidade tỹ Jerusalém ra tĩg kỹ Jesus ki ge mũ kar vigvэг mũ, ù tỹ Topẽ vĩ mẽ jé vẽnh mãn tĩ ag. Kar kỹ tóg cidade tỹ Antioquia ra tĩ mũ. ²³ Tá tóg nĩ sĩ han mũ. Kar kỹ tóg tá kutẽ kỹ ga tỹ Galácia mĩ kutẽ mũ, ga tỹ Frígia mĩ ke gé. Jesus mré mũ ag jyvẽn tóg mũ sir, ag tỹ tar nỹtĩ jé.

Apolo tỹ Topẽ vĩ tó

²⁴ Kejẽn Israel ù tóg cidade tỹ Éfeso tá jun mũ, ti jiji hã vỹ: Apolo, he mũ. Cidade tỹ Alexandria tá tóg mur ja nĩ. Vĩ há ti nĩ. Topẽ vĩ tó tóg tĩ gé, vãsỹ rán kỹ nĩ ẽn to tóg tar nĩ.

²⁵ Ẽn tóg Jesus japry ki kanhró nĩ, Jesus jamĩn ki. Mũmẽg vãn nĩn kỹ tóg Jesus vĩ tó tĩ mũ, ti tỹ to krónh ke vãn nĩn kỹ. Hã ra tóg João tỹ ag kygpég

mũ ěn hā ki kanhró nĩ. Ěg tỹ Jesus jyjy tó kỹ kygpe kỹ nĩ tag ki kagtĩg tóg nĩ ver.

²⁶ Ěn tóg Israel tỹ věnh kanhrān jafā krēm ag kanhrān mũ sir, ti tỹ mũmĕg vānh nĩn kỹ. Áquila fag tỹ ti vĩ mĕg kỹ fag tóg ti mỹ: “ĕg venh kātĩg nĩ,” he mũ. Kỹ fag tóg ti mỹ Topĕ japry kāmén kān mũ, Topĕ jamĩn ti. ²⁷ Kar tóg ga tỹ Grécia ra tĩg sór mũ, Apolo ti. Kỹ Jesus mré ke ag tóg ti mỹ: “há ti nỹ, ha tĩg ge,” he mũ. Kỹ ag tóg Jesus mré mũ ag mỹ věnh rá jĕnĕg mũ, ag tỹ ti mỹ: “kārā ra,” hen jé. Tá jun kỹ tóg Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag jyvĕn mũ, kỹ ag tóg ti tỹ ag jyvĕn to tar han kỹ nỹtĩ nĩ sir, Topĕ tỹ ũn jagāgtān mũ ag. ²⁸ Israel ag mré tóg vĩ tĩ, Apolo ti, věnh kar jo. Ag mỹ tóg Topĕ vĩ tó tĩ, vāsỹ rán kỹ nĩ ěn ti. Kỹ tóg ag mỹ Cristo kāmén mũ sir. “Cristo vỹ tỹ Jesus nĩ,” he tóg mũ ag mỹ, Apolo ti, ag mỹ Topĕ vĩ rá kāmén kỹ.

19

Paulo tỹ cidade tỹ Ěfeso tá nĩ

¹ Kỹ Apolo tóg cidade tỹ Corinto tá nĩ nĩ sir. Hā ra Paulo tóg cidade tỹ Ěfeso tá jun mũ. Ga ěn mũ tóg tĩg ja nĩgtĩ, pānónh kri kyjer ěn mũ. Kỹ tóg Ěfeso tá jun mũ sir.

² Tá ũ ag tóg Jesus ki ge ja nĩgtĩ. Kỹ Paulo tóg ag mỹ: “ājag mỹ Topĕ kuprĩg tỹ jagrĕ nỹtĩ', ājag tỹ Jesus ki gen kã'?” he mũ. Kỹ ag tóg ti mỹ: “kỹ ne nĕ ge, Topĕ kuprĩg ti?” he mũ, Paulo mỹ. ³ Kỹ Paulo tóg: “ājag tỹ kygpe kỹ ājag hĕ ri ké?” he mũ. Kỹ ag tóg: “João tỹ ag kygpe ri ke ti nĩ, ĕg kygpe ti,” he mũ. ⁴ Kỹ Paulo tóg: “João tóg ag kygpe ja nĩgtĩ, ag tỹ ājag jykre tovānh sór nỹtĩn kỹ,” he mũ. “Kỹ tóg věnh kar

mỹ kămén ja nĩ gé, ag tỹ ù tỹ ti nón kătĩ ên ki ge jé, hã vỹ: Jesus, he mũ, he tóg, Paulo ti. ⁵ Ag tỹ tag mẽ kỹ ag tóg ti mỹ: “Jesus jiji tó kỹ êg kygpe ge,” he mũ. ⁶ Kỹ Paulo tóg ã nĩgé tỹ ag mẽg mũ, kỹ Topê kuprĩg tóg ag ki rã mũ sir. Vênh vĩ ù han ag tóg mũ sir. Kỹ ag tóg Topê vĩ tó mũ gé. ⁷ Û tỹ 12 ag hỹn, vênh vĩ ù han mũ ên ag.

⁸ Kỹ Paulo tóg Israel tỹ vênh kanhrăn jafã kăra rã mũ. Ti tỹ mũmêg vãnh nĩn kỹ tóg Topê tỹ tỹ êg pã'i nĩ kămén mũ. Kysã tãgtũ ki tóg ag mỹ kămén mũ, ag tỹ hên ri ke mũn ti vĩ kri fi jé. ⁹ Hã ra ù ag tóg ti vĩ to fe ù nỹtĩ sir, ag tỹ kri fi jăvãnh nỹtĩn kỹ. Kỹ ag tóg to é hen kỹ ag tóg to vĩ kónăn mũ, vênh kar jo. Kỹ Paulo tóg ag mré vĩ măn tũ nĩ sir. Jesus mré mũ ag mỹ tóg: “vyr mỹ êg nỹtĩ,” he mũ. Kỹ tóg escola krêm ag kanhrăn mũ sir, kurã kar ki. Escola to professor ên jiji hã vỹ: Tirano, he mũ.

¹⁰ Prỹg régre ki tóg tá nĩ nĩ, gen kỹ, Paulo ti. Hã kỹ ga tỹ Ásia tá ke ag kar vỹ Jesus vĩ mẽg mũgtĩ, Israel ag kar, fóg tỹ Grego he mũ ag kar ke gé. ¹¹ Kỹ Topê tóg Paulo mỹ vênh jykre nĩm mũ gé, kỹ tóg êg tỹ nén han vãnh tỹ hên ri ke hyn han mũ. ¹² Kejên ag tóg Paulo kur tỹ ùn kagyga ag mẽgmêg mũ, ag tỹ há' he jé. Paulo tỹ kur mẽ kar kỹ ag tóg tỹ ùn kagyga ag mẽgmêg mũ. Kỹ ag tóg hághá' he mũ. Vênh jagrê kórég ag vỹ gen kỹ pa mũ gé, ùn kaga ag tỹ ti kur mẽ kỹ.

Kujá ag

¹³ Kỹ Israel ag kujá ag vỹ tá nỹtĩ gé. Kujá ên ag tóg êmã kar kri rũm ke tĩ. Kejên ag tóg ãjag tỹ vênh jagrê kórég ven kỹ ag tóg Jesus jyjy tó tĩ. Ón kỹ ag

tóg tó tĩ. Kĩ ag tóg ũ mĩ: “Jesus jykre tĩ sóg ã kutēm ke mũ, Paulo tĩ ũn kāmén tĩ ěn jykre tĩ,” he mũ, ũn jagrē kórég mĩ. Hã ra ag tĩ ón kĩ Jesus jiji tó vĕ. Ti mré ke pijé'. ¹⁴ Ũ tĩ ge tó mũ ag vỹ tĩ Israel ag nỹtĩ. Topĕ tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág krĕ ag vĕ, kĩ ti jiji hã vỹ: Ceva, he mũ, ag panh jyjy ti. Ũ tĩ 7 ke ag vĕ, ti krĕ ěn ag.

¹⁵ Ag tĩ ũn jagrē kórég mĩ Jesus jiji tó kĩ vĕnh jagrē kórég ěn tóg ag mĩ: “Jesus ki kanhró sóg nĩ, Paulo mẽ inh huri ke gé, hã ra ãjag tóg tĩ ũ nỹtĩ?” he mũ ag mĩ, kujá ag mĩ. ¹⁶ Kĩ ũn jagrē kórég ěn tóg ag to hũm he mũ. Ag kygrĕg tóg mũ, hã ra ag tóg ti tĩ hĕ ri ke tũ nĩ. Kĩ ag tóg kator kĩ rinfig mũ sir, kygvĕnh kĩ. ¹⁷ Kĩ Ēfeso tá ke ag kar tóg mĕg mũ, Israel kar, fóg tĩ Grego ag kar ke gé. Kĩ ag tóg mũmĕgmĕg mũ sir. Kĩ Jesus Cristo jiji tóg ag mĩ tar nĩ, ag mĩ tóg nĕn kar kãfór nĩ, Jesus Cristo jyjy ti.

¹⁸ Kĩ Jesus ki ge kĩ nỹtĩ ag tóg ãjag jykre kórég tugtó mũ sir, jagnĕ mĩ. ¹⁹ Ũ ag tóg curandeiro tũ han ja nĩgtĩ, kujá tũ ke gé. Kĩ ag tóg ãjag vĕnh rán gé kãmũ mũ, curandeiro tĩ vĕnh rán ěn ti. Kĩ ag tóg kuprũn kãn mũ sir, vĕnh kar rĩnve. Ag tĩ ti kaja nĩkrĕn kĩ tóg kaja e ja nĩ, jãnkamy tĩ 50 mil hỹn. ²⁰ Hã kĩ Topĕ vĩ tóg sir vĕnh kar kri rũm ke mũ. Kĩ ũ tĩ hĕn ri ke ag tóg kri fig mũ sir.

Ēfeso tá vĕnh génh

²¹ Kar kĩ Paulo tóg to jykrĕn mũ. Ga tĩ Macedônia mĩ tóg kutĕ sór mũ, ga tĩ Grécia mĩ, Jerusalém ra tĩg jé. “Isỹ Jerusalém ra tĩg kar kĩ sóg cidade tĩ Roma ra tĩg sór mũ gé,” he tóg, Paulo ti.

²² Kĩ tóg ga tĩ Macedônia ra ũn régre ag jĕgnĕg mũ,

ti mré rānrāj mū ag, hā vỹ: Timóteo mré Erasto, he mū. Ti hā tóg hā ra ga tỹ Ásia tá nĩ nĩ ver, Paulo ti.

²³ Kejēn vēnh génh tóg kutē mū, Jesus japry tigrīn, ti jamīn tugnīn. ²⁴ Ũ tóg Éfeso tá nĩ nĩ, ũ tỹ prata tỹ ĩn sī kǎggrá han mū ti, ũ tỹ topē tỹ Diana he mū fi jo ĩn sī ěn kǎggrá han mū ti, retrato ěn. Ũ tỹ han mū jiji hā vỹ: Demétrio, he mū. Ti camarada tỹ hēn ri ke ag tóg vēnh rānrāj ěn ki nén há vég tĩ. Ag ganho vē.

²⁵ Kỹ tóg ā camarada ag jé prēr kǎn mū, Demétrio ti. Ũ tỹ ā ri kén rānrāj mū ag jé prēr tóg mū gé. Ag vēnh mǎn kỹ tóg ag mỹ: “ha vé,” he mū. “Vēnh rānrāj tag ki ěg tóg nén ũ há vég mūgtĩ, ěg ganho ti. Tag ki ěg há nỹtĩ,” he tóg. ²⁶ “Hā ra Paulo tag tóg cidade tag ki tóg ũ tỹ hēn ri ke krīn mū sir, ga tỹ Ásia mĩ ke gé. Ag mỹ tóg: “vēnh nĩgé tỹ han ja pi(jé) tỹ Topē nĩ,” he tĩ. Kỹ ag tóg ti vĩ kri fig mū sir. Tag vég ěg mū (mỹr),” he tóg. ²⁷ “Kỹ ěg tỹ nén tag tóg tũ' he sór mū sir ti tigrīn, ěg ganho ti. Hā ra Diana fi jo ĩn tóg tỹ nén ũ tũ nĩ ke gé, ti sīnvĩ nĩ ra. Kỹ fi tóg tỹ nén ũ tũ nĩ gé sir, fi tỹ tỹ ũn mág nĩ ra. Ásia kar mĩ ag tóg fi to jǎnjǎn tĩ, ga kar mĩ ke gé. Hā ra tóg fi tỹ tũg' henh ha, Paulo ti, ti tỹ: “vēnh kǎggrá pi(jé) tỹ Topē nĩ, hen kỹ,” he tóg, Demétrio ti, ũ tỹ fi jo ĩn sī han mū ěn ti.

²⁸ Ag tỹ tag mē kỹ ag fe tóg gỹm ke mū sir. Kỹ ag tóg jamā hár(a) prēr kỹ: “!..topē tỹ Diana fi vỹ kǎfór ne..! !..Tỹ fi Éfeso ag tũ ne..!” he mū sir, prēnprēr kỹ. ²⁹ Kỹ cidade ěn ki ag vēnh génh vē sir, kỹ vēnh kar tóg ĩn mág ěn ra pétē mū, ĩn kri ĩn tũ ěn ra. Gaio he mū ti pére ag tóg mū mū, ti kǎgmĩ kỹ, Aristarco

ke gé. Macedônia tá ke ag vē. Ēn ag tóg Paulo mré kāmũ ja nĩgtĩ. Ēn ag kugmĩg ag tóg mũ, ag tỹ ĩn mág ěn ra ag tatĩ mũ jé.

³⁰ Kỹ Paulo tóg ra tĩg sór mũ, ag mré vĩ jé, hã ra ũ tỹ Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag tóg ti mỹ: “tĩ tũg ra,” he mũ.

³¹ Kỹ ga tỹ Ásia tá pã'i ag tóg ti mỹ vĕnh vĩ jĕnĕg mũ gé, ti tỹ ĩn mág ěn ra tĩ tũ nĩ jé. Ti to ag tóg há nỹtĩ, pã'i ag.

³² ĩn mág tá ag tóg vĕnh mãn kỹ nỹtĩ nĩ, ũ tỹ hĕn ri ke ag. Kỹ ũ ag tóg nĕn ũ tó tĩ, prĕnprĕr kỹ, jó ũ ag tóg nĕn ũ tó tĩ, prĕnprĕr kỹ. Kỹ vĕnh kar tóg vĩ vĩ he kãn mũ sir. Vĕnh mãn kỹ ag nỹtĩ, hã ra ag tóg: “ĕg tỹ hĕ ri ke jé vĕnh mãn nĕ hỹn'?” he mũ. ³³ Kỹ Israel ag tóg vĕnh kar mỹ ũ ven mũ gé, Alexandre he mũ ěn. Kỹ Alexandre tóg ã nĩgé tỹ ge mũ, ag tỹ katy' he jé. Kỹ tóg ag mỹ kãmĕn sór mũ. ³⁴ Kỹ ag tóg vég mũ sir, ti tỹ tỹ Israel nĩ ti, Alexandre ti. Hã ra ag tóg tỹ fóg nỹtĩ, tá vĕnh mãn kỹ nỹtĩ ag. Kỹ ag tóg Israel ag to jũgũ nỹtĩ nĩ. Ag tỹ ti tỹ tỹ Israel nĩ ěn ven kỹ vĕnh kar tóg prĕr pir han mũ, hã vỹ: “!..Ēfeso tá ke fi tỹ vĕnh kar kãfór ne..! !..Diana he mũ fi vỹ vĕnh kar kãfór ne..!” he mũ, prĕnprĕr kỹ. Hora régre han ag tóg mũ sir, ge nỹtĩ ki.

³⁵ Governo mỹ rán tĩ ěn tóg hã ra ag fe tỹ há' he mũ. Kar kỹ tóg ag mỹ: “Ēfeso tá ke',” he mũ. “Vĕnh kar vỹ Diana fi ki kanhró nỹtĩ,” he tóg. “Ēfeso tá ĕg tóg fi ki rĩr mũ. Fi kãggrá nĕji tóg kanhkã tá kãkutĕ ja nĩ. Vĕnh kar tóg tag ki kanhró nỹtĩ,” he tóg. ³⁶ “Ũ tóg tag kato vĩ tũ nĩgtĩ (mỹr),” he tóg. “Hã kỹ jatu ké. Krĩ rỹg tũg ra,” he tóg. ³⁷ “Tag ag tatĩ ãjag tóg kãmũ ja nĩgtĩ, hã ra ag tóg topĕ fi jo ĩn tá nĕn ũ péju ja tũ

nĩgtĩ. Ęg topě fi to ag tóg vĩ kónãn tũ nĩgtĩ (mỹr),” he tóg. ³⁸ “Demétrio mỹ ag kato vĩ sór ke mũ’?” he tóg. “Věnh kãggrá han mũ ag mỹ ti mré ag vĩ kafãn sór mũ’?” he tóg. “Kỹ kófa ag mỹ tómnĩ ge, věnh jyvěn ke kurã ěn kã. Ag kato vĩmnĩ ge,” he tóg. ³⁹ “Ăjag tỹ hã ra nén ũ tó sór kỹ ãjag tóg ěg tũ ki kanhró nỹtĩ. Kurã nĩm jé ěg tóg ke mũ, kỹ ěg věnh mãn kỹ venh mũ ha,” he tóg. ⁴⁰ “Hã ra ěg tỹ ón kỹ věnh génh kỹ ũ ag hỹn ěg to: pã'i mág tỹ imperador kato ag tẽ sór mũ, he mũ. Nén ũ tũ to ãjag tóg věnh mãn mũ (mỹr),” he tóg. “Ũ tỹ ěg mỹ: ne nẽ? he mũ ra ěg tỹ ne tónh ke tóg tũ tĩ,” he tóg, governo mỹ rán tĩ ti. ⁴¹ Kar kỹ tóg ag mỹ: “ha mũ jẽg,” he mũ. Kỹ ag tóg mũ mũ sir.

20

Paulo tỹ ga tỹ Macedônia mĩ tỹg

¹ Věnh kar tỹ jatu ke mãn kỹ Paulo tóg Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag jé prěr mũ. Ag jyvěn tóg mũ, kỹ tóg ag mỹ: “sỹ tĩ ma,” he mũ. Kỹ tóg ga tỹ Macedônia ra tĩ mũ. ² Kỹ tóg ga ěn mĩ tĩ mũ, kỹ tóg fĩn kutě mũ. Jesus ki ge kỹ nỹtĩ kar ag jyvěn mág tóg mũ. Kỹ tóg tỹg mãn kỹ ga tỹ Grécia tá jun mũ. ³ Tá tóg kysã tágtũ tũg mũ. Kỹ tóg ga tỹ Síria ra vỹn ke sór mũ, canoa mág kãmĩ. Hã ra Israel ag tóg tá ti vóg kónãn sór mũ. Kỹ tóg to jykrén kỹ ga tỹ Macedônia mĩ kutě mũ, ga tỹ Síria ra vỹn ken jé. ⁴ Ti mré ag tóg mũ mũ, hã vỹ: Sópato, he mũ, Pirro kósin tag ti, Beréia tá ke tag ti. Kỹ Tessalônica tá Artistarco tóg ti mré tĩ mũ, Segundo ke gé. Derbe tá Gaio tóg ti mré tĩ mũ, Timóteo ke gé. Ásia tá Tíquico tóg ti mré tĩ mũ,

Trófimo ke gé. ⁵ Ēn ag kar vỹ ěg jo mũ mũ, cidade tỹ Trôade ra. Tá ag tóg ěg jãvãnh mũ sir.

⁶ Kỹ ěg tóg cidade tỹ Filipos tá pa mũ, festa tỹ pão jĕgja tũ ke kurã kar kỹ. Kỹ ěg tóg kurã tỹ 5 (ke) tũg kỹ Trôade tá junjun mũ ag tá, ěg jo mũ ag tá. Tá ěg tóg kurã tỹ 7 (ke) tũg mũ sir.

Cidade tỹ Trôade tá

⁷ Semana tỹ kurã ve ki ěg tóg vĕnh mãn mũ sir, Domingo kã, Jesus jamĩ kó jé. Kỹ Paulo tóg tỹ vaj kỹ tĩg sór mũ, hã kỹ tóg ag mré vĕmén mág mũ. Kỹ ěg tóg meia noite pĕtĕm mũ, vĕmén nỹtĩn ki. ⁸ Īn to jãpřy jafã tá ěg nỹtĩ, kỹ néj gru tỹ hĕn ri ke tá grug kỹ nỹtĩ nĩ.

⁹ Kỹ kyrũ tóg tá nĩ nĩ, ti jyjy hã vỹ: Êutico, he mũ. Jãnkã ror kã tóg nĩ nĩ, janela kã. Hã ra tóg nũr mũ sir. Nũr sér han tóg mũ sir. Jó Paulo tóg vĕmén jĕ nĩ. Kỹ tóg ã nũr kỹ jãnkã ror ki kutĕ mũ. Janela tãgtũ tá nĩ kỹ tóg ěprã kutĕ mũ. Kỹ tóg ter ja nĩ sir, ag tỹ re kỹ, ti ve jé.

¹⁰ Kỹ Paulo tóg tĕre mũ gé sir. Ti kri tóg pãnh ke mũ. Kỹ tóg ti kãgũg mũ, ã nĩgnó tỹ. Kỹ tóg ag mỹ: “fe kaj tũg ra,” he mũ. “Ti kupřĩg vỹ ti kãkã nĩ nĩ,” he tóg. ¹¹ Kỹ tóg tãpřy mũ, Paulo ti. Jesus jamĩ kãnhkrég tóg mũ sir, kỹ tóg ko mũ gé. Ag mỹ tóg vĕmén mág han mãn mũ gé, kỹ tóg tỹ vaj mũ. Vaj kỹ tóg tĩ mũ, cidade ěn ki kutĕ kỹ, Paulo ti.

¹² Hã ra ag tóg kyrũ ěn pére kãmũ mũ. Rĩr tóg nĩ nĩ, kỹ ag krĩ tóg há' he mũ sir.

Cidade tỹ Mileto ra

¹³ Kỹ ěg tóg ti jo canoa mág kãra ge mũ, Paulo jo. Kỹ ěg tóg cidade tỹ Assôs ra mũ mũ. Tá Paulo tóg ěg

mré canoa kãra rã sór mũ gé, ti tỹ ãg mré tĩg jé. “Iso ra mũ jẽg, inh hã vỹ inh pẽn kã ra tĩ mũ,” he ja tóg nĩgtĩ, Paulo ti. ¹⁴ ãg tỹ cidade tỹ Assôs tá pa kỹ tóg ãg mré tĩ mũ gé, Paulo ti, canoa mág kãmĩ. Kỹ ãg tóg cidade tỹ Mitilene tá junjun mũ. ¹⁵ Tá pa kỹ ãg tóg tỹ vaj kỹ goj vãso tỹ Quios kakãm krỹg mũ. Tỹ vaj kỹ ãg tóg goj vãso tỹ Samos to hã nũgnũr mũ, kỹ ãg tóg tỹ vaj kỹ cidade tỹ Mileto tá junjun mũ sir. ¹⁶ Paulo tóg: “Éfeso ra ãg mũnh ke tũ nĩ,” he ja nĩgtĩ. “ãg tỹ Jerusalém kukãm mũnh ke vễ, hã kỹ ãg tóg Ásia ki nỹtĩnh ke tũ nĩ. Festa tỹ Pentecoste ki tóg sỹ Jerusalém tá nĩnh há tĩ,” he ja tóg nĩgtĩ, Paulo ti.

Paulo tỹ Jesus mré ke ag mré vỹ

¹⁷ Mileto tá nĩ kỹ tóg Éfeso ra vễnh vỹ jẽnẽg mũ, Paulo ti, kófa ag mỹ, Jesus ki ge kỹ nỹtĩ to pã'i ag mỹ, ag kãmũ jé. ¹⁸ Ag tỹ tá junjun kỹ tóg ag mỹ: “inh ve ja ãjag tóg (mỹr),” he mũ. “Inh kãtĩg ven kã ãjag tóg inh vé, isỹ ga tỹ Ásia tá jun vén kã,” he tóg. ¹⁹ “ãg Senhor tỹ Jesus tỹ inh mỹ nén nĩm ja han isóg tĩ. Vễnh kãfór han tũ sóg tĩ. Kejẽn sóg fỹ tĩ gé, sỹ vễnh jykre pãno ven kỹ. Israel ag tóg iso jũgũ tĩ gé, kỹ sóg vễsỹrẻnh tĩ gé,” he tóg.

²⁰ “Nén há kar tó sóg tĩ ãjag mỹ. Inh pi(jé) ãjag mỹ tó tũ nĩgtĩ', sỹ nén ki kanhrãn mũ ti'. ãg vễnh mãn ki sóg tó ja nĩgtĩ, ãjag ĩn krẻm ke gé,” he tóg. ²¹ “Israel ag mỹ sóg tó ja nĩgtĩ, inh mré ke ag mỹ, fóg tỹ Grego ag mỹ ke gé, ag tỹ ãjag jykre tovãnh jé, Topẻ jykre han jé, Jesus Cristo ki rã jé, ãg Senhor ki. Tag tó ja sóg nĩgtĩ,” he tóg, Paulo ti.

²² “Ha vé, Jerusalém ra sóg tĩ mũ, Topẻ kuprĩg tỹ inh mỹ: ha tĩg, hen kỹ. Isỹ tá nén venh ke ki kagtĩg

sóg nĩ ver,” he tóg. ²³ “Hã ra Topẽ kuprĩg tóg inh mỹ tag tó tĩ, ha mẽ: “ã se jé ag tóg ke mũ, ã vóg kónãn jé ag tóg ke mũ,” he tóg tĩ. Isỹ emã ù ki rã tóg inh mỹ inh vēsỹrénh ke tó tĩ, Topẽ kuprĩg ti,” he tóg. ²⁴ “Hã ra tóg inh mỹ tỹ nén ù tũ nĩ. Ag tỹ isén ke mũ ra tóg inh mỹ tỹ nén ù tũ nĩ gé. Sỹ inh rãnrãj kãn há tóg tĩ, Jesus Cristo tỹ inh mỹ vènh rãnrãj nĩm ja ên ti, hã vỹ: sỹ vènh kar mỹ Jesus to ví sér ên tó jé, he mũ, sỹ Topẽ tỹ êg jagêgtãn mũ ti tó jé, he mũ,” he tóg.

²⁵ “Ha vé, inh ve mãn ke tũ ãjag tóg nĩ ha, ki kanhró sóg nĩ. Û tỹ hèn ri ke ag mỹ sóg Topẽ tỹ tỹ êg pã'i nĩ tó ja nĩgtĩ, isỹ ag venh tũg kỹ. Hã ra ag kar ên tóg inh ve mãn ke tũ nĩ ha,” he tóg. ²⁶ “Hã kỹ sóg ãjag mỹ tó mũ. Û tỹ Jesus ki rã tũ nĩn kỹ tóg iso: inh mỹ tóg tó ja tũ nĩ, henh ke tũ nĩ,” he tóg. ²⁷ “Ãjag mỹ sóg tó kãn, Topẽ jykre kar tó sóg ãjag mỹ. Inh pi(jé) ãjag mỹ nén ù tó tũg ja nĩ’,” he tóg. ²⁸ “Vènh ki rĩrmnĩ, vèso jykrén kỹ. Kỹ Jesus ki ge mũ kar ag ki rĩrmnĩ gé. Topẽ kuprĩg vỹ ãjag tỹ ag to pã'i hyn han, kỹ ag ki rĩr há han nĩ. ã kyvènh tỹ tóg ag kygjãm mũ mỹr, Jesus ti. Ti mỹ ag tóg tỹ ti mẽg ri ke nỹtĩ, kỹ ãjag tỹ ti mẽg ên jèn ke,” he tóg. ²⁹ “Isĩg kỹ ù ag tóg ãjag to junjun ke mũ, kỹ ag tóg mĩg ri ke nỹtĩ, ti mẽg mãn sór kỹ, hã vỹ: Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag kókén sór mũ, he mũ,” he tóg. ³⁰ “Ãjag kãmĩ ù tóg vènh ó tónh ke mũ gé, Jesus mré mũ ag tỹ ag mré mũ kónãn han jé,” he tóg. ³¹ “Kỹ vènh ki rĩr. Iso jykrén. Prỹg tãgtũ ki sóg ãjag jyvèn, kurã ki, kuty ki ke gé. ãjag kar jyvèn sóg (mỹr). ãjag jyvèn kỹ sóg fỹ tĩ gé kejèn,” he tóg. ³² “Hã ra sóg Topẽ mỹ: ag ki rĩr, he mũ, ãjag to. Topẽ vỹ ã ví tỹ ãjag ki rĩr ke mũ gé, ti tỹ ãjag jagêgtãn kỹ. Ti hã

vỹ ti ki rā to ājag tar han ke mū, Topē ti. Ājag mỹ tóg ěmā há tāvĩ nĩm ke mū gé, kar kỹ, ti tũ kar ag mré hã,” he tóg, Paulo ti.

³³ “Inh pi(jé) ājag mỹ: inh mỹ jānkamy nĩm, inh mỹ kur nĩm, he mũ’,” he tóg. ³⁴ “Isỹ nén ũ génh jé sóg rānhrāj ja nĩgtĩ (mỹr), inh nĩgé tỹ. Kỹ inh rānhrāj ki inh companheiro ag vỹ ājag tũ ti vigve ja nĩgtĩ gé inh kóm,” he tóg. ³⁵ “Hã ki sóg ājag mỹ Jesus jykre ti ven mũ. Ěg rānhrāj ki ěg tũ ven kỹ ěg tóg ũn krónhkrój ag mỹ nén ũ vin ke mũ gé, ěg tỹ ti jykre han kỹ. Ěg Senhor tỹ Jesus vĩ mĩ sóg ěkrég tĩ. Ti hã tóg ěg mỹ tag tó ja nĩgtĩ, kỹ tóg: “ũ tỹ ěg mỹ nén ũ nĩm kỹ tóg pāgsĩ nỹ,” he ja nĩgtĩ. “Há sĩ tóg nỹ. Ěg tỹ ũ mỹ ěg tũ nĩm hã kỹ tóg há nỹ,” he ja tóg nĩgtĩ, Jesus ti,” he tóg, Paulo ti. Paulo tỹ ag mỹ ken hã vē.

³⁶ Ti tỹ tó kãn kỹ tóg ā jakrĩ tỹ jě mũ, kỹ tóg Topē mré vĩ mũ, vēnh kar to. ³⁷ Kỹ ag tóg kygfỹ’ he mũ. Paulo nunh jāgmỹ ag tóg ājag nĩgnó fón mũ, ti ki ag tóg nhun ke mũ. ³⁸ Ag mỹ tóg e tĩ, ti tỹ ag mỹ: “inh ve mãn ke tũ ājag nĩ ha,” hen kỹ. Kỹ ag tóg canoa mág ra ti mré mũ mũ sir.

21

Jerusalém ra

¹ Vāhã ěg tóg ag mỹ: “ěg mũ sór vē,” he mũ. Ěg tỹ ag ré kỹ mũ kỹ tóg ag mỹ jagy tĩ. Ge ra ěg tóg tá pa mũ. Kỹ ěg tóg canoa mág kãmĩ mũ mũ, goj vāso tỹ Cós kukãm, vēsỹméri. Tỹ vaj kỹ ěg tóg goj vāso tỹ Rodes tá junjun mũ. Kar ěg tóg cidade tỹ Pátara tá junjun mũ sir. ² Tá ěg tóg canoa mág ũ vég mũ gé, ũ tỹ ga tỹ Fenícia ra tĩ mũ ěn. Kỹ ěg tóg kãra ge kỹ kãmĩ mũ mũ sir. ³ Goj vāso tỹ Chipre vég ěg tóg

mũ, ẽg jakãnh tá. Kĩ ẽg tóg ga tỹ Síria kukãm mũ
 mũ. Cidade tỹ Tiro tá ẽg tóg krỹg mũ. Ag tỹ canoa
 tỹ nén rĩnh tĩ ẽn tỹ tá vin han ke vẽ, cidade tỹ Tiro
 tá. ⁴ Tá ẽg tóg Jesus mré mũ ag vég mũ. Hã kĩ ẽg
 tóg kurã tỹ 7 (ke) ki tá nỹtĩ nĩ. Topẽ kuprĩg tỹ ag
 krĩn kĩ ag tóg Paulo mỹ ke mũ, ti tỹ Jerusalém ra
 tĩg tũ nĩ jé, he ag tóg. ⁵ Ge ra ẽg tóg kurã tỹ 7 (ke)
 tũg kĩ mũ mãn mũ. Hã ra ag tóg ẽg mré mũ sĩ han
 mũ, ãjag prũ fag mré hã ke gé. Cidade tá ag tóg pa
 mũ ẽg mré, kĩ ẽg tóg goj fyr tá ẽg jakrĩ tỹ nỹtĩn kĩ
 Topẽ mré vĩ mũ. ⁶ Kĩ ẽg tóg: “ẽg mũnh ken vẽ ha,”
 he mũ. Kĩ ẽg tóg canoa kãra ge mũ. Jó ag tóg ãjag
 jamã ra vỹnvỹn ke mũ gé.

⁷ Kĩ ẽg tóg cidade tỹ Tiro tá pa kĩ mũ mãn kĩ
 cidade tỹ Ptolemaida tá junjun mũ. Jesus mré ke
 ag vég ẽg tóg mũ sir tá. Ag mré ẽg tóg kurã pir han
 mũ.

⁸ Tỹ vaj kĩ ẽg tóg tá pa kĩ cidade tỹ Cesaréia ra
 mũ mũ, ẽg pẽn kã. Tá ẽg tóg Jesus vĩ tó tĩ ù ĩn krẽm
 nỹtĩ mũ, ti jiji hã vỹ: Filipe, he mũ. Û tỹ 7 (ke) ẽn ag
 kã ù vẽ, ù tỹ vễjẽn vễnh kãpópãm mũ ẽn ag kã ù vẽ.
⁹ Ti kósin fag vỹ tỹ 4 (ke) nỹtĩ, ùn mén ja tũ fag. Ẽn
 fag vỹ Topẽ vĩ tó mũgtĩ.

¹⁰ Si há tũ tá Judéia tá ke ù tóg kãtĩ mũ, ù tỹ Topẽ
 vĩ tó tĩ ti, ti jyjy hã vỹ: Ágabo, he mũ. ¹¹ Ẽn tóg ẽg tá
 jun kĩ Paulo vėsógfĩn ja tỹ ã nĩgé sigség mũ, ã pẽn
 ke gé. Kĩ tóg: “Topẽ kuprĩg tỹ tón hã vẽ, ha mẽ: ù tỹ
 vėsógfĩn ja tag tỹ tũ nĩ ẽn vỹ se kĩ jễnh mũ,” he mũ.
 “Israel ag vỹ ti senh mũ, kĩ ag tóg fóg ag mỹ ti fẽg
 mũ, he tóg, Topẽ kuprĩg ti,” he tóg, Ágabo ti.

¹² Ẽg tỹ tag mẽ kĩ ẽg tóg Paulo mỹ: “Jerusalém ra
 tĩ tũg nĩ,” he mũ. Kĩ tá ke ag tóg ge mũ sir ẽg mré.

¹³ Hã ra Paulo tóg: “ãjag hã ne tóg kygfÿ' he mũ',” he mũ. “Inh fe kaj han ãjag tóg mũ,” he tóg. “Ag tÿ ise sór nÿtĩn ky tóg inh mÿ tÿ nén ù tũ nÿ. Ag tÿ isén sór nÿtĩn ky tóg inh mÿ tÿ nén ù tũ nÿ gé, ag tÿ Jerusalém tá inh vóg kónãn sór ky, ãg Senhor tÿ Jesus tugnĩn,” he tóg, Paulo ti.

¹⁴ ãg vĩ mẽ jãvãnh tóg nĩ. Kÿ ãg tóg vĩ mãn tũ nĩ sir. “Jesus tÿ nén han mũ vĩ tóg há nĩ,” he ãg tóg mũ sir.

¹⁵ Kar ky ãg tóg nén kar kãn mũ. Kÿ ãg tóg Jerusalém ra mũ mũ. ¹⁶ Cesaréia tá ke ù ag tóg ãg mré mũ mũ gé, Jesus mré ke ù ag. ãg mÿ ag tóg ù ven mũ, ãg tÿ ti ãn krēm nÿtĩ jé. Ti jiji hã vĩ: Menasom, he mũ. Goj vãso tÿ Chipre tá ke vë. Vãsÿ tóg Jesus ki rã ja nĩgtĩ. ãg tÿ ti ãn krēm nũgnũr ke vë.

Paulo tÿ Tiago mré vēmén

¹⁷ ãg tÿ Jerusalém tá junjun ky Jesus mré ke ag fe tóg mrin ke mũ sir.

¹⁸ Tÿ vaj ky Paulo tóg ãg mré Tiago venh tĩ mũ. Kÿ kófa ag kar tóg tá vënh mãn mũ gé. ¹⁹ Ag mÿ tóg: “ãjag mÿ há?” he mũ. Kÿ tóg ag mÿ Topẽ tÿ nén han kar tugtó mũ. Tugtó kãn tóg mũ, Topẽ tÿ fóg kar krĩn mũ ti, ti tÿ ag mÿ Topẽ vĩ tón ky. ²⁰ Ag tÿ mẽ ky ag tóg Topẽ mÿ vĩ há han mũ. Kÿ ag tóg Paulo mÿ: “régre',” he mũ. “Israel tÿ hën ri ke ag vĩ Jesus ki ge ky nÿtĩ, ù tÿ mil tÿ hën ri ke ag. ãn kar tóg Moisés tÿ ãg mÿ vënh jykre nĩm ja han (ka)mẽ nĩgtĩ',” he ag tóg. ²¹ “Hã ra ù ag tóg ag mÿ ã to ón ja nĩgtĩ. ã to ag tóg: “Israel kar krĩn kónãn tóg tĩ,” he tĩ. “Israel tÿ fóg mũ mũ kar krĩn kónãn tóg tĩ, ag tÿ Moisés tÿ ãg mÿ nén nĩm ja tovãnh jé,” he ag tóg tĩ ã to, ón ky. ãjag krë gré junun fár kym tũg nĩ, he ã nëji tĩ. Moisés tÿ

ẽg mÿ nén nĩm ja hán mǎn tũg nĩ, he ã nẽji tĩ,” he ag tóg, Paulo mÿ. ²² “Kÿ ẽg ne han mũ ha?” he ag tóg. “Û tÿ hẽn ri ke ag vÿ vẽn h mǎn ke mũ, ag tÿ ã kãtĩg mẽn kÿ,” he ag tóg, Paulo mÿ. ²³ “Tag hã han jé ã tóg ke mũ, ha mẽ. Û tÿ 4 (ke) ag vÿ ki nÿtĩ ẽg mré, Topẽ mÿ promessa han mũ ag,” he ag tóg. ²⁴ “Ag mÿ: “inh mré nÿtĩmnĩ,” hemnĩ. Ag mré vẽn h jãnhkri han nĩ, ẽg jykre ki. Ag tÿ vễjãrég mũ kÿ ag jo kajãm nĩ. Hã kÿ vẽn h kar tóg ã jykre ki kanhró nÿtĩ sir. Û ẽn ag tÿ ã to ón mũ ve jé ag tóg ke mũ, ã tÿ Moisés tÿ ẽg mÿ nén nĩm ja ẽn han kÿ,” he ag tóg mũ, Tiago ag, Paulo mÿ.

²⁵ “Jó ẽg tóg fóg ag tÿ Jesus ki ge mũ ag mÿ vẽn h rá jẽnẽ ja nĩgtĩ, kanhgág ag mÿ ke gé. Û tÿ Israel jykre han tũ kar to ẽg tóg jykrén, kÿ ẽg tóg ag mÿ vẽn h rá ẽn jẽnẽ ja nĩ. Ag mÿ ẽg tóg: Moisés tÿ ẽg mÿ nén nĩm ja ẽn han ke tũ ãjag nĩ, he ja nĩgtĩ. ãjag tÿ nén han ken hã vễ, ha mẽ: vẽn h kãggrá to festa ko tũg nĩ, retrato to festa ẽn. Nén ù kyvénh ko tũg nĩ gé. Nén tÿ vėsóg ki ter ja ẽn ko tũg nĩ gé. ãjag prũ tũ fag mré nÿ tũg nĩ gé, he ja ẽg tóg nĩgtĩ ag mÿ, ù tÿ Israel jykre han tũ ag mÿ,” he ag tóg, kófa ag, Paulo mÿ.

²⁶ Kÿ Paulo tóg ù tÿ 4 (ke) ẽn ag mÿ: “inh mré nÿtĩmnĩ,” he mũ, ù tÿ promessa han mũ ag mÿ. Tÿ vaj kÿ tóg ag mré vẽn h jãnhkri mũ, Israel ag jykre ki. Kÿ tóg Topẽ jo ãn to tĩg kÿ ù tÿ ki rĩr tĩ ag mÿ: “ag mré sóg vẽn h jãnhkri mũ,” he mũ sir. Ag mÿ tóg kurã nĩm, Paulo ti, ag tÿ kurã ẽn kã Topẽ mÿ ti tũ pũn jé, ù tÿ 4 (ke) ag jo, Topẽ tũ ki rĩr tĩ ag. Kurã ẽn to hã ag tóg vẽn h jãnhkri tĩ, kurã tÿ 7 (ke) ki, promessa han mũ ag.

Ag tỹ Paulo se

²⁷ Kỹ tóg kurā tỹ 7 (ke) ěn tũ ken kỹ Israel tỹ Ásia tá ke ag tóg Topě jo ĩn tá ti vég mũ sir, Paulo ti. Kỹ ag tóg vĕnh génh mág han mũ. Ti kāmĩg ag tóg mũ, kỹ ag tóg prĕnprĕr mũ sir. ²⁸ “!..Israel kar, kāmũ jĕg ra..!” he ag tóg. “!..Ũn gré ěn ve ra..! !..Ũ tỹ vĕnh kar krĭn kónān mũ ěn ve ra..! !..Ěg povo to tóg vĩ kónān mo..! !..Moisés tỹ ěg mỹ nĕn nĩm ja to..! !..Topě jo ĩn to tóg vĩ kónān mo..! !..Kỹ tóg fóg ag mỹ: Topě jo ĩn kāra ge jĕg, he ja ne..! !..Hã kỹ tóg Topě jo ĩn kavĕnh mo..!” he ag tóg, prĕnprĕr kỹ, Paulo to. ²⁹ Fóg tỹ Trófimo ěn ve ja ag tóg nĩgtĩ, Éfeso tá ke ěn, Paulo mré tĩ mũ ěn. Jerusalém tá ag tóg ti ve ja nĩgtĩ, kỹ ag tóg ón kỹ: “Paulo hỹn ti pére vyr, Topě jo ĩn kāra,” he mũ.

³⁰ Kỹ cidade ěn tá ke kar ag vỹ vĕnh génh mũ sir, jũgũ kỹ. Ag tỹ Paulo kāgmĩ kỹ ag tóg Topě jo ĩn kátá ti kutĕm mũ. Kỹ ũ tỹ ki rĩr tĩ ag tóg Topě jo ĩn nĩgfĕnh mũ sir. ³¹ Kỹ ag tóg ti rĕg mũ, Paulo ti.

Hã ra soldado ag pã'i vỹ mĕg mũ, major ti, Jerusalém tá ke kar ag tỹ vĕnh génh kỹ. ³² Kỹ tóg soldado ag jé prĕr kỹ, ag pã'i jé prĕr kỹ tóg ag to pétĕ mũ. Ag tỹ soldado ag ve kỹ, ag tỹ major ve kỹ ag tóg sir krỹg he mũ, Paulo rĕn kỹ. ³³ Hã ra major tóg tá jun mũ. “Ti kāgmĩ ra,” he tóg, soldado ag mỹ. “Ti se ra, ferro régre tỹ,” he tóg. “Ũ nĕ?” he tóg. “Ti tỹ ne han nĕ?” he tóg, vĕnh kar mỹ, major ti. ³⁴ Hã ra ũ ag tóg ti mỹ nĕn ũ tó, kỹ ũ ag tóg ti mỹ nĕn ũ tó, kỹ tóg ki kanhrān tũ nĩ sir. Kỹ tóg soldado ag mỹ: “ĕg ĩn kāra ti rāg,” he mũ.

³⁵ Ag tỹ sānsān he jafā tá junjun kỹ ag tóg ti vāg mũ. Vĕnh kar tỹ ti to vĕnh génh kỹ ag tóg ti vāg mũ,

ag tỹ ti kã kyn ke jé. ³⁶ Vẽnh kar tóg ag nón mũ ky: “!..ti rẽ ra..!” he mũ, prẽnprẽn ky.

Paulo tỹ ag mỹ vẽnh kãmén mũ

³⁷ Ag tỹ ãn kãra ti rãg sór ky Paulo tóg major mỹ: “sỹ ã mré vẽnén há tóg tĩ,” he mũ. Grego vĩ ki tóg ti mỹ ke mũ. Fóg tỹ major vẽn, hã ky tóg Grego vĩ hã tó tĩ.

³⁸ Ky major tóg ti mỹ: “ã hã ne tóg Grego vĩ tó há nĩ,” he mũ. “Ky ã mỹ tỹ Egito tá ke ẽn tũ nĩ, ù tỹ kurã ẽn kã vẽnh génh han mũ ẽn, ù tỹ mil tỹ 4 (ke) mré tĩ mũ ẽn, governo kato tẽ mũ ẽn ag mré, ẽnã tũ mĩ tĩ mũ ẽn?” he tóg, Paulo mỹ, major ti.

³⁹ Ky Paulo tóg ti mỹ: “hỹ,” he mũ. “Tỹ sóg Israel nĩ,” he tóg. “Tỹ sóg cidade tỹ Tarso tá ke nĩ. Ga tỹ Cilícia tá cidade mág kãfór vẽn, inh mur ja ti. Isỹ povo tag mré vĩnh há tóg tĩ,” he tóg, Paulo ti, major mỹ. ⁴⁰ Ky tóg ti mỹ: “ha vĩ ge,” he mũ.

Kỹ Paulo tóg sãnsãn he jafã kri jẽ ky ag mỹ ke mũ sir. Hebreu vĩ ki tóg ag mỹ ke mũ, ky tóg:

22

¹ “inh kanhkã,” he mũ. “Ijóg’,” he tóg. “Isỹ ãjag mỹ inh jykre kãmén ke vẽn, ki ẽnẽ,” he tóg ag mỹ.

² Ky ag tóg ti tỹ Hebreu vĩ ki ag mỹ vĩ mẽg mũ sir, ky ag tóg katy’ he mũ sir.

³ Ky tóg ag mỹ: “tỹ sóg Israel nĩ,” he mũ. “Cidade tỹ Tarso tá inh mur, ga tỹ Cilícia tá. Cidade tag ki sóg hã ra mog mũ, ky Gamaliel tóg inh kanhrãn. Inh mỹ tóg ẽg jóg’jóg ag jykre tó kãn, ky sóg to tar ja nĩ. Topẽ jykre to sóg tar tãvĩ ja nĩgtĩ, ãjag tỹ ùri han mũ ri kén,” he tóg. “Topẽ jykre hỹn, he sóg tĩ gé, ẽg jykre ẽn to, hã ra sóg kygnẽ. ⁴ Hã ky sóg Jesus mré

mũ ag to jũ tävĩ ja nĩgtĩ. Ag kăgtén sór ja inh nĩgtĩ, ũn tătă fag ke gé. Ag sigse ja sóg nĩgtĩ, vĕse ja kăki sóg ag văm ja nĩgtĩ gé. ⁵ Topĕ tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág vỹ ki kanhró nĩ, kófa ag kar ke gé. Ag hã tóg inh mỹ permissão han ja nĩgtĩ, sỹ cidade tỹ Damasco ra tĩg jé, tá ěg mré ke ag mỹ ven jé. Tá sóg Jesus mré ke ag sigse sór ja nĩ gé, Jerusalém ra ag tatĩ kătĩg jé, tag ki ag vóg kónăn jé,” he tóg, Paulo ti.

*Paulo tỹ ã tỹ Jesus ki rã kāmén
(Hk 9.1-19; 26.12-18)*

⁶ “Isĩg kỹ sóg Damasco tá jun mũ. Kỹ tóg vāhã vĕnh jĕngrĕ tar tävĩ tóg vāhã inh ki kómkóm ke mũ. Kanhkã tá ke vĕ, vĕnh jĕngrĕ tag ti. Rã tỹ ěg nĩno kã sa ra tóg ke mũ. ⁷ Kỹ sóg kutĕ mũ. Kỹ sóg vĕnh vĩ mĕg mũ, kỹ tóg inh mỹ: “Saulo', Saulo', ã tỹ ne jé isũ ag vóg kónăn nĕ?” he mũ, vĕnh vĩ ti. ⁸ Kỹ sóg ěg Senhor mỹ: “ã tỹ ũ nĕ?” he mũ. Kỹ tóg inh mỹ: “tỹ sóg Jesus nĩ, Nazaré tá ke ěn,” he mũ, “ã tỹ ũn vóg kónăn sór tĩ ěn hã vỹ tỹ inh nĩ,” he tóg inh mỹ. ⁹ Inh mré mũ ag vỹ vĕnh jĕngrĕ ěn vigvég mũ. Hã ra ag tóg ũ tỹ inh mỹ vĩ mũ mĕg tũ nĩ.

¹⁰ Kỹ sóg ěg Senhor ti mỹ: “kỹ sỹ hĕ ri kenh ke nĕ?” he mũ. Kỹ tóg inh mỹ: “jĕg nĕ ra,” he mũ. “Damasco ki rã. Tá ũ tóg ã mỹ tó kãn mũ, ã tỹ nĕn han ke ti,” he tóg inh mỹ, vĕnh vĩ ti. ¹¹ Hã ra sóg nĕn ũ vég tũ nĩ, vĕnh jĕngrĕ ěn tar tävĩ nĩn kỹ. Kỹ inh mré mũ ag tóg inh nĩgĕ kăgmĩ kỹ inh pére mũ mũ. Hã ki ěg tóg Damasco tá junjun mũ sir.

¹² Kỹ ũ tỹ Ananias he mũ ěn tóg inh venh kătĩ mũ. Moisés tỹ ěg mỹ vĕnh jykre nĩm ja ěn han kãn tóg nĩgtĩ, Ananias ti. Damasco tá ke kar vỹ ti to vĩ há han mũgtĩ, Israel ěn ag kar. ¹³ ěn tóg inh venh

kātī mū, kŷ tóg iso jun kŷ inh mŷ: “régré!,” he mū. “Saulo,” he tóg mū. “Inh ki ěvānh ra,” he tóg. Kŷ sóg vēsŷmēr ti vég mū sir. ¹⁴ Kŷ tóg inh mŷ: “ěg jóg!jóg ag tŷ Topē vŷ ā kuprěg, vāsŷ,” he mū, “ā tŷ ti jykre ki kanhró nŷ jé, ā tŷ ūn kuryj nŷ ěn ve jé, Cristo ěn. Ti hā tóg ā mré vŷnh mū,” he tóg inh mŷ, Ananias ti. ¹⁵ “Ā tŷ vĕnh kar mŷ ā tŷ nĕn vég mū tónh ke vĕ, ā tŷ nĕn mĕg mū ti,” he tóg inh mŷ. ¹⁶ “Kŷ ěmĕ kŷ nŷ tŷg nŷ. Jĕg nĕ ra, ā tŷ kype kŷ jĕ jé, Topē tŷ ā tŷ ti vŷ mranh tŷ tŷ' he jé. Ti mré vŷ, ti jiji tó kŷ,” he tóg inh mŷ, Ananias ti,” he tóg, Paulo ti.

Paulo tŷ ā rānrāj kāmén

¹⁷ “Isŷ Jerusalém ra vŷn ke kŷ sóg Topē jo ĩn krĕm ti mré vŷ mū. Kŷ sóg nĕn nĕ vég mū. ¹⁸ Ti hā vĕ, ěg Senhor hā vĕ. Kŷ tóg inh mŷ: “kur Jerusalém tá kutĕ,” he mū. “Ā vŷ mĕnh ke tŷ ag nŷ, ā tŷ ag mŷ inh kāmén mū ra,” he tóg inh mŷ.

¹⁹ Kŷ sóg ěg Senhor ti mŷ: “hā ra ag tóg isŷ nĕn han ja ki kanhró nŷtŷ,” he mū. “Ag sigse han ja isóg tŷgtŷ. Vĕnh kanhrān jafā krĕm sóg ag mrānmrān ja tŷgtŷ gé, ū tŷ ā ki ge kŷ nŷtŷ ag,” he sóg ti mŷ. ²⁰ “Kŷ sóg ag tŷ Estêvão tén kŷ, ag tŷ ū tŷ ā vŷ tó mū ěn tén kŷ sóg tá jĕ ja nŷ gé, kŷ tóg inh mŷ há ja tŷ, ag tŷ ti tén kŷ. Ag kur ki sóg rŷr ja nŷgtŷ gé, ū tŷ Estêvão tén mū ag kur ki,” he sóg, ěg Senhor mŷ.

²¹ Hā ra tóg inh mŷ: “vó, ha tŷg,” he mū. “Kór há ra sóg ā jĕnĕnh mū, kuvar há ra. Fóg kar to sóg ā jĕnĕnh mū, kanhgág kar to ke gé,” he tóg inh mŷ,” he tóg, Paulo ti.

²² Hā ra vĕnh kar ěn ag tóg ěmĕ kŷ nŷtŷ nŷ. Ag tŷ ti vŷ tag mĕ kŷ ag tóg prĕnprĕr mū sir. “!..Ti tén

ra..!” he ag tóg. “!..Û tỹ ge vỹ kórég ne..!” he ag tóg. “!..Ti rĩr nĩn kỹ tóg ěg mỹ tỹ ù nỹnh mo..!” he ag tóg. ²³ Prĕnrĕr ag tóg mũ. Ājag kur vām ag tóg mũ, ga funfur han ag tóg mũ sir. Ag jũgjũ vĕ.

²⁴ Kỹ major vỹ: “ĩn kãra ti rãg,” he mũ. “Nén fár tỹ ti mrãnmrãn, cavalo tỹ mrãn ke jafã ri ke ěn tỹ. Hã tỹ ti ki jĕmĕ. Ag tỹ hĕ ri ke jé ã to vĩ kónãn nĕ? hemnĩ ti mỹ,” he tóg, major ti, soldado ag mỹ. Major tóg Paulo tỹ ag mỹ nén tó ja ěn mĕ ja tũ nĩ, ti tỹ Hebreu ag vĩ ki kagtĩg nĩn kỹ. Hã kỹ tóg soldado ag mỹ: “ti ki jĕmĕ,” he mũ sir.

²⁵ Kỹ ag tóg ti ség mũ, nén fár tỹ, ag tỹ ti mrãnmrãn jé. Hã ra Paulo tóg capitão mỹ, ù tỹ tá jĕ ěn mỹ tóg: “mỹ ã mỹ kuryj, ag tỹ inh mrãnmrãn ke ti?” he mũ. “Tỹ sóg Romano nĩ, hã ra ag tóg nén fár tỹ inh mrãnmrãn sór mũ, ù tỹ inh ki jĕmĕg tũ ra, ag tỹ inh jyvĕn tũ ra,” he tóg, Paulo ti. ²⁶ Kỹ tóg capitão mỹ e tĩ, kỹ tóg major mỹ tónh tĩ mũ. Ti mỹ tóg: “ã tỹ ne han ke nĕ ha?” he mũ. “Romano vĕ mỹr,” he tóg ti mỹ. ²⁷ Kỹ major tóg ti to kãtĩ mũ, kỹ tóg ti mỹ: “kỹ ã mỹ tỹ Romano nĩ?” he mũ. Kỹ Paulo tóg: “hỹ,” he mũ. ²⁸ Kỹ major tóg ti mỹ: “isỹ tỹ Romano nĩ jé sóg jãnkamy tỹ hĕn ri ke tỹ kajãm,” he mũ ti mỹ. Kỹ Paulo tóg ti mỹ: “inh mur kã sóg ge nĩ hã ra, inh panh ri kén,” he mũ. ²⁹ Kỹ ag tóg ti tovãnh mũ sir, ù tỹ ti mrãnmrãn ke mũ ěn ag. Hã ra tóg major mỹ e tĩ, ti tỹ ti se kỹ. Ti tỹ ùn Romano senh ke tũ vĕ vĕ, hã kỹ tóg ti mỹ e tĩ.

Israel tỹ pã'i ag tỹ Paulo vĩ mĕg mũ

³⁰ Tỹ vaj kỹ major tóg Israel ag ki jĕmĕ mãn sór mũ, ag tỹ hĕ ri ke kỹ Paulo to jũ mũ ti. Kỹ tóg ti kavãn mũ. Kỹ tóg Topĕ tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág ag jé

prēr mū, vēnh jyvēn tī kar ag ke gé. Kǵ tóg Paulo pére tī mū, ag jo ti fēg jé.

23

¹ Kǵ Paulo tóg vēnh jyvēn ti ag vég mū, kǵ tóg: “inh kanhkā,” he mū. “Vēnh jykre há kar han isóg nǵtī (mǵr), kurā kar ki, ūri ke gé, isǵ Topē mī ēkrén kǵ,” he tóg.

² Kǵ Topē tū ki rīr tī to pā'i mág tóg ke mū, ū tǵ Ananias he mū ēn vǵ: “ti jēnky ki tānh,” he mū, ti jy nǵtī ag mǵ.

³ Kǵ Paulo tóg ti mǵ: “Topē vǵ ā tānh ke mū,” he mū. “Jykre régre ā nī, kǵ ā tóg tǵ ĩn to ró ri ke nī. Ēg tǵ tinta kupri tǵ to tǵn kǵ ēg tóg ti kórég vég tū nǵtī, tinta krēm ti kórég ti,” he tóg. “Inh jyvēn sór ā tóg mū, Topē jykre ki, hā ra ā hā tóg Topē jykre mranh, ā tǵ ag mǵ: ti tānh ra, hen kǵ,” he tóg, Paulo ti.

⁴ Kǵ tá nǵtī ag tóg ti mǵ: “ā hā tóg Topē camarada mǵ vī kónān, Topē tū ki rīr tī to pā'i mág mǵ,” he mū, Paulo mǵ. ⁵ Kǵ Paulo tóg: “mē,” he mū. “Tī tǵ tǵ pā'i mág nīn ki sóg kagtǵ ja nī, ke tū nī mū ra sóg ti to vī kónān ja tū nī vē,” he tóg. “Topē vī ki tag tóg rán kǵ nī nī, hā vǵ: ā povo tǵ pā'i mág to vī kónān tǵg nī, he mū,” he tóg, Paulo ti.

⁶ Hā ra Paulo tóg ag vég mū, vēnh jyvēn tī ag. Ū ag tóg tǵ Saduceu nǵtī, kǵ ū ag tóg tǵ Fariseu nǵtī. Vyrmǵ ag jykre nǵtī. Kǵ Paulo tóg jamā hár(a) ke kǵ ag mǵ: “inh kanhkā,” he mū. “Tǵ sóg Fariseu nī, kǵ inh panh tóg tǵ Fariseu nī gé,” he tóg. “Topē vǵ ūn ter mū ag rīnrīn mǵn ke mū. Tag vǵ inh mǵ ki hā ke nī, hā kǵ ājag tóg iso jǵgǵ mū,” he tóg, Paulo ti.

⁷ Ti tỹ tag tó kar kỹ vĕnh jyvĕn tĩ ag tóg vĕnh kăpugpóv kỹ nỹtĩ. Fariseu ag tóg Saduceu ag mré vĩ jũgũ han mũ, jagnĕ vĩ kafăn kỹ. ⁸ Saduceu ag mỹ tóg tũ tĩ, Topĕ tỹ ĕg ter mũ rĩn măn mũ ti. Topĕ tỹ jĕnĕ jafă tóg ag mỹ tũ tĩ gé. Kỹ vĕnh kuprĩg tóg ag mỹ tũ tĩ gé. Hă ra Fariseu ag mỹ tóg nỹtĩ, vĕnh kuprĩg, Topĕ tỹ jĕnĕ jafă, ti tỹ ĕg rĩn măn mũ ke gé. Hă kỹ ag tóg jagnĕ vĩ kafăn mũ sir. ⁹ Kỹ ag tóg jagnĕ to jũgũ kỹ prĕnprĕr mũ. Fariseu ag kămĩ ũ ag tóg jĕg nĕ nĕ kỹ, Saduceu vĩ kafăn kỹ ag tóg: “nĕn ũ kórĕg han tũ ti nĩ, Paulo ti,” he mũ. “Hĕn ri ke mũn ti hỹn nĕn nĕ ve ja nĩ, vĕnh kuprĩg hĕn ri ke mũn, ke tũ nĩ kỹ Topĕ tỹ jĕnĕ jafă,” he ag tóg, Fariseu ag, Topĕ vĩ to professor ag. ¹⁰ Kỹ vĕnh génh tóg kutĕ mũ ve nĩ. Kỹ major tóg Paulo to jykrĕn mũ. “Ag hỹn gen kỹ ti janjăn ke mũ, ti jónjăn kỹ,” he tóg, vĕnh génh ven kỹ. Kỹ tóg soldado ag mỹ: “kur mũ jĕg, ti kăgmĩ jé, ĕg ĩn kăra ti răg jé,” he mũ, major ti. Kỹ ag tóg ĩn kăra ti răg mũ.

¹¹ Tỹ kuty kỹ Jesus tóg Paulo mré vĩ mũ. “Kamĕg tũg ra,” he tóg ti mỹ. “Jerusalém tá ģ tóg inh vĩ tó há han. Ge jé ģ tóg ke mũ, cidade tỹ Roma tá,” he tóg, Paulo mỹ, Jesus ti.

Ag tỹ Paulo tén sór

¹² Tỹ vaj kỹ Israel ag tóg vĕnh măn mũ sir. Jagnĕ mré ag tóg jykrĕn mũ. “Paulo tén jé ĕg tóg ke mũ,” he ag tóg. “Jĕn ke tũ ĕg nĩ, kron ke tũ ĕg nĩ gé, ĕg tỹ Paulo tén ke jo, ke tũ nĩ mũ ra Topĕ jé ĕg vóg kónăn,” he ag tóg. ¹³ Ũ tỹ 40 (ke) kăfór vĕ, jagnĕ mré jykrĕn mũ ag. ¹⁴ Ĕn ag vỹ Topĕ tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág ag mré vĩnh kămũ mũ, kófa ag mré hă. “Jagnĕ mré ĕg jykrĕn,” he ag tóg. “Nĕn ũ kămĕnh ke tũ ĕg nĩ, ĕg tỹ

Paulo tén ke jo, ke tũ nĩ mũ ra Topẽ jé ěg vóg kónãn,” he ag tóg. ¹⁵ “Kỹ major mré vĩnh mũmnĩ. Vẽnh jyvẽn tĩ ag mré mũmnĩ, ãjag tỹ ti mré vĩ jé. Ti mỹ: ěg tỹ ti tỹ nén ù kórég han mũ to jykrén mãn ke vễ, hemnĩ, hã to ěg mỹ ti ven mãn nĩ, hemnĩ ti mỹ. Ti tỹ: hej, hen kỹ ěg tóg ti tén ke mũ, kỹ tóg ãjag to jun ke tũ nĩ,” he ag tóg, pã'i ag mỹ.

¹⁶ Hã ra Paulo ve fi kósin tóg ag tỹ han sór mũ ěn mễg mũ. Kỹ tóg soldado jo ãn kãra rã kỹ Paulo mỹ tó mũ. ¹⁷ Kỹ Paulo tóg capitão ù jé prěr kỹ ti mỹ: “major mỹ kyrũ tag pére tũg, ti tỹ ti mỹ nén ù tó jé,” he mũ ti mỹ.

¹⁸ Kỹ tóg ti pére tĩ mũ sir, major to. Kỹ tóg ti mỹ: “ũ se kỹ jẽ ěn tóg, Paulo ěn tóg inh jé prěr,” he mũ, “kỹ tóg inh mỹ: “kyrũ tag tỹ major mỹ ti pére tũg,” he mũ. Ti tỹ nẽji ã mré vĩ sór nẽ,” he tóg, capitão ti.

¹⁹ Kỹ major tóg ti nĩgẽ kãgmĩ kỹ ti pére tĩ mũ, vễnh péju kỹ. Kỹ tóg ti mỹ: “ã hẽ ri ké?” he mũ.

²⁰ Kỹ tóg ti mỹ: “Israel ag tóg to jykrén, ag tỹ ã mỹ to vĩ jé, ã tỹ vaj kỹ Paulo jẽnẽ jé, vễnh jyvẽn tĩ ag to. Ón kỹ ag tóg ã mỹ: “ti ve mãn jé ěg tóg ke mũ, ěg tỹ ti to jykrén mãn jé,” henh ke mũ. Hã ra ag ón vễ,” he tóg, major mỹ. ²¹ “Ag mỹ: hej, he tũg nĩ. Û tỹ 49 (ke) ag tóg, ti jo vãjig mũ. Jagnẽ mré ag jykrén, ag tỹ nén ù konh ke tũ nĩ jé, kron ke tũ nĩ jé, ti tén ken jo. “Ke tũ nĩ mũ ra Topẽ jé ěg vóg kónãn,” he ag tóg. Ěn ag tóg ã tỹ ag mỹ: hej, henh ke jãvãnh mũ sir,” he tóg, kyrũ ti, major mỹ.

²² Kỹ major tóg ti mỹ: “ũ mỹ: ti mỹ sóg tó, he tũg nĩ,” he mũ. “Ha jatun mỹ tũg,” he tóg ti mỹ.

Major tỹ Paulo jẽnẽnh ke, pã'i mág tỹ governador ra

²³ Kĩ major tóg capitão régre ag mĩ: “kãmũ jêg ra,” he mũ. Kĩ tóg ag mĩ: “ãjag tũ kãnkãn ra,” he mũ. “Cidade tỹ Cesaréia ra ãjag mũnh mũ, kuty tag kã 9 horas ki. Kỹ soldado tỹ 200 (ke) ag vỹ mũnh mũ, cavalo kri mũ ag tỹ 70 (ke) ag ke gé, kũ ã tỹ 200 (ke) ã ag vỹ rógro pu gég mũnh mũ,” he tóg. ²⁴ “Kỹ cavalo ã ag vỹ mũnh ke mũ gé, Paulo tỹ kri nĩ jé. Governador tỹ Félix to ti pére mũ jêg, tĩ tỹ jatun mỹ tá jun jé,” he tóg, major ti, capitão ag mỹ.

²⁵ Kĩ tóg pã'i mág tỹ Félix mỹ rán mũ, major ti, kũ tóg:

²⁶ “Cláudio Lísias tỹ rá vễ,” he mũ. “Isỹ Governador tỹ Félix mỹ rán hã vễ, ã tỹ inh kãfór nĩn kũ. ã mỹ sóg: ã mỹ há? he mũ,” he tóg.

²⁷ “Tag vỹ tỹ Israel ag vễse jê. Ti tén kren ag tóg. Hã ra sóg ti tỹ tỹ Romano nĩ jêmẽ, kũ sóg inh soldado ag mré ti kren han. ²⁸ Hã ra sóg ti kato tẽ mũ ag ki jêmẽ sór mũ. Ag tỹ hẽ ri ke jé ti to jũgũ nẽ'? he sóg. Hã kũ sóg vễnh jyvẽn tĩ ag mỹ ti ven mũ. ²⁹ Kũ sóg vég mũ. Ag jykre tugrĩn ag tóg ti to jũgũ mũ. Crime han tũ ti nĩ. Ti tỹ nén ã to ter jé han tũ ti nĩ gé. Kũ tóg ti tỹ nén ã to se kũ nỹ jé tóg han tũ nĩ gé. ³⁰ Hã ra sóg nén ã mẽ gé. Ti to ag tóg vãjig mũ sir, hã kũ sóg vễsỹmér ti jênêg mũ ã to. Ti kato vĩ mũ ag mỹ sóg: ti hã mré vĩmnĩ, he mũ gé,” he tóg.

Vễnh rá ki tóg tó ja nĩ, major ti, governador mỹ.

³¹ Kũ soldado ag tóg han mũ sir, ti tỹ ag mỹ nén tó mũ ti. Paulo pére ag tóg mũ mũ. Kuty tá mũ kũ ag tóg cidade tỹ Antipátride tá junjun mũ. ³² Tỹ vaj kũ ag tóg kyrãgrã mũ, ãjag jamã ra, ã tỹ ãjag pẽn kã mũ mũ ag. Cavalo kri mũ ag tóg ti pére mũ mũ inhhã.

³³ Ęn ag vỹ Cesaréia tá junjun mũ. Governador mỹ ag tóg vẽn rá ěn nĩm mũ. Kỹ ag tóg ti mỹ Paulo ven mũ.

³⁴ Kỹ pã'i mág ěn tóg vẽn rá vэг mũ, kỹ tóg Paulo mỹ: “tỹ ã ga tỹ hẽ tá ke nĩ, ga tỹ ne tá?” he mũ. Kỹ tóg ti mỹ: “ga tỹ Cilícia tá,” he mũ. ³⁵ Kỹ tóg Paulo mỹ: “ã kato vĩ mũ ag tỹ junjun kỹ sóg ã ki jẽmẽn mũ,” he mũ. Kỹ tóg soldado ag mỹ: “pã'i mág tỹ Herodes tỹ vẽn jyvẽn jafã krẽm ti nĩm,” he mũ, pã'i mág tỹ Félix ti.

24

Ag tỹ Paulo kato vĩ

¹ 5 días tũg kỹ pã'i tỹ Ananias vỹ tá jun mũ, cidade tỹ Cesaréia tá. Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág vẽ. Kófa ag vỹ junjun mũ gé ti mré. Ủ vỹ vĩ kãfór han tĩ gé, ti jiji hã vỹ: Tértulo, he mũ. Kỹ ag tóg pã'i mág tỹ governador mỹ Paulo tó mũ, ón kỹ ti kato vĩ kỹ. ² Kỹ tóg Paulo jé prẽr mũ.

Kỹ Tértulo tóg ti kato vĩ mũ, kỹ tóg: “Félix’,” he mũ. “Há tãvĩ ã tóg jẽ,” he tóg ti mỹ. “Ęg ki ã tóg rĩr há tãvĩ han tĩ, kỹ ěg tóg jatun mỹ nỹtĩ. Ā tỹ nén to jykrén mũ kar tóg ěg mỹ há tĩ,” he tóg, Félix mỹ. ³ “Hã kỹ ěg tóg ã to há (pẽ) tãvĩ nỹtĩ. Ā to ěg jykrén há han tĩ. Kurã kar ki ěg tóg ã to vĩ há han tĩ,” he tóg. ⁴ “Kỹ ěg tóg ã mré nén ù sĩ (pẽ) to vĩnh kãmũ mũ. Kutar ã nĩ, ěg ki rĩr há han kỹ, hã kỹ ěg tóg ã mỹ vĩ mág han sór tũ nĩ. Ęg to ã há nĩ, hã kỹ ã tóg ěg vĩ mẽ sór mũ,” he tóg.

⁵ “Tag ti vỹ vĩ kónãn tãvĩ han tĩ. Israel kar ag krĩn kónãn tóg tĩ, kỹ ag tóg tĩ tugrĩn vẽn kãpugpóv kỹ nỹtĩ. Ga kar mũ tóg ke tĩ. Kỹ tóg tỹ Nazaré tá ke ěn

mré ke ag pã'i mág nĩ gé,” he tóg. Paulo to tóg ke mũ. ⁶ “Kỹ tóg Topẽ jo ãn kãvénh sór mũ gé, hã kỹ ãg tóg ti kãgmĩ. ãg tỹ ãg jykre ki ti jyvẽn ke vẽn vẽn. ⁷ Hã ra Lísias tóg kãtĩ mũ, major ãn ti. Kĩ tóg ti kãgmĩg mũ. ãg kuju ki tóg ti tỹ hãn ke mũ, jũ kỹ. ⁸ Kĩ tóg ti kato vĩ mũ ag mỹ ké, ag tỹ ã venh kãmũ jé. ã tỹ vẽn tag ti ki jẽmẽ kỹ ã tóg venh mũ. Ki hã ãg tóg ke tĩ. ã mỹ ti tónh mũ,” he tóg, Tértulo ti. Ti tỹ Paulo to ón hã vẽn.

⁹ Kĩ Israel ag tóg ti mré tó mũ gé, pã'i ãn ag. “Ti tỹ ki hã ke vẽn,” he ag tóg, Tértulo to.

Paulo tỹ vẽn kãmén

¹⁰ Kĩ governador tóg Paulo mỹ ã nĩgé tỹ ven mũ, Paulo vĩ jé. Kĩ Paulo tóg: “prỹg tỹ hẽn ri ke ki ã tóg tỹ pã'i mág nĩ, Israel ag mỹ,” he mũ. “Hã kỹ tóg sỹ ã mỹ ãn jykre tón kỹ tóg ãn mỹ sér tĩ,” he tóg.

¹¹ “Kurã tỹ 12 pãtén tũ tóg nĩ, sỹ Jerusalém tá jun ti. Sỹ tá Topẽ tũ han jé sóg ra tĩg ja nĩgtĩ. Vẽn kar vỹ tá ãn ve ja nĩgtĩ. Ag hỹn ã mỹ tónh mũ, ã tỹ ag ki jẽmẽn kỹ,” he tóg. ¹² “Hã ra sóg jatun mỹ isũ han tĩ ja nĩ. Topẽ jo ãn krẽm sóg ã vĩ kafãn ja tũ nĩ. Vẽn génh han ja tũ sóg nĩ gé, ãg vẽn kanhrãn jafã krẽm. Cidade ki sóg nẽn ã kórég han ja tũ nĩ gé,” he tóg.

¹³ “Ag tỹ ãn kato vĩ mũ pi(jé) tỹ ki hã ke nĩ'. ã tỹ ve há nĩn kỹ ã tóg ki kanhró nĩnh mũ,” he tóg. ¹⁴ “Kĩ sóg ã mỹ ki hã tónh mũ ha,” he tóg. “ãn jóg'jóg ag tỹ Topẽ jykre han tĩ ãn hã han isóg tĩ gé, kỹ sóg vãsỹ nẽn rán kỹ nĩ ãn kri fig tĩ gé, ã tỹ Topẽ vĩ tó tĩ ag tỹ nẽn rán ja ãn ti, Moisés mré hã. Hã ra sóg vẽn jykre tãg tag han mũ gé, Topẽ tỹ ãri ãg mỹ nẽn tó mũ ti. Tag to ag tóg: “vyr mỹ vẽn jykre vẽn,” he tĩ,

pā'i ag. ¹⁵ Hã ra sóg ag ri kén Topē tỹ nén han ke ěn ve sór mũ. Ti tỹ ěg ter kar kỹ ěg rĩn mǎn ěn ve sór isóg mũ. Ũn jykre kuryj ag rĩn mǎn jé tóg ke mũ, ũn jykre pǎno ag ke gé,” he tóg. ¹⁶ “Kỹ sóg tĩg há han sór mũ (mỹr), ũ tỹ iso: nén ũ kórég han ti huri, he tũ nĩn jé,” he tóg. “Topē rĩnve sóg tĩg há han sór mũ,” he tóg.

¹⁷ “Vǎhã sóg Jerusalém tá jun mǎn. Prỹg tỹ hěn ri ke ki sóg tá jun ja tũ nĩ vē. Hã ra sóg ra vyr, sỹ inh povo ki ũn jagǎgtar fag mỹ nén ũ vin jé, sỹ Topē mỹ nén ũ pũn jé gé,” he tóg. ¹⁸ “Věnh jǎnhkrig ja sóg nĩ, ěg jykre ki. Kỹ sóg Topē jo ĩn kǎra rǎ ja nĩ, jatun mỹ, věnh génh han tũ kỹ. ¹⁹ Hã ra Israel ag tỹ Ásia tá ke ag vỹ tá inh ve ja nĩgtĩ gé,” he tóg. “Ěn ag tỹ ǎ jo nỹtĩn kỹ, ag tỹ inh kato vĩ kỹ tóg há tĩ vē, ag tỹ iso jykren mũ ra, ag tỹ iso jũ mũ ra,” he tóg. ²⁰ “Hã ra ũ tỹ ki nỹtĩ ag tỹ ǎ mỹ inh jykre kórég tónh ke vē. Věnh jyvěn tĩ ag vỹ inh ki jēmē ja nĩ, kỹ tag ag vỹ tá nỹtĩ ja nĩ. Hã ra ag tóg tá isỹ nén ũ věnhmỹ han ve ja tũ nĩ,” he tóg. ²¹ “Věnh vĩ pir tỹ sóg jamǎ hár(a) tó ja nĩ, isỹ ag rĩnve jěn kỹ, hã vỹ: Topē tỹ ũn ter mũ rĩn mǎn mũ ěn kri sóg fig mũ, hã kỹ ǎjag tóg ũri iso jũgũ mũ, he ja sóg nĩ ag mỹ,” he tóg, Paulo ti.

²² Kỹ Félix tóg kurǎ ũ kǎ ti ve mǎn sór mũ, pǎ'i mág tỹ governador ěn ti. Jesus japry ki kanhró tóg nĩ, Jesus jamĩn ki, ti jykre ki, Félix ti. Hã kỹ tóg: “major tỹ Lísias kǎtĩg kỹ sóg ǎjag ki jēmē kǎn mũ,” he mũ. ²³ Kỹ tóg capitǎo mỹ: “ti fěg han ra,” he mũ. “Ti jagǎgtǎn ra hã ra,” he tóg. “Ti mré ke ag tỹ ti mỹ nén ũ nĩm sór kỹ tóg há nĩ. Ag mỹ nenh tũg nĩ,” he tóg, capitǎo mỹ, Félix ti. Ti tỹ Paulo to ken hã vē.

Félix tỹ Paulo ki jẽmẽ mǎn

²⁴ Si há tũ ra Félix vỹ Paulo vĩ mẽ mǎn sór mũ, ti prũ fi mré. Fi jyjy hã vỹ: Drusila, he mũ. Israel fi vẽ. Kỹ tóg Paulo jé prěr mũ sir, Félix ti, ti tỹ fag mỹ Jesus Cristo ki rã kǎmén jé.

²⁵ Kỹ Paulo tóg vẽn̄h jykre kuryj kǎmén mũ sir. Vẽso jykrén ke kǎmén tóg mũ. Topẽ tỹ kar kỹ vẽn̄h kar tỹ nén han mũ tó tóg mũ. Kỹ Félix tóg ã kanẽ tỹ jũrũn' ke mũ sir, ti tỹ ã jykre pǎno mĩ êkrén kỹ. Kỹ tóg ti mỹ: “ha ver tĩg,” he mũ. “Kejẽn sóg ã ki jẽmẽ mǎn mũ gé, kar kỹ, inh kutar tũ nĩn kỹ,” he tóg, Félix ti, Paulo mỹ. ²⁶ Hã ra tóg Paulo ki jǎnkamy mǎn sór mũ gé, ti tỹ ti kavǎn jé, ti tỹ ti kyvǎn jé. Hã jé tóg kǎnhmar ti jé prěr mǎn', kǎnhmar ti jé prěr mǎn' he tĩ, ti mré vẽn̄mén jé. Hã ra Paulo tóg ti mỹ ven tũg.

²⁷ Hã ki prỹg régre tóg tũg mũ sir. Kỹ Félix jęgja kǎ ù tóg jẽ mũ sir, hã vỹ: Pórcio Festo, he mũ. Kỹ Félix tóg Israel ag tỹ ã to vĩ há han sór mũ, ag tỹ ti tỹ jykrén há han jé, ti nón. Hã kỹ tóg Paulo kavǎg tũ nĩ. Se kỹ tóg jẽ nĩ.

25

Paulo tỹ pǎ'i mág tỹ Imperador ve sór

¹ Hã kỹ Festo vỹ tỹ governador nĩ sir. Ti tỹ 3 (ke) dias ên kǎ pǎ'i mág nĩn kỹ tóg cidade tỹ Cesaréia tá kutẽ kỹ cidade tỹ Jerusalém ra tĩ mũ. ² Kỹ Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pǎ'i mág ag vỹ Israel há ag mré vĩ mág han mũ, Paulo kato. Kỹ ag tóg governador mỹ nén ù to vĩ mũ. ³ “Ã tỹ ěg to há nĩn kỹ vẽn̄h vĩ jẽn̄mĩnĩ, Paulo tỹ Jerusalém mĩ kǎtĩg jé, ěg mĩ,” he ag tóg ti mỹ. Hã ra ag tóg ti kǎtĩg kỹ ti tén sór mũ, ěpry kri, ěmĩn kri.

4 Hã ra Festo tóg ag mÿ: “Cesaréia tá tóg se kÿ jẽ, Paulo ti,” he mÿ. “Jó sóg kãnhmar ra tÿg mÿ gé,” he tóg. 5 “Kÿ ãjag pã'i ag vÿ inh mré mÿnh mÿ gé. Tá sóg ãjag mré ti venh mÿ, ti tÿ hën ri ke mÿn nén ù kórég han ja ên ti,” he tóg. 6 Kÿ tóg tá nÿ sÿ han mÿ sir, 8 (ke) dias hÿn hën ri ke mÿn, ke tÿ nÿ kÿ 10 (ke) dias hÿn. Kÿ tóg Cesaréia ra vÿn ke mãn mÿ. Tÿ vaj kÿ tóg ã tÿ kri nÿn kÿ ag jyvën jafã kri nÿ mÿ. Kÿ tóg soldado mÿ: “Paulo pére kãtÿ,” he mÿ. 7 Ti katÿg kÿ Israel ag tóg ti jy nÿtÿ, Jerusalém tá kãmÿ ag. Paulo kato ag tóg vÿ tÿ hën ri ke han mÿ. Ti jykre pãno tugtó ag tóg mÿ sir, ón kÿ, hã ra tóg ag mÿ ki krov tÿ nÿ.

8 Kÿ Paulo tóg vënh kãmén mÿ sir, kÿ tóg: “Israel ag jykre mranh ja tÿ sóg nÿ,” he mÿ. “Topê jo ïn kavénh ja tÿ sóg nÿ gé. Kÿ sóg êg kar pã'i mág tÿ Imperador vÿ mranh ja tÿ nÿ gé,” he tóg, Paulo ti.

9 Hã ra Festo tóg Israel ag mÿ nén ù há han sór mÿ. Hã kÿ tóg Paulo mÿ: “mÿ ã tÿ Jerusalém ra tÿg jé há?” he mÿ. “Sÿ tá ã jykre venh há tóg tÿ, ag tÿ ã kato vÿ ti,” he tóg, Festo ti.

10 Hã ra tóg Paulo mÿ ag tÿ tá ti tén ha mē tÿ, hã kÿ tóg: “ne jé,” he mÿ. “Ëg pã'i mág tÿ Imperador jëgja kã ã tóg inh ki jëmëg mÿ,” he tóg. “Hã kÿ ã tÿ tag ki inh jykre venh ke vë,” he tóg. “Israel ag to sóg jykre pãno han ja tÿ nÿ (mÿr). Kÿ ã tóg ki kanhró nÿ (mÿr), ha mē,” he tóg. 11 “Isÿ crime han ra isÿ to ter ke vë vë. Kÿ sóg ne tónh ke tÿ nÿ vë. Hã ra ag tóg ón kÿ inh kato vÿ mÿ sir. Hã kÿ tóg ã tÿ ag mÿ inh fëg kÿ vënhmÿ tÿ. ã tÿ ag mÿ nén há han sór vë (mÿr), hã kÿ ã tóg ag mÿ ke mÿ. Ëg pã'i tÿ Imperador hã tóg ã pin kÿ inh jykre venh ke mÿ,” he tóg, Paulo ti.

¹² Kĩ Festo tóg ã mré jykrén mũ ag mré vĩ mũ, kĩ tóg Paulo mũ: “ã tỹ Imperador ve sór kĩa ã tóg Imperador venh tĩg mũ, cidade tỹ Roma ra,” he mũ, Paulo mũ.

Pã'i tỹ Agripa tỹ Paulo mré vĩ

¹³ Si há tũ ra Israel ag pã'i mág tỹ Agripa vỹ cidade tỹ Cesaréia tá jun mũ, ti prũ tỹ Berenice fi mré. Fag tỹ Festo to pygsa ke vë. ¹⁴ Tá fag tóg kurã pir tũg mũ. Kĩ Festo tóg ti mũ Paulo kãmén mũ. Kĩ tóg ti mũ: “Félix vỹ vëse ã kavãn ja tũ nĩ,” he mũ. ¹⁵ “Kĩ Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág ag tóg inh mũ ti kãmén, Israel ag kófa ag ke gé. Jerusalém tá ag tóg inh mré ti kato vĩ, isỹ ag mũ: té, ha ti vóg kónãn, he jé,” he tóg. ¹⁶ “Kĩ sóg ag mũ: ãg jykre tóg ge tũ nĩ, he mũ. ãg pí(jé): ti tén ra, henh mũ', kãnhmar', he sóg. Ti kato vĩ mũ ag tỹ ti kato nỹtĩn kĩa tóg vënh kãmén tĩ, vëse ti. Kar ãg tóg ti vóg kónãn tĩ sir. Romano jykrén hã vë, he sóg ag mũ,” he tóg Festo ti. ¹⁷ “Hã kĩa ag tóg tag ki vënh mãn mũ. Kĩ sóg vësýmér ag vég mũ, tỹ vaj kĩa. Inh nĩg jafã kri nĩ kĩa sóg Paulo jé prër mũ,” he tóg. ¹⁸ “Kĩ ag tóg ti kato vĩ mũ. Hã ra ag tóg isỹ nén to jykrén mũ tó tũ nĩgtĩ (mỹr), ti jykre kórég ti,” he tóg. ¹⁹ “Ag Topẽ jykre tó ag tóg mũ. ãn ter mũ tó ag tóg mũ, ag tỹ ãn to: Jesus, he mũ ãn ti. Hã ra Paulo tóg ti to: rĩr ti jẽ nĩ, he mũ,” he tóg. ²⁰ “Kĩ sỹ ne to jykrén ke tóg tũ tĩ inh mũ. Kĩ sóg Paulo mũ: ã mũ Jerusalém ra tĩg ke tũ nĩ? he mũ. Tá ag tóg ã jyvën há han mũ sir, he sóg ti mũ,” he tóg. ²¹ “Hã ra Paulo tóg ãg pã'i mág tỹ Imperador ve sór mũ, ti tỹ ti jykre ve jé. Hã kĩa sóg soldado ag mũ: ti fëg han ra, he mũ. Kejën sóg Imperador ra

ti jĕnĕnh mŭ, he sóg ag mŷ,” he tóg, Festo ti, pã'i tŷ Agripa mŷ.

²² Kŷ Agripa vŷ Festo mŷ: “sŷ ti vŷ mĕnh hã tóg ti,” he mŭ.

Kŷ Festo tóg: “vaj kŷ ã tóg ti vŷ mĕnh mŭ,” he mŭ

²³ Tŷ vaj kŷ Agripa vŷ kãtŷ mŭ, Berenice fi mré. Kur sŷnvŷ rŷnh kŷ fag nŷtŷ, pã'i mág kur ti. Tenente ag mré fag tóg kãmŭ mŭ, ũn kãfór ag mré ke gé, cidade ĕn tá ke ag. Ĩn mág kãra ag tóg ge mŭ. Kŷ Festo tóg Paulo jé prĕr mŭ sir. Kŷ ag tóg ti pére kãmŭ mŭ.

²⁴ Kŷ Festo vŷ: “pã'i tŷ Agripa',” he mŭ. “Tag ki ke kar',” he tóg. “Tag ti ve ra ha,” he tóg. “Israel kar ag tóg Jerusalém tá inh mré ti to vŷ. Tag ki ag tóg inh mré vŷ mŭ gé ti to. Prĕnprĕr ag tóg, ti ter jé,” he tóg.

²⁵ “Hã ra sóg vég mŭ. Nén ũ vĕnhmŷ han tŷ tóg nŷ, ti tŷ to ter jé. Kŷ tóg pã'i mág tŷ Imperador ve sór mŭ, hã kŷ sóg to jykrén mŭ. Sŷ ti jĕnĕnh ke vĕ,” he tóg.

²⁶ “Hã ra sóg ti to nén rán ke ki kagtŷg nŷ ver, sŷ Imperador mŷ nén rán jé. Hã kŷ sóg ti jé prĕr, ãjag tŷ ti ve jé, ã tŷ ti ve jé, pã'i tŷ Agripa',” he tóg.

“Ăjag tŷ ti ki jĕmĕ kŷ sóg sŷ nén rán ke ki kanhró nŷnh mŭ,” he tóg. ²⁷ “Sŷ nén rán tŷ ra ti jĕnĕ kŷ tóg vĕnhmŷ nŷnh mŭ, sŷ ag tŷ ti kato nén tó mŭ ĕn rán tŷ ra,” he tóg, Festo ti.

26

Paulo tŷ vĕnh kãmén măn

¹ Kŷ Agripa vŷ Paulo mŷ: “ã tŷ vĕnh kãmén kŷ tóg há tŷ,” he mŭ. Kŷ Paulo tóg ã nŷgé tŷ krŷg he mŭ, kŷ tóg: “pã'i Agripa',” he mŭ. ² “Ă hã ne tóg Israel jykre kar ki kanhró nŷ'. Hã kŷ tóg inh mŷ há tŷ, sŷ

ũri ã jy vī kŷ,” he tóg. ³ “Israel ag tŷ inh kato vī mŷ to sóg kāmén kãn sór mŷ ã mŷ,” he tóg. “Hã kŷ jatun mŷ inh vī jēmēmnĩ,” he tóg.

⁴ “Israel kar vŷ inh ki kanhró nŷtĩ, vāsŷ, isĩ kã, isŷ inh mur ja tá nŷn kã, isŷ kar kŷ Jerusalém tá nŷn kŷ ke gé,” he tóg. ⁵ “Isĩ kã sóg ěg jykre han kãn mŷ, tag ki kanhró ag nŷtĩ, ag tŷ tó sór kŷ,” he tóg. “Tŷ sóg Fariseu nĩ (mŷr), jó Fariseu ag vŷ ěg jykre kar to tar nŷtĩ (mŷr),” he tóg. ⁶ “Hã ra ag tóg inh kato vī mŷ. Topē vŷ ěg jóg jóg ag mŷ: “rĩr mãn jé ãjag tóg ke mŷ, ãjag ter kŷ,” he ja nŷgtĩ. Ti vī tag kri sóg fig mŷ, hã kŷ ag tóg inh kato vī mŷ,” he tóg. ⁷ “Povo tŷ 12 (ke) vŷ tŷ ěg nŷtĩ. ěg kar vŷ Topē jykre hyn han tĩ, kuty ki, kurã ki ke gé. ěg tŷ ter kar rĩr mãn jé, hã jé ěg tóg ke tĩ, hã jé ěg tóg Topē jykre han tĩ, pã'i tŷ Agripa',” he tóg. “Sŷ Topē tŷ ěg mŷ tag tó kri fi kŷ Israel ag tóg inh kato vī mŷ,” he tóg. ⁸ “Mŷ ãjag mŷ vēnhmŷ, Topē tŷ ŷn ter kar rĩn mãn ke ti'?” he tóg. “Vēnhmŷ ke tŷg nĩ,” he tóg, Paulo ti.

⁹ “Hã ra sóg vāsŷ Jesus kato tē ja nĩ gé. Nazaré tá ke ěn mré ke ag vóg kónãn jagy han ja sóg nĩ vē, vāsŷ,” he tóg. ¹⁰ “Jerusalém tá sóg ke ja nŷgtĩ. Jesus tŷ ag sigse ja sóg nŷgtĩ gé. Topē tŷ ki rĩr tĩ to pã'i mág ag vŷ inh mŷ tag to permissão han ja nŷgtĩ gé,” he tóg. “Ag tŷ Jesus mré ke ag kãmĩ ŷ tén kŷ tóg inh mŷ há ja tŷgtĩ gé,” he tóg. ¹¹ “ěg vēnh kanhrãn jafã krēm isóg ag vóg kónãn ja nŷgtĩ gé, ag tŷ Jesus ki ge tag tovãnh jé, ag tŷ ti mŷ vī kónãn jé. Ag to sóg jŷ tãvĩ ja nŷgtĩ gé, inh fe tŷ gŷm ken kŷ. Kŷ sóg cidade ŷ ra ag nón tŷg ja nŷgtĩ gé, ag vóg kónãn jé,” he tóg.

*Paulo tŷ ã tŷ Jesus ki rã kāmén
(Hk 9.1-19; 22.6-16)*

12 “Hã kÿ sóg cidade tÿ Damasco ra tÿg ja nĩ gé. Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág ag vÿ inh mÿ permissão han ja nĩgtĩ, inh mÿ: ha tÿg, hen kÿ. 13 Êpry jagma sóg meio dia ki jẽngrẽ tar vé, kanhkã tá. Rã kãfór vẽ, ha mẽ, pã'i,” he tóg. “Jẽngrẽ ên vÿ inh ki kómkóm ké, inh mré mũ ag ki ke gé. 14 Kÿ ãg kar vÿ vár mũ, ga kri. Kÿ sóg vẽnĩ vĩ mẽ. Inh mré tóg vĩ, Hebreu vĩ ki, kÿ tóg inh mÿ: “Saulo', Saulo',” he mũ. “Ã hã ne tóg isũ ag vóg kónãn nĩ,” he tóg inh mÿ. “Ã vóg isóg mũ, ka junun kri ferro ên tÿ, monh vóg jafã ên tÿ. Kÿ tóg ã tÿ inh kato nig kÿ, ã tÿ ka kato vãsãn kÿ tóg kaga mág tĩnh mũ,” he tóg inh mÿ, vẽnĩ vĩ tĩ,” he tóg, Paulo ti.

15 “Kÿ sóg ãg Senhor mÿ: “ã tÿ ã nẽ?” he mũ. Kÿ tóg inh mÿ: “tÿ sóg Jesus nĩ,” he mũ. “Ã tÿ ãn vóg kónãn sór tĩ ên vÿ tÿ inh nĩ,” he tóg inh mÿ. 16 “Jẽg ra, vẽnĩ rã hã jẽg,” he tóg. “Ã mÿ sóg vẽnĩ ven, ã tÿ isũ han jé, ã tÿ nén vég mũ tag tó jé. ã mÿ sóg vẽnĩ ven mãn ke mũ gé, kejẽn. Tag kar tó jé ã tóg ke mũ,” he tóg inh mÿ. 17 “Ã povo mÿ sóg ã jẽnẽnĩ mũ, fóg kar ag mÿ ke gé, kanhgág kar ag mÿ ke gé. Hã ra sóg ã jy nĩgãn mũ,” he tóg inh mÿ. 18 “Ag kanẽ nugnón sór inh mũ (mÿr). Ag tÿ vẽnĩ jykre pãno han kÿ tóg ag kãki kuty nĩ sir, hã ra sóg ag kãki jẽngrẽ han sór mũ. Satanás krẽm ag nÿtĩ, Japo krẽm. Hã ra sóg ag kygvãn sór mũ, ag tÿ inh jykre han jé. Ag tÿ inh vĩ mranh tÿ sóg vẽnĩ pãte fón sór ke mũ (mÿr), ag tÿ ã tÿ inh ki ge kÿ nÿtĩ ag mré kanhkã tá nÿtĩnh ken jé, isÿ ãn kuprẽg kar ag mré hã,” he tóg inh mÿ, Jesus ti,” he tóg, Paulo ti.

Paulo tÿ ã rãnrãj kãmén

19 “Kỹ sóg ti vĩ mranh tũ nĩ, pã'i tỹ Agripa',” he tóg. “Kanhkã tá nĩ kỹ tóg inh mré vĩ ja nĩ, Jesus ti, kỹ sóg ti vĩ han. 20 Damasco tá ke ag mỹ sóg tó vén, kar Jerusalém tá ke ag mỹ ke gé, ga tỹ Judéia tá ke ag kar mỹ ke gé. Israel kar ag mỹ sóg tó mũ, kar sóg fóg ag mỹ tó mũ gé sir, kanhgág ag mỹ ke gé. Ag mỹ sóg tó, ag tỹ ãjag jykre tovãnh jé, ag tỹ Topẽ jykre han jé sir, ag tỹ vãnh jykre kuryj han jé, vãnh kar tỹ ag tỹ ãjag jykre tovãnh ve jé,” he tóg, Paulo ti.

21 “Isỹ tag han to Israel ag tóg Topẽ jo ãn krēm inh kãgmĩ ja nĩgtĩ, isén jé,” he tóg. 22 “Hã ra Topẽ tóg inh jy nĩgãn mũ. Hã kỹ sóg ũri jẽ mũ. Ti vĩ tó inh mũ (mỹr), ũn mág ag mỹ, ũn kãsir ag mỹ ke gé. Vãsy Topẽ vĩ tó tĩ ag tóg tó ja nĩgtĩ, isỹ nén tó mũ tag, Moisés mré hã,” he tóg. 23 “Cristo jagtar ke tó ja ag tóg nĩgtĩ. ã ter kar rĩr vén ke ti, ãg jo, he ja ag tóg nĩgtĩ, Cristo to. Kỹ tóg ãg povo mỹ jẽngrẽg tĩ ãn ri ke nĩ sir, fóg kar ag mỹ ke gé, kanhgág kar ag mỹ ke gé,” he tóg, Paulo ti.

24 Paulo tỹ gen kỹ tóg Festo mỹ e tĩ sir, Paulo tỹ vãnh kãmén kỹ. Kỹ Festo tóg jamã hár(a): “krĩ tũ ã nĩ, Paulo',” he mũ. “ã tỹ vãnh rá ve mág kỹ tóg ã krĩ tũ (pẽ) tĩ,” he tóg, Festo ti.

25 Hã ra tóg ti mỹ: “inh krĩ vĩ há nĩ, Festo',” he mũ. “Há tãvĩ ã jẽ nĩ vĩ,” he tóg ti mỹ. “Hã ra sóg ki hã tó mũ (mỹr), to jykrén há han kỹ,” he tóg. 26 “Tag kã nĩ vĩ ki kanhró nĩ, pã'i tỹ Agripa tag ti. Hã kỹ sóg ti ve kỹ mỹ'ãg tũ nĩ. Tó kãn sóg mũ. Mẽ ti huri, ki kanhró tóg nĩ. Vãnh kar tóg mẽ kãn tĩ ha,” he tóg.

27 “Pã'i tỹ Agripa',” he tóg. “ã mỹ Topẽ vĩ tó tĩ ag tỹ nén tó mũ kri fig mũ'?” he tóg. “Kri nĩm ã tóg mũ, ki kanhró sóg nĩ,” he tóg.

²⁸ Kĩ Agripa tóg Paulo mĩ: “vēme sĩ tỹ ã mĩ isỹ Cristo ki rã han sór mũ'?” he mũ.

²⁹ Kĩ Paulo tóg ti mĩ: “hỹ,” he mũ. “Hã to sóg Topẽ mré vĩ mũ,” he tóg. “Ã tỹ vēme sĩ hã ki Jesus ki rãnh ken kũ tóg há tĩ vē, ke tũ nĩ kũ vēme mág ki. Ã tỹ inh ri kén ke kũ tóg há tĩ vē, ã, ã mré inh vĩ mēg mũ ag ke gé. Isỹ se kũ jẽ tag hã to sóg ã mĩ: inh ri kemnĩ, henh ke tũ nĩ,” he tóg, Paulo ti.

³⁰ Kĩ pã'i tỹ Agripa vỹ jēg nē mũ sir, governador ke gé, Berenice fi ke gé, ag mré nỹtĩ kar ag ke gé.

³¹ Kĩ ag tóg kãpa mũ. Kĩ ag tóg jagnē mré vĩ mũ. “Nén ũ kóreg han tũ ti nĩ,” he ag tóg. “Véké tóg se kũ jẽ. Ã tỹ nén han tũ to tóg ter ke tũ nĩ,” he ag tóg.

³² Kĩ Agripa tóg Festo mĩ: “ti tỹ kyvar kũ jẽ hã vē vē, hã ra tóg pã'i mág tỹ Imperador ve sór mũ,” he tóg mũ.

27

Cidade tỹ Roma ra

¹ Hã kũ Festo tóg kejēn Paulo mĩ: “ã tỹ ga tỹ Itália ra tĩg ke nē ha,” he mũ. Kĩ tóg pã'i mĩ ti fēg mũ. Soldado ag capitão vē, pã'i ěn ti. Ũ tỹ Imperador mré ke ag he mũ ěn capitão vē. Ti jiji hã vỹ: Júlio, he mũ. Ti mĩ ag tóg vēse ũ ag vin mũ gé.

² Kĩ ěg tóg canoa mág kãra ge mũ sir. Cidade tỹ Adramítio tá ke vē, canoa mág ěn ti. Ag tỹ ga tỹ Ásia fyr to mũ sór vē, canoa kãmĩ. Kĩ ěg tóg goj kãmĩ mũ mũ, tá pa kũ. Aristarco tóg ěg mré tĩ mũ, cidade tỹ Tessalônica tá ke ěn ti, ga tỹ Macedônia tá ke ěn ti.

³ Tỹ vaj kũ ěg tóg cidade tỹ Sidom tá krỹg mũ sir. Kĩ Júlio tóg Paulo mĩ vĩ há han mũ. Kĩ tóg ti mĩ: “ã mré ke ag venh tĩg, ag tỹ ã ki rĩr jé,” he mũ.

4 Tá pa k̄y k̄aka tóg ěg kato tẽ mũ. K̄y ěg tóg goj v̄aso t̄y Chipre kak̄am mũ mũ, ti t̄y ěg jak̄anh tá n̄in k̄y. 5 K̄y ěg tóg goj kaf̄a tũ k̄amĩ mũ mũ, ga t̄y Cilícias fyr to, ga t̄y Panfília fyr to ke gé. K̄y ěg tóg cidade t̄y Mirra tá junjun mũ sir, ga t̄y Lícia tá. 6 Tá capitão tóg canoa mág ù vég mũ, cidade t̄y Alexandria tá canoa, ù t̄y ga t̄y Itália ra tĩ mũ ěn. K̄y tóg ěg m̄y: “k̄a ge j̄eg,” he mũ, capitão ti. 7 K̄amĩ ěg tóg mũ mũ. Kom̄er h̄a ěg tóg mũ mũ, kur̄a t̄y h̄en ri ke ki. K̄y ěg tóg v̄ah̄a goj v̄aso t̄y Cnido tá junjun mũ. H̄a ra k̄aka tóg ěg kato tẽ mũ gé. K̄y ěg tóg tá f̄in r̄am tũ n̄igtĩ. K̄y ěg tóg goj v̄aso t̄y Creta kak̄am mũ mũ, k̄aka t̄y ěg t̄y v̄ir̄in ke k̄y. Kr̄i t̄y Salmona kak̄am mũ ěg tóg mũ, k̄aka kr̄ēf̄in. 8 K̄amĩ t̄ig tóg jagy tĩ, Creta fyr to h̄a t̄ig k̄y. K̄y ěg tóg v̄ah̄a kom̄er h̄a ěg tóg canoa sag ja há he mũ tá junjun mũ. Cidade ù v̄y tá kakó n̄i, ti jyjy h̄a v̄y: Laséia, he mũ. 9 H̄a ra ěg tóg kom̄er h̄a mũ ja n̄igtĩ, h̄a k̄y kusa tóg kakó tĩ ha. K̄y tóg goj k̄amĩ t̄ig kórég n̄i, kóho tigr̄in. Festa ù p̄atén tóg huri, Israel ag v̄akre jaf̄a ti. H̄a k̄y Paulo tóg ag jyv̄en k̄y: 10 “goj tóg k̄amĩ t̄ig kórég tĩ ha, v̄y,” he mũ. “K̄y ěg tóg jaḡagtar mũ ha. K̄y tóg inh m̄y canoa t̄y n̄inunh m̄y t̄ig ha m̄e tĩ, k̄y ājag tũ v̄y v̄agfor mũ sir, jó ěg h̄en ri ke m̄un k̄agter ke mũ gé,” he tóg, Paulo ti.

11 H̄a ra capitão tóg canoa t̄y ù t̄un m̄un v̄i m̄eg mũ sir. Canoa vóg mũ v̄i m̄eg tóg mũ gé, h̄a k̄y tóg Paulo v̄i m̄eg tũ n̄i sir. 12 Canoa sag ja ěn tóg há sí n̄i, h̄a k̄y ag tóg tá kusa f̄in pa v̄anh n̄ytĩ. H̄a k̄y ùn e ag tóg tá pa sór mũ, ag t̄y cidade t̄y Fenice tá junjun jé, tá kusa f̄in pa jé. Goj v̄aso t̄y Creta tá cidade ù v̄e, canoa sag ja ù v̄e, Fenice ti. Tá r̄a kr̄ēf̄in tá k̄aka v̄y króg he tũ n̄igtĩ. H̄a k̄y ag tóg ra mũ sór mũ sir.

Kóho mág

¹³ Hã ra kãka sĩ tóg komēr hã kraug he mũ sir. Kĩ tóg ag mũ há tĩ. Hã kĩ ěg tóg tá pa kĩ Creta fyr ra mũ mũ sir, Creta fyr kakó ra, goj kãmĩ mũn kĩ.

¹⁴ Vãhã kóho jũ tóg canoa kato tẽ mũ sir, ti jiji hã vỹ: Nordeste, he mũ. Creta tán kãtĩ mũ. ¹⁵ Hã ra ěg tóg kóho jũ tag kato canoa vóg tỹ hẽ ri ke tũ nĩ, kĩ ěg tóg ti vóg tovãnh mũ sir. Kĩ kóho tóg canoa va tĩ mũ. ¹⁶ Kĩ ěg tóg goj vãso sĩ to hã mũ mũ, ti jyjy hã vỹ: Cauda, he mũ. Hã ra ěg tóg canoa sĩ nỹgnỹn kãmũ ja nĩ, ti se kĩ. Cauda tá ěg tóg canoa mág kri ti fi han sór mũ, hã ra ěg tóg to jagãgtar mũ, kóho to.

¹⁷ Vãhã ag tóg ti kãtãnfyn mũ, canoa vóg tĩ ag. Kar ag tóg canoa mág tógfĩn mũ, ti tỹ vãm ke tũ nĩ jé. Hã ra ag tóg rỹnrỹj kamẽg mũ, rỹnrỹj tỹ Sirte he mũ ěn, ga tỹ Líbia fyr tá. Hã kĩ ag tóg kur kunũg mũ sir. Kur ěn vỹ canoa kri sag tĩ, kãka tỹ ti tĩn jé. Ěn kunũg ag tóg mũ sir.

¹⁸ Hã ra ěg tóg kóho jũ to jagãgtar' he mũ, kĩ ag tóg tỹ vaj kĩ canoa tỹ rĩg mũ ěn kuju vãm mũ sir, goj ki, ti kufy vẽnh kãpãm ag tóg mũ sir. ¹⁹ Tỹ vaj ũn kĩ ěg tóg jagãgtar tãvĩ nỹtĩ, kĩ ěg tóg vãvãm kãn mũ sir, canoa kãki nỹtĩ ěn, ti tralha ti. Ěg kar tóg ag mré vãvãm mũ sir. ²⁰ Kurã tỹ hẽn ri ke ki ěg tóg rã vég tũ (pẽ) nĩ, krĩg ke gé. Kóho jũ ěn tóg ěg kato tẽ mũ. Kĩ tóg ěg mũ ěg kãgter ha mẽ tĩ. “Ěg hỹn krenkren ke tũ nĩ ha,” he ěg tóg.

²¹ Hã ra ěg tóg jẽg tũ (pẽ) ja nĩ, kurã tỹ hẽn ri ke ki. Kĩ Paulo tóg ag to tĩg kĩ: “ãjag tỹ inh vĩ kri finh ke vẽ vẽ,” he mũ. “Ěg tỹ Creta tá kãpa tũ nĩ ra ěg jagẽgtar tũ nĩnh ke vẽ vẽ, kĩ ãjag tỹ nẽn ũ kren tũ nĩnh ke vẽ vẽ,” he tóg. ²² “Hã ra ãjag fe ti tỹ rỹnh kemnĩ. Ěg kar

vỹ krenkren mũ. Canoa hã vĩ tũ' henh mũ,'" he tóg.
²³ "Kuty tag kã Topẽ tỹ jẽnẽ jafã tóg inh mré vĩ mũ.
 Inh Senhor hã vễ, ũ tỹ ti jẽnẽg mũ ti, hã vĩ: Topẽ, he
 mũ," he tóg. ²⁴ "Ti tỹ jẽnẽ jafã tóg inh mỹ: "kamẽg
 tũg nĩ, Paulo'," he mũ. "Pã'i mág tỹ Imperador ve jé
 ã tóg ke mũ, kỹ Topẽ tóg ã mré mũ ag kar vin, ag tỹ
 ã mré krenkren jé," he tóg inh mỹ," he tóg, Paulo ti.
²⁵ "Kỹ ãjag fe ti tỹ há' hemnĩ. Topẽ vĩ kri sóg fig mũ.
 Ti tỹ inh mỹ tó mũ vĩ ge nĩnh mũ," he tóg, Paulo ti.
²⁶ "Jó ẽg tỹ canoa tỹ goj vãso to tĩn há tóg tĩ," he tóg.

²⁷ Semana régre vễ sir, ẽg tỹ goj kafãn tũ mũ mũ
 kri, kóho tỹ ẽg ran tĩ ki. Goj kafã tũ ẽn jiji hã vĩ:
 Mediterrâneo, he mũ. Meio noite ki canoa vóg tĩ
 ag tóg: "ga hỹn kakó nĩ ha," he mũ. ²⁸ Kỹ ag tóg
 goj kãmũn mũ sir. Kỹ tóg 36 (ke) metros he mũ.
 Kãnhmar ag tóg kãmũn mãn, kỹ tóg 27 (ke) metros
 he mũ sir. ²⁹ Kỹ ag tóg pãró kamẽg mũ, ẽg tỹ ag mỹ
 kã ta kenh ha mẽ tĩn kỹ. Kỹ ag tóg canoa nér tá ti se
 jafã tỹ 4 (ke) vin mũ. Ferro ũ vễ, ti se jafã ti. Ti tỹ
 rỹnhryj kãkã nỹ kỹ canoa tóg tá krỹg he mũ. Ti vin
 kỹ tóg ag tỹ kurã venh há tĩ, canoa vóg tĩ ag. ³⁰ Kỹ
 ag tóg canoa sĩ ẽn térem mũ, goj ki. Canoa se jafã tỹ
 ag tóg kãki vin mũ, ag tỹ ón kỹ canoa krĩ tá vin jé.
 Hã ra ag tóg canoa mág ré kỹ ga ra mũ sór mũ.

³¹ Hã ra Paulo tóg vég mũ. Kỹ tóg capitão mỹ,
 soldado ag mỹ tóg: "ag tỹ pa kỹ ãjag vĩ krenkren
 ke tũ nĩ," he mũ.

³² Kỹ soldado ag tóg vãfe kym mũ sir, ag tỹ vãfe tỹ
 canoa sĩ térem kỹ. Kỹ canoa sĩ ẽn tóg kutẽ mũ sir.

³³ Tỹ vaj ken kỹ Paulo tóg vễnh kar jyvẽn mũ, ag
 jẽn jé. Kỹ tóg: "semana régre vễ (mỹr), ãjag fe von
 kỹ," he mũ. "Nén ũ kãmẽg tũ ãjag nỹtĩ (mỹr) ver," he

tóg. ³⁴ “Pão ko ra, ãjag tỹ tar há ki krenkren jé. Û vỹ ter ke tũ nĩ, kỹ ù vỹ kaganh ke tũ nĩ gé,” he tóg, Paulo ti. ³⁵ Ti tỹ tag tó kar kỹ tóg pão mäg mũ sir. Vẽnh kar rĩnve tóg Topẽ mré vĩ mũ, kỹ tóg kupãn kỹ ko mũ sir.

³⁶ Kỹ vẽnũ kar tóg fe tar nỹtĩ sir. Kỹ ag tóg ko mũ gé sir. ³⁷ 276 (ke) ãg nỹtĩ, canoa mág ãn kãki.

³⁸ Ëg tỹ ko kar kỹ ag tóg goj ki trigo kugjẽg mũ, canoa tỹ kãnhvy' hen jé.

³⁹ Tỹ vaj kỹ ag tóg vég mũ sir, hã ra ag tóg goj vãso ãn ki kagtĩg nỹtĩ. Kỹ ag tóg tá rỹnhryj vég mũ sir, rĩnhryj ti. Tá kóho tóg há sĩ nĩ. Kỹ ag tóg tag ra canoa tĩn sór mũ. ⁴⁰ Kỹ ag tóg ferro ãn kykym mũ sir, goj kãki. Kỹ ag tóg canoa vóg jafã kygvãg mũ gé. Canoa krĩ tá ag tóg kur kujén mũ, kóho kato. ⁴¹ Hã kỹ ãg tóg rỹnhryj ãn to mũ mũ sir. Kỹ goj régre tóg jagnẽ ki jun nĩ. Kỹ canoa tóg rỹnhryj kãra rã mũ sir. Ti krĩ tóg rĩnhryj krẽm rã mũ, kỹ tóg sir tar mũ sir. Kỹ ti nér tóg kam ke mũ sir, goj jũ kỹ. Kỹ tóg mráj mũ, canoa ti.

⁴² Kỹ soldado ag tóg vẽnũ sigse ag kãgtén sór mũ, ag mrogmro kỹ vẽnũ pigju tũ nĩn jé, ag krenkren tũ nĩn jé. ⁴³ Hã ra capitão tóg Paulo kren han sór mũ. Kỹ tóg ag mỹ: “ke tũg ra,” he mũ. “Ãjag tỹ tũgnũm há nĩn kỹ goj kãra ge vén inhhã, ãjag tỹ ga ra ge vén jé, tũgnũm kỹ,” he tóg. ⁴⁴ “Ãjag tỹ tũgnũm kórég kỹ kan kri nỹmnĩ, canoa mrãnhryj kri,” he tóg, capitão ti.

Kỹ ag tóg ge mũ sir. Hã kỹ ãg kar tóg ga tá junjun mũ, krenkren kỹ.

28

Goj văso tŷ Malta tá

¹ Ęg tŷ ga tá nŷtŷn kŷ Ęg tóg ga jiji mĕg mŷ, hă vŷ: Malta, he mu. ² Tá ke ag tóg Ęg jagăgtăn mŷ. Kŷ ag tóg pŷn han mŷ. Ęg mŷ ag tóg: “kăge jĕg ra,” he mŷ, ta kutĕ kŷ, kusa jagy tŷn kŷ. Kanhgág ri ke ag vĕ, tá ke ag.

³ Kŷ Paulo tóg pŷnh tŷ mŷ, kŷ tóg pŷ ki nŷn mŷ. Hă ra pŷn tóg pŷ kăkă nŷ ja nŷ. Rŷ mĕ kŷ tóg tim ke kŷ Paulo prăg mŷ, ti nŷgé ki. ⁴ Kŷ tá ke ag tóg pŷn ěn vég mŷ, ti tŷ ti nŷgé to sa kŷ. Kŷ ag tóg jagnĕ mŷ: “ŷ tén tŷ hŷn vĕ,” he mŷ. “Goj tán kren, hă ra tóg ă tŷ nĕn han jan kajăm mŷ,” he ag tóg, Paulo to.

⁵ Hă ra Paulo tóg pŷn kăvĕn mŷ, pŷ ki tóg tŷ vĕn mŷ. Hă ra tóg kaga tŷ nŷ, ti nŷgé ti, Topĕ tŷ ti tŷ há' hen kŷ.

⁶ Hă ra ag tóg ti tugnŷm mŷ, ti kănhpar ve jé, ke tŷ nŷ kŷ ti ter kŷ kutĕ ve jé. Hă kŷ ag tóg ti vég nŷtŷ, hora tŷ hĕn ri ke ki. Hă ra tóg ke tŷ nŷ. Kŷ ag tóg ti to jykrĕn măn mŷ. “Topĕ tŷ mŷ vó?” he ag tóg mŷ, ón kŷ, Paulo to. Ag mŷ tóg e tŷ, hă kŷ ag tóg ti to: “topĕ hŷn,” he mŷ.

⁷ Goj văso tá ke ěn ag kăfór vŷ tŷ Pŷblio nŷ. Tá tóg ĩn nŷ, ă japŷ tá. Ęg tŷ tón nŷtŷ tag tá tóg kakó nŷ, ti ĩn ti. Kŷ tóg Ęg mŷ: “kăge jĕg ra,” he mŷ. Ti mré Ęg tóg kură tăgtŷ han mŷ.

⁸ Hă ra Pŷblio panh tóg kaga nŷ nŷ. Jăgfa kyvĕnh han tóg, kŷ tóg to rŷg nŷ nŷ gé. Kŷ Paulo tóg ti venh ră mŷ. Kŷ tóg ti to Topĕ mré vŷ mŷ. ă nŷgé tŷ tóg ti mĕg mŷ, kŷ tóg há' he mŷ sir. ⁹ Ti han kŷ vĕnh kagyga kar ag vŷ tá junjun mŷ sir, goj văso ěn tá. Kŷ tóg ag tŷ há' he kăn mŷ, Paulo ti.

¹⁰ Kĩ ag tóg ěg ki rĩr há han mũ. Ěg tỹ kar kỹ canoa ũ kĀra ge kỹ ag tóg ěg mỹ ěg tỹ nén ve sór mũ kar ěn vin mũ.

Roma ra

¹¹ KysĀ tĀgtũ tũg kỹ ěg tóg canoa ũ kĀra ge mũ sir. Cidade tỹ Alexandre tá ke vĕ gé, canoa ěn. Tá tóg kusa fĩn rĀ ja nĩ, Malta tá. Ti rá vỹ tỹ ti vĕgni kĀgrĀ nĩ, ti retrato ěn ti. Ón kỹ Romano ag topĕ ũ vĕ, ti vĕgni kĀgrĀ ti.

¹² Tá pa kỹ ěg tóg mũ kỹ cidade tỹ Siracusa tá krỹg mũ. Kỹ ěg tóg tá kurĀ tĀgtũ tũg mũ. ¹³ Tá pa kỹ ěg tóg cidade tỹ Régio tá junjun mũ. Tỹ vaj kỹ kĀka tóg ěg vóg há han mũ. HĀ kỹ ěg tóg kurĀ régre tũg kỹ cidade tỹ Pozuoli tá junjun mũ sir. ¹⁴ Tá ěg tóg Jesus mré ke ag vĕg mũ, kỹ ag tóg ěg mỹ: “ěg mré semana tũg nĩ ver,” he mũ. Kar kỹ ěg tóg cidade tỹ Roma ra mũ mũ sir. ¹⁵ Roma tá ke ag tóg ěg kĀmũ mĕ ja nĩ, Jesus mré ke ag. Kỹ ag tóg ěg venh kĀmũ mũ. Cidade tỹ Ápio jamĀ he mũ ěn tá ag tóg ěg kato tĕgtĕ mũ, ěmĀ tỹ Venda TĀgtũ he mũ ěn tá ke gé. Paulo tỹ ag ve kỹ ti fe tóg mrin ke mũ. Kỹ tóg Topĕ mỹ vĩ há han mũ. Ti krĩ tóg kĀnhvy' he mũ sir.

¹⁶ Ěg tỹ cidade mág tỹ Roma tá junjun kỹ Paulo tóg vyr mỹ nĩ nĩ, vĕse ũ ag mré tóg nĩ tũ nĩ. Soldado pir hĀ tóg ti ki rĩr mũ. CapitĀo tóg ti mỹ tag to: “hej,” he ja nĩ.

Roma tá

¹⁷ KurĀ tĀgtũ tũg kỹ Paulo tóg Israel kĀfór ag jé prĕr mũ. Ag vĕnh mĀn kỹ tóg ag mỹ: “inh kĀnhkĀ’,” he mũ. “Se kỹ inh jĕ, Jerusalém tá, kỹ ag tóg tá fóg tỹ Romano ag mỹ inh fĕg, isỹ nén ũ han tũ hĀ ra, isỹ ěg jykre mranh tũ hĀ ra, isỹ ěg jóg'jóg tỹ ěg mỹ

vēnh jykre nīm ja ēn mranh tū hā ra,” he tóg. ¹⁸“Fóg tỹ Romano ag tóg inh kavān sór mū vē, ag tỹ inh ki jēmē kar kỹ. Isỹ nén han ja tū to sóg ter ke tū nī vē. ¹⁹Hā ra Israel ag tóg inh kato vī, hā kỹ sóg sir pā'i mág tỹ Imperador ve sór mū, ag tỹ isén tū nī jé. Hā ra sóg ěg povo kavénh sór tū nī, Imperador jo,” he tóg. ²⁰“Hā kỹ sóg ājag jé prēr mū, sỹ ājag ki jēmē jé. Ěg povo tỹ Israel kar vỹ Cristo ve sór mū. Sỹ Cristo tó hā to sóg se kỹ jē nī,” he tóg, Paulo ti.

²¹Kỹ ag tóg ti mỹ: “ũ tóg ěg mỹ ā to vēnh rán han ja tū nī, Judéia tá,” he mū ti mỹ, pā'i ag. “Kỹ ěg kanhkā ũ tóg ěg ki jun ja tū nī jé, ti tỹ ěg mỹ ā tỹ nén ũ kórég han mū ěn tó jé,” he ag tóg. ²²“Hā ra tóg ěg tỹ ā ki jēmēnh há tī, ā tỹ nén to jykrén mū ti. Vēnh jykre tǎg tag kato ag tóg vī tī, vēnh kar ag, hā kỹ tóg ěg tỹ ā ki jēmēnh há tī,” he ag tóg ti mỹ, Israel mág ag.

²³Kỹ ag tóg ti mỹ kurā nīm mū. Kỹ ũn e ag tóg vēnh mǎn mū sir, ti tỹ ĩn krēm nī ěn tá. Ag mỹ tóg Topē tỹ tỹ ěg pā'i nī kāmén mū. Jesus kāmén tóg mū, ag tỹ hēn ri ke mūn ti ki ge jé. Moisés tỹ ag mỹ vēnh jykre nīm ja ēn tó tóg mū sir ag mỹ, vāsỹ Topē vī tó tī ag vī ke gé. Vēnh rá ěn ki tóg ag mỹ Jesus ti ven mū sir. Kusā ki ag tóg kāmū ja nī, tỹ vēmén nỹtī ki ag tóg kutyg mū. ²⁴Kỹ tóg ũ ag mỹ ki hā tó ti, Paulo tỹ ag mỹ nén tó mū ti, kỹ ag tóg kri fig mū. Hā ra tóg ũ ag mỹ há tū nī. ²⁵Hā kỹ ag tóg vēnh kǎpugpóv kỹ nỹtī. Kỹ ag tóg mū mū, Paulo tỹ ag mỹ tag tó kar kỹ, ha mē. Ag mỹ tóg: “Topē kuprīg tóg tó há han ja nī, ti tỹ Topē vī tó tī tỹ Isaías mỹ: ag mỹ tag tó, hen kỹ,” he tóg. ²⁶“Ěg jóg'jóg ag mỹ tóg tag tó ja nī, hā mē: “povo tag mỹ tag tó, hā mē: mē jé ājag tóg ke

mũ, ón kǵ, hã ra ãjag tóg to jykrén ke tũ nĩnh mũ, hemnĩ,” he tóg. ²⁷ “Kǵ ag tóg ki kagtĩg nỹtĩnh mũ. Povo tag ag vỹ krĩ tũ nỹtĩ, nĩgrẽg kutu ag tóg nỹtĩ gé, kanẽ kyvó ag tóg nỹtĩ gé, ag tỹ nẽn ù ve sór tũ nỹtĩn kǵ, ag tỹ jẽmẽ sór tũ nỹtĩn kǵ, ag tỹ to jykrén sór tũ nỹtĩn kǵ ke gé. Hã kǵ ag tóg inh ki ge sór tũ nỹtĩ gé, kǵ sóg ag tỹ há' henh ke tũ nĩ gé,” he tóg, Isaías ti,” he tóg mũ, Paulo ti, Israel ag mỹ.

²⁸ “Hã kǵ sóg, ãjag mỹ tó mũ,” he tóg, Paulo ti. “Ãjag tỹ mẽ jãvãnh nỹtĩn kǵ fóg ag vỹ mẽnh mũ, kanhgág ag ke gé, Topẽ tỹ ag krenkren han sór mũ ti. Kǵ ag tóg ti mỹ: hej, henh mũ,” he tóg, Paulo ti, Israel ag mỹ.

²⁹ Paulo tỹ tag tó kar kǵ Israel ag tóg mũ mũ sir, jagnẽ vĩ kafã kǵ.

³⁰ Paulo vỹ prỹg régre tũg mũ, ã ãn krẽm nĩn kǵ. Alugar hen kǵ tóg jẽ nĩ, ãn ãn ti, kǵ tóg kajãm mũ, Paulo ti, ã jãnkamy tỹ. Kǵ tóg ù tỹ ti mré vĩ sór mũ mỹ: “kãrã ra,” he ti. ³¹ Vẽnh kar mỹ tóg Topẽ tỹ tỹ ãg pã'i nĩ kãmén mũ sir, fe tar han kǵ. Êg Senhor tỹ Jesus Cristo kãmén tóg mũ sir. Û tóg ti mỹ: “vĩ tũg ra,” he tũ nĩ, ti se kǵ nĩ hã ra.

Topẽ vĩa **New Testament in Kaingang (BR:kgp:Kaingang)**

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kaingang

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kaingang

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
16af52c8-0e45-5e91-b36c-cd314d36d7fc